

FRENK LARAMI

DOK HOLIDEJ

BROJ 312 • CENA 25,20 DIN.

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

Nemačka 3,00 DM

Švajcarska 2,60 CHF

Austrija 19,00 ATS

BIH 1,50 KM

R. Srpska 1,50 KM

Makedonija 45,00 DEN

Slovenija 250 SIT

5 jun 2000.

GDE JE KRAJ PUTA?

★ **DOK HOLIDEJ** ★

312

Frenk Larami

GDE JE KRAJ PUTA?

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 312

Glavni i odgovorni urednik

Slavko DRAGINČIĆ

Urednik

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala

Frank Laramy

OUTCAST COUNTY

Recenzija i adaptacija

Zorka ĆIRIĆ

Lektor

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik

Franjo VARGA

Korektor

Vilma BEKER-GAČEŠA

Štampa: 29. V 2000.**Tržište:** 5. VI 2000.

Izdaje: MARKETPRINT, 21102 Novi Sad, p. fah 20

Štampa: DOO DNEVNIK-ŠTAMPARIJA, Novi Sad

Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ. Urednik: Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala: Frank Laramy – OUTCAST COUNTY

Copyright: UNIVERSUM PRESS. Recenzija i adaptacija: Zorka ĆIRIĆ

Sva prava se zadržavaju, uključujući pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji drugi način.

Nijedan od mrtvih nije bio građanin Karver Sitija. Niko nije znao otkuda su došli. Kada su ujahali u grad i zaustavili se pred salunom „Laki ledi“, ulice su bile opustele i mračne i prvi ih je bolje zagledao vlasnik saluna kada su ušli i zauzeli mesta pored šanka. Bili su smrknutih, umornih lica sa borom ogorčenosti urezanom između naboranih obrva. Ne obraćajući pažnju na građane, čutke su poručili i ispila svoja pića, čak se nisu ni potrudili da među sobom izmene koju reč.

Šerif Luk Eplbaj brzo je obavešten o njihovom prisustvu u gradu ali, odlučio je da nešto kasnije pođe u grad i proveriti ko su i šta traže. No, pre nego što je on to učinio, u salun je ušao još jedan stranac, po imenu Dok Holidej. Kako je barmen kasnije rekao šerifu, Holidej koji je nedelju dana ranije dilažansom prispeo u grad, navratio je u salun slučajno, i kada je prošao kroz leptirasta vrata, ni po čemu nije izgledalo da želi da zametne kavgu. U tom trenutku čovek koji je kasnije identifikovan kao Soni Belzem prvi je potegao revolver. Prvi metak je proleteo nekoliko santimerara pored Holideja i otkinuo komadić drveta sa leptirastih vrata, koja su se još uvek ljuljala. Zatim je došlo do obračuna. Duli je rekao da je video sve što se odigralo i ispričao je o obračunu do najsitnijih pojedinosti, mada su neki skeptici pitali kako je uopšte nešto mogao da vidi kada je ležao na podu iza šanka. Holidej se, po priči Duliya, odmah bacio na pod, a revolver mu se našao u ruci pre nego što je ramenom dodirnuo daske poda. Bio je to munjeviti potez, i Duli je tvrdio

da nikada nije video brži, iako se hvalio da je video mnogo i mnogo obračuna. Prvi Holidejev metak pogodio je Belzema, a drugi je razno grlo Sedu Danijelsonu. Njegov treći metak je malo promašio Milera, ali ga je četvrti pogodio usred grudi i on je pao na mestu mrtav. Ostala dvojica pobegla su kroz sporedan ulaz glavom bez obzira. Tek što je odjek kopita njihovih konja zamro u noći, u salun je ušao šerif Eplbaj i saznao da su tri čoveka ubijena. On je doneo odluku jedinu koju je u stvari mogao da donese. Rekao je Holideju da ode iz grada. Nije imao nikakvog zakonskog prava da ga uhapsi, ali, građani svejedno nisu želeli da ljudi Holidejevog kova budu u gradu. Jedini oproštajni pozdrav koji je Dok dobio od građana Karver Sitija, dao mu je mali Pino, jedini preživeli iz porodice Pino iz San Mardasa.

Izlazeći iz grada na svom snažnom ždrepcu Migu, Dok je sa dosta brige gledao na budućnost malog Pinoa. Siroče od svoje trinaeste godine i uz tamnu kožu koja je raznim nasilnicima delovala kao crvena marama biku, Pino će stalno morati da traži pomoć drugih ako bude želeo da doživi uzrast kada će sam moći da se bori i izbori za svoja prava. Mali Pino je međutim imao samo jednog prijatelja, i on je to znao kada je tužnim, zabrinutim očima iz kojih su se slivale suze, posmatrao Dokov odlazak. Za njega, Karver Siti bio je samo niz strašnih uspomena, sećanje na napastvovanu a zatim ubijenu sestru, oca koji je jednostavno iskasapljen kada je poleteo u pomoć i starijeg brata

ubijenog pre nego što je uspeo da potegne revolver. Tri smrti u istom danu, jedna strašnija od druge. Da nije bilo Doka, stranca koji je slučajno naišao i koji je umeo da čita tragove, mali Pino uopšte ne bi imao drugih uspomena osim tih najstrašnijih. Dok je bio jedina svetla tačka u njegovom detinjstvu. Zato je mali meksikanski dečak pojahao svoju mazgu i odjahao u samoću, koju je Dok i te kako dobro poznavao.

Sunce je bilo visoko na zenitu. Suv, vreo vetar duvao je niz stepenastu blago nagnutu padinu. Čak i na dnu doline, gde se hladovina najduže zadržala, nije bilo ni daška svežine. Dok je zažmurio da bi zaklonio oči od bleštećeg sunca. U atmosferi je lebdela smrt. I njegov konj je osetio njeno približavanje i njegova reakcija na Dokovo mamuzanje petama bila je žustra i brza. Čovek i životinja bili su jedini pokretni objekat u celoj dugačkoj dolini. Stigavši do kraja doline, Dok se, ne gubeći strpljenje, popeo uz poslednju uzbrdicu. Vazduh je još uvek bio zasićen prašinom, a i onako slab, ustajao povetarac tu je potpuno prestao, tako da je prašina skoro gušila. Dok je nastavio da jaše kroz žegu i prašinu, sećajući se Kraver Sitija, ljudi koje je tamo ubio i malog Meksikanca prepuštenog da se sam stara o sebi. Nije se pomučio da makar i jedan trenutak posveti Belzemu, Mileru i Danijelsonu. Groblje je moglo da ih primi uz njegovu najtopliju preporuku i čestitke. Na vrhu uspona Mig je odjednom stao kao ukopan. Digao je glavu, širio nozdrve i počeo da striže ušima.

Dok je pogledao ispred sebe i na dvadesetak metara daleko, ugledao je tri mrtva čoveka poređana na gomilu i delimično pokrivena sa nekoliko suvih grana pamukovog drveta. Zategao je vodice i sjahao. Izvukao je iz džepa svilenu maramu i obrisao znoj sa čela. Stojeći tako na vrhu prevoja sa ravnom prerijom koja je daleko

od njega poigravala u izmaglici jare, visok, širokih ramena, mišićavih prsa i udova, uzanog struka i dugačkih elegantnih nogu, ostavljao je utisak primamljive muškosti. Na njegovom odelu i finim cipelama videli su se tragovi prašine i neudobnog putovanja, ali je, u celini uzev, sve na njemu odisalo nekom ležernom elegancijom, počev od tamnog šešira sa širokim obodom i svilene bele maramice, do poluvisokih čizama i kožne futrole za revolvere, od crnog boksa. Posle nekoliko minuta posmatranja, Dok je prišao telima i tražeći tragove oko njih, otkrio mrlje od krvi na jednoj steni. Da li je to krv nekog preživelog? Gde se taj nalazi ako je uopšte živ? Da li je taj neko, iako ranjen i slab od sopstvene rane, učinio ono malo što je mogao da pokrije svoje ubijene prijatelje i sačuva njihove ostatke od lešinara koji su već kružili? Dok je razmišljao osmatrajući okolinu. Trebalo je tela bolje zakopati i zaštititi od zveri i lešinara, to je bio nepisani ljudski zakon proizašao iz poštovanja prema smrti, ali, poštovanje tog pravila u ovom slučaju bilo je neizvodljivo. Nije imao pri sebi nikakvog alata, a sem toga, kopanje groba za tri čoveka bilo je naporan posao i pri daleko boljim klimatskim uslovima i manjoj žurbi. Mislio je da je pomoć eventualno preživelim daleko važnija, pa se uputio njegovim tragom kroz žbunje dok nije stigao do mesta gde je pre kratkog vremena stojao vezan jedan konj, verovatno onog preživelog. Sa tog mesta zagledao se u prašinom zamagljenu i iza koprene treperave vreline od žarkog sunca, ugledao neko nejasno kretanje.

Usredsredio se na to što je video, ali se više nije naprezao, sve manje je mogao da razazna predmete koji su se razlivali u bezličnu masu. Vrativši se do Miga, popeo se u sedlo i pustio ga da sam odabere put nizdrbo u drugu dolinu. Jahao je kroz podnevnu žegu, puštajući snažnog dugonogog

ždrepcu da sam odabere tempo. Rano popodne je došlo i prošlo, a sa njegovim odlaskom je pod dahom svežeg povetarca nestalo nešto neizdržive žege. Do tada je Dok stigao do kraja doline i pred njim je pukla prostrana široka ravnica bez jednog jedinog drveta. Na kraju ravnice, ugledao je jedno krdo goveda. Za krdom je jahao jedan jedini konjanik. Dok je dođom pete opomenuo Miga da pređe u kas i postepeno je sustigao krdo i njegovog jedinog gonioca i čuvara. Ali, kad se nalazio samo nekih dve stotine metara dalje, konjanik je odjednom skrenuo nalevo, poterao konja u pun galop prema šumi gustog žbunja i tamo nestao. Dok je malo zategao vođice i usporio Miga. Ako je taj jedini konjanik bio onaj preživeli u masakru u dolini, onda nije bilo nikakvo čudo što je bio toliko oprezan. Uputio se polako prema šumi žbunja i posle nekoliko minuta zategao vođice, jer je ugledao begunčevog konja kako stoji sam i nevezan. Dok je priterao Miga pored konja koji je stojao, sjahao je i oprezno zašao u žbunje. No, kada je zakoračio na jednu čistinu, iz žbunja je prasnuo hitac. Pre nego što je mogao nešto da dovikne čoveku koji je pucao, tane je Doku probilo sako, a drugo mu je odnelo šešir sa glave. Dok se pružio po zemlji i počeo da se kotrlja, dok su oko njega kuršumi rili zemlju. Posle toga, neko vreme koje mu se učinilo beskrajno dugim, ležao je nepomično i osluškivao. Nigde oko njega nije se čuo nikakav šum. Pošto nije mogao da čeka u beskraj, upola se ispravio i pošao korak napred. No, odmah je bio primećen i još jedan metak mu je zasuo komadiće žbunja u lice. Ali, Dok se uzdržao da odgovori na vatru.

Odmah zatim se pred njim pojavilo jedno izmučeno jastrebsko lice zakrvavljenih očiju. Dok je čuo psovku pomešanu s urlikom besa, i ugledao sjaj podignute revolverse cevi. Dok se bacio napred i ispružio

desnu ruku u strahoviti udarac pesnicom. Revolver je planuo, a tane je proletelo za dlaku pored Dokove glave. Ali, njegova pesnica nije promašila, i od udarca u lice napadačeve noge su klecnule. Međutim, udarac nije postigao željeni uspeh, i mržnja koja je gorela u napadačevim očima potpomognuta paklenim besom, dala mu je snage da zamahne revolverom kao manijak. Dok se sagnuo da bi izbegao udarac i zadao kratak, snažan udarac u istureni vrh napadačeve brade. Ovaj je jeknuo, glava mu se od udarca zanela, i on se pružio na leđa.

*

Napadač sa zakrvavljenim očima otvorio je očne kapke i pogledao. Ležao je glavom položenom na gomilu suvog lišća i sitnih grančica. Starac je pogledao najpre na desnu, a zatim na levu stranu. Digao je ruku i dodirnuo svoje ranjeno rame. Lice mu se zgrčilo od iznenadnog naleta bola. Posle kratkog vremena pogled mu se zadržao na Doku. Dok mu je pružio lonče tek skuwane tople kafe. – Uzmite ovo. Starac je izvesno vreme razmišljao, pre nego što se uspravio u sedeći položaj. Protrljao je šakom vrh brade i zagledao se preko preri-je na kojoj se zaustavilo i skupilo u gomilu krdo goveda, leđa pokrivenih gustim slojem prašine. Pri treperavoj izmaglici žarkog dana, njihovi rogovi, glave i krupna telesa izgledali su kao nejasna bezoblična masa. Najzad je pružio ruku i uzeo lonče sa kafom. – Ko ste vi, mister? – zapi-
tao je.

– Zovem se Džon Holidej, a zovu me Dok. – Starac ga je i dalje posmatrao netremice. Holidejevo ime očigledno za njega nije značilo ništa i Dok je po tome zaključio da pred sobom ima običnog vrednog i poštenog čoveka. – Zbog čega me pratite? – nastavio je starac. – Ni govora, to mi nije bilo ni na kraj pameti. Jahao sam ovim pravcem iz Karver Sitija, video sam na pu-

tu tri mrtva čoveka i trag krvi četvrtog. Nastavio sam tragom i naišao na vas. – Starac je zamišljeno klimnuo glavom i srknuo kafu iz lončeta. U njegove naborane, od vetra i sunca uštavljene obraze počelo je da se vraća rumenilo. Nagnuo se napred i uprkos bolu od rane na ramenu, obuhvatio je rukama kolena. Položaj mu nije odgovarao, ali je tako bio bliži svom sagovorniku. Uzdahnuo je duboko i nastavio. – Da, zamenio sam vas sa jednim iz bande nitkova koji su nas napali jutros. Ona tri tela na koje ste naišli bili su moji najomiljeniji kauboji koje sam angažovao u Sonori. Bili su dobri ljudi. Nisu imali skoro nikakvih izgleda da se odbrane, ali, borili su se koliko su mogli i umeli. – Dok ga je gledao sa razumevanjem. – Napad iz zasede? – Da, iznenadni prepad, ali, ni banditi nisu prošli slavno. Odjahali su sa nekoliko tanadi u telima. – Dok ga je slušao pažljivo, dok je istovremeno posmatrao krdo koje se spremalo za počinak. Posle kraćeg ćutanja je rekao. – Kada se malo priberete, pogledao bih vam tu ranu, ako nemate ništa protiv. Pošto se vučete već ceo dan tako ranjeni, mora da ste se pakleno namučili? – Stari je klimnuo glavom, prebacio lonče sa kafom iz desne u levu ruku i pružio desnu ruku da se rukuje. Kad je Holidej prihvatio i protresao, starac je rekao. – Ben Adamson. Biću vam zahvalan za pomoć koju mi ukažete. Što se tiče metaka koje sam ispalio na vas... ne mogu da kažem ništa drugo sem... – Zaboravite to – rekao je Dok, nastavljajući da posmatra prostor ispred njih. Dok je njegov pogled šarao prerijskim, njegove misli su bile zaokupljene jednim pitanjem na koje nije znao odgovor. Nije o tome ništa pomenuo Adamsonu, ali, čudilo ga je zašto je banda razbojnika izvršila prepad na grupu, ubila trojicu od četvorice goniča, a onda pustila jedinog preživelog da nastavi svojim putem kao da se nije desilo ništa. Za to je morao postojati neki razlog koji logičnim razmišlja-

njem nije mogao da dokuči. Možda su banditi bili teže pogođeni nego što je Ben Adamson mislio. Dok je ustao i istegao noge od ukočenosti koja ga je uhvatila od jahanja. Stojao je tako uspravan i visok, iz njega su izbijali neka ležernost i spokojstvo. On je bio čovek koji je neprekidno živio u iščekivanoj opasnosti i mada je nikada nije namerno tražio, uvek je bio spreman da je dočeka.

Pošto je završio sa pijenjem kafe, Adamson je nastavio da sedi sa rukama kojima je obgrlio kolena. Podrhtavao je, iako nije bilo hladno, i mada su mu sitne graške znoja rosile čelo i obraze, Dok je odsekao nožem komad ćebeta i prokuvao ga u lončetu za kafu zajedno sa hirurškim nožićem koji je uvek nosio u svojoj torbi od krokodilske kože. Prišao je Adamsonu i skinuo mu košulju sa levog ramena. Komadom iskuvanog ćebeta pokupio je usirenu krv i očistio površinu rane. Dok je to radio, zabrinuto se osvrtao oko sebe. Sve je bilo mirno. Bio je to onaj prijatan, uspokojavajući mir, i Dok je znao da bi se, u slučaju neke opasnosti, stoka sama uzbunila. Rana je bila plitka, ali gadna. Uzeo je flašu viskija iz torbe na sedlu i pošto je posuo ranu tešnošću, pružio je flašu Adamsonu. Rančer je sevnio očima, ali je odlučno odmahnuo glavom. – Hajde, uzmite – prisili ga Dok i rančer je popustio, uzeo je flašu i otpio nekoliko gutljaja. Udahnuo je duboko i zatvorio oči. – Možete početi – rekao je.

Dok je zario oštro sečivo u ranu i poduhvatio olovno tane. Srećom, olovo je bilo plitko i bez muke je pošlo napolje. Adamson je samo zastenjao, ali je stoički izdržao. Dok je pokupio krv i stavio jastučić od komada iskuvanog ćebeta na ranu, a onda je zategao zavoj. Trenutak kasnije, Adamson je otvorio oči i punim plućima udahnuo vazduh. Zatim se zamišljeno zagledao u vatru. – Oni bi mogli ponovo da dođu, Holideje. Ne vidim zašto ne bi. Ude-

sili su me, i mogu misliti da neće imati nikakve muke sa mnom. – Još neće – rekao je Holidej na to. – Koliko daleko treba da terate vaše krdo? – Osamdeset do devedeset milja.

Osam do devet dana, sračunao je u sebi Dok. Nagrnio je nogom prašinu na vatru, a onda je uzeo Miga za uzde i okrenuo ga od žbunja. Za to vreme je Adamson pažljivo posmatrao Doka i rukom trljao zavijeno rame. Mada ga je rana bolela, osećao se mnogo bolje. No, sumnjao je da će mu možda ipak biti potreban lekar. Kada se Dok vinuo u sedlo i zategao vođice Migu, čekajući svog pacijenta da pojaše konja. Adamson je liznuo suve usne i pročistio grlo. – Šta nameravate, Holideje? Kuda ćete odavde? – Idem sa vama. – Starčeve oči su sinule od olakšanja i zahvalnosti, ali, odmah zatim sjaj se ugasio. Ja ne mogu mnogo da platim. S onom trojicom koje sam najmio, imao sam izvestan sporazum. Oni su inače išli u istom pravcu kuda i ja, i nisu marili šta će dobiti. – I meni je svejedno šta ću dobiti. – Na to se Adamson prvi put osmehnulo. Zadovoljan tim što je čuo, prišao je svom konju i skrivajući lice vinu se u sedlo. Dok je primetio da je, dižući se u sedlo, uzdahnuo isprekidano, ali se posle toga njegovim licem ponovo razlio osmeh. – Nameravao sam da iskoristim noć što je moguće više – rekao je Adamson. Nadao sam se da ću stići u toku sutrašnjeg dana u Autkast Kaunti. Do tamo nema više od petnaest milja. – Ovde, koliko sam video, nema vode za stoku – rekao je Dok. – Na pet milja odavde ima jedan potok. Tamo ćemo ih pustiti da se nekoliko sati odmore, a zatim ćemo nastaviti dalje, važi? – Dok je slegnuo ramenima, što je trebalo da znači da nema ništa protiv. – Krdo je vaše. Ja sam samo pridruženi saputnik.

– Nadam se da vam neće zapasti neka neprijatna obaveza – rekao je Adamson i poterao konja niz padinu. Za kratko vreme

okupili su stoku i poterali je pred sobom. Kada je krdo krenulo preko prostrane, mesečinom obasjane ravnice, Adamson je priterao svoga konja do Doka koji je jahao pozadi. Pri bleđoj svetlosti mesečine, rančer je izgledao mnogo mlađi, jer se nisu zapažale bore koje je vreme izbrazdalo na njegovom licu. Sedeo je uspravno u sedlu, i činilo se kao da iz sebe izvlači neke dodatne količine energije. Jahali su jedan pored drugog jednu milju, uživajući u svežem noćnom povetarcu gledajući sa visine ritmičko njihanje leđa goveda u pokretu. Tada je Adamson progovorio. – Jeste li možda sreli čoveka kome se u životu sreća nikada nije osmehnula. – Nailazio sam na nesrećne ljude ili one što se obično kaže „baksuze“ – rekao je Dok. – Pa eto, sada ste upoznali još jednog takvog. – Ne hulim na Boga niti se žalim, ako nemate ništa protiv. Može biti da sam dobio samo ono što sam zaslužio ili što mi je igrom sudbine pripalo, ali, čini mi se da mi nikada ništa nije polazilo za rukom. – Događa se to, ali čovek ne sme da se obeshrabri – rekao je Dok. – Da se ne obeshrabri? Davola, od samog početka kao da se sve zaverilo protiv mene. – Adamson se namrštio. – Naporno sam radio još od detinjstva, nisam znao za drugo nego za ropsku rad. Obavljao sam sve poslove kao odrastao čovek. Štedeći sam novac, nisam se razbacivao kao što je većina ostalih kaubojka činila. Uvek sam u glavi nosio ideju da jednoga dana moram imati svoj sopstveni ranč, da ću kupiti komad nekultivisane zemlje, ograditi je, urediti po svojoj volji, da ću kupiti nešto stoke i pustiti je da se množi i raste. – Obrisao je šakom znoj sa čela i osvrnuo se za sobom. Umiren činjenicom da nije primetio ništa sumnjivo, Adamson je nastavio. – Posle izvesnog vremena prikupio sam dovoljno novca da kupim komad zemljišta. Po merilima nekih neskromnih ljudi, to parče nije bilo baš veliko, ali, za mene jeste, jer je bilo samo moje i ja sam

mu dao svoj žig. Kupio sam takođe i nešto stoke i dao sam se na posao. Prva godina je dala vrlo dobre rezultate i kada se sada osvrnem unazad, čini mi se da je bila najbolja od svih. U drugoj godini pogodila me je suša koja se nastavila i u trećoj. Ta treća mi je bila teška, pa sam morao da pozajmim novac od banke da bih se održao. Četvrta je bila nešto bolja, pala je kiša, bilo je dosta trave i ja sam vratio deo duga.

Te godine sam upoznao moju ženu. Možda nije trebalo da se oženim, mada ni najmanje ne žalim što sam to učinio. Ona je bila divna žena i supruga, čvrsta, postojana i za petnaest godina koje smo proveli boreći se zajedno, nikada nisam čuo da je preko njenih usana prešla makar i jedna kritika ili žalopojka. A život nam nije bio lak. No, izdržali smo sve muke i tegobe, najviše zbog naše kćeri. – Dok je ćutao i slušao. Pitao se koliko takvih priča može čuti svaki čovek ako se zaustavi na rančevima duž dugačke zapadne granice. Sigurno bezbroj. – Besi je umrla od nekih bolova koje niko nije znao da protumači odakle potiču. U toku te poslednje godine, vodio sam je kod tri lekara, ali, nijedan nije mogao da joj pomogne. Kopnila je i gubila na težini, sve se teže kretala, i na kraju više nije mogla da ustane iz postelje. Bili su to teški dani, Holideje, kada sam morao da je gledam kako vene i umire, a nisam bio sposoban da bilo šta učinim da joj pomognem. Možete li to da zamislite? – Dok je klimnuo glavom. – Događalo mi se da nađem na ljude kojima ne mogu pomoći. Ne tako kao vi, ali slično. Možda nema neprijatnijeg osećanja od osećanja nemoći. – Tako je. Kada je ona umrla, ostala mi je devojčica za koju sam morao da se brinem. Devojčicu je trebalo odgojiti, naučiti je mnogo čemu što žena treba da zna. – Uzdahnuo je duboko i promrmljao sebi u bradu nešto što je samo on mogao da razume. Zatim je njegov pogled preleteo

preko Holideja i ovaj je u starčevim očima primetio duboku tugu.

– Na žalost, i to mi nije uspelo. Bio sam i suviše zauzet, morao sam mnogo posla da obavljam sam, i nisam imao dovoljno vremena da za Džojks učinim ono što joj je bilo potrebno. Njoj je bila neophodna majka. Ona me je volela, ali, ja sam ipak muškarac. Mogu da kažem da me je na neki način trpela, podnosila kao nešto što je nužno. No, to joj nije smetalo da oseća potrebu za drugim osobama, za drugim stvarima. Otišla je i ja nisam mogao ni na koji način da je sprečim. – Dok je izvukao iz torbe flašicu sa viskijem i pružio ju je starom. Osećao je da će mu gutljaj alkohola prijati, i da će ga razgaliti. Adamson se kratko vreme kolebao pre nego što je prihvatio. Štedljivo je otpio jedan mali gutljaj i vrativši flašicu nazad, klimnuo je glavom u znak zahvalnosti. – Kada je Džojks otišla, ja sam neko vreme išao kao mesečar, ali sam se ipak pribrao i izvukao iz očajanja. Znao sam da život teče svojim tokom, bez obzira šta se u dušama pojedinaца događa. Nastale su dobre, kišne godine, moj ranč je konačno ponovo ozeleo, trava i rastinje su toliko bujali da jednostavno nisam mogao da dopustim da to propada uludo. Pozajmio sam dosta novca i kupio dosta veliko krdo, i na mene se počela osmehivati srećna budućnost. Nadao sam se da ću jednoga dana moći da Džojks pokažem ranč na kome joj ne bi bilo teško da živi. Sve je išlo dobro, a sada me je pogodila ova nevolja sa kradljivcima stoke. – To je tako, Adamson. Ništa ne biva onako kako mi priželjkujemo – rekao je Dok. Adamson je prešao šakom preko obrva, i pri tom prošao između vrata i okovratnika stare grube košulje, kao da mu je okovratnik tesan. – Tri dobra čoveka su mrtva. Da se nisu udružili sa mnom, sada bi bili živi.

– Ne možete sebe da osuđujete za to – umirivao ga je Dok. Adamson je sevnio

očima. – A koga bih drugoga, do vraga, mogao da osuđujem. Ja sam čovek baksuz. Upinjao sam se i radio više i napornije nego bilo ko drugi, ali, na meni leži neko prokletstvo. Možda će to prokletstvo preći i na vas. Možda bi trebalo da nastavite svoj put i gledate svoja posla, umesto što ste se udružili sa jednim starim maleroznim nesrećnikom. Ramislite i bežite što dalje od mene dok još imate vremena. – Dok se osmehnuo krajičkom usana. – Možda bi bilo bolje da prestanete sa pričom i sačuvate energiju za sutrašnje putovanje, Adamsone. To što ste sada rekli, ne uklapa se u moju predstavu o vama. – Adamson ga je pogledao oštro, a onda je zapazio Dokov osmeh. – Da, možda bi bilo najbolje da zavežem i očitam večernju molitvu, Holideje. Idem da proverim put ispred nas. Mislim da smo blizu one vode o kojoj sam vam govorio i ne bih voleo da goveda krenu u trk na pojilo. To bi moglo da bude opasno. – Adamson je odjahao napred, a Dok je zaronio u uspomene. Pred očima su mu se pojavile slike iz doživljenih događaja najpre na Misisipi, gde je počeo karijeru avanturiste i kockara, a odmah zatim setio se zašto je počeo baš odatle. Adamson ga je živo podsećao na jednog starog isluženog kockara sa kojim je nekoliko večeri sedeo za istim stolom. Nekoliko dana kasnije, Dok je čuo da je stari pao među točkove broda i poginuo. Ali, nisu sva sećanja bila tako crna. Sa starim kockarom putovala je i jedna vrlo mlada žena za koju nikada nije utvrdio da li mu je rođaka ili ljubavnica. Kada je kockar poginuo ona je pustila nekoliko suza i odmah se predano bacila u naručje prvom koji je naišao. Dok se osmehnuo. Taj prvi bio je on, i nikada nije požalio zbog toga. Ta mlada žena se zvala Linda, bila je mazna kao najslađa mačkica, i umela je da ukreše iskru vatre u najhladnijem srcu. Tu vatru podgrejavala je u Doku za vreme celog puta brodom i kada se Dok posle dve nedelje

iskrcao, bila je voljna da nastavi s njim, ali ju je Dok odvratio. Ostala je na brodu sa polovinom dobitka koji je na kocki i mahala mu sve dok je Dok gledao za brodom koji je odlazio, a možda i posle.

Prisilio je sebe da se vrati u realnost, u sadašnjost. Adamsonu je bio potreban i mada starog nije poznao, niti je prema njemu imao obaveza, onaj crvić ljudske solidarnosti nije mu dopuštao da ga ostavi u nevolji. Odlučio je da ostane sa starim rančerom sve dok ga ne odvede bezbedno njegovoj kući. Ta nit humanosti bila je jedina veza koja ih je spajala, pored usamljenosti koja ih je obojicu pratila i na neki način zbližavala. Ovaj dogon stoke za starog će biti put velikih iskušenja i patnji i, bez nečije pomoći, stari ga, sasvim izvesno, ne bi mogao sam prevaliti. Pomoći će mu, jer nije mogao drugačije. Poterao je konja prema boku krda gde je video da su se dva goveda izdvojila i pošla na stranu, kada je čuo Adamsonov odziv. – Voda je pred nama!

Dok mu je odmahnuo rukom i vratio se na začelje iza krda. Krdo je pošlo nešto brže, a zatim je prešlo u trk. Dok je pustio goveda neka trče. Otpratio ih je pogledom dok su stigla do uzanog potoka i zagnjurila glave u zamućenu vodu, a onda je poterao Miga ka jednoj skupini drveća.

*

Nejasni obrisi gradića Autkast Kauntija ukazali su se pred krdom, nalik na izduženi niz kuća, trgovina, staja, koliba naređanih bez reda i smisla oko glavne i nekoliko sporednih ulica. Sve u svemu, činilo se kao da su u naletu najpre ugrađene kuće, a da se na ideju u ulicama došlo kasnije kada je grad već bio izgrađen. Glavna ulica bila je dugačka i krivudala je levo i desno, ostavljajući mestimično velike prazne prostore između haotično nabacanih kuća i praveći pet okuka pre nego što se utopila u ravnu preriju koja se pružala na

drugu stranu. Jašući nazad prema Doku, Ben Adamson je, još uvek umornog izgleda, doviknuo. – Ne znam mnogo o ovom gradu, sem da su pre nekoliko godina imali gradske obore koje je koristila železnica kada je ovuda prolazila. Mislim da bi bilo najbolje da potražimo te obore i zatvorimo stoku, a posle ćemo videti šta ćemo. – To mi zvuči prilično razumno.

Zaobišli su krdo sa desne strane i naterali ga da skrene u željenom pravcu, kada su odnekud zapraštali pucnji. Adamson se zabrinuo i pogledao Doka, ali, ovaj je bez uzbuđenja nastavio svoj posao, terajući goveda duž periferije grada prema ograđenom prostoru za stoku. Dok su prolazili pored jedne zgrade sa nekoliko poslovnih prostorija, iz jedne od tih prostorija istrčao je visok, mršav, glatko izbrijan čovek u urednom odelu, po svom izgledu, poslovan. Obišavši dvorište, pohitao je da otvori vratnice ograđenog prostora kojim se, jašući ispred svog krda, približavao Ben Adamson. Spazivši čoveka u urednom građanskom odelu, Adamson je zategao vođice i pošto mu je mahnulo rukom u znak da ga je video, poterao je konja nazad pored krda koje se lagano kretalo, da bi pomogao Doku. Udruživši snage, njima dvojici je trebalo nekoliko minuta da krdo uteraju u zagrađen prostor. Mršavi građanin je zatvorio vratnice, a zatim seo na najvišu poprečnu gredicu, klateći dugačkim nogama. Poluispušena cigareta visila mu je na donjoj usni. Gledao je duboko usađenim tamnim očima koje nisu otkrивale kakve se misli kriju iza njih. – Ja sam Ben Adamson, iz Bejbl Krika, mister. Je li ovo vaš obcr? – predstavio se Ben. – Da, sve je moje. Drago mi je što sam ga popunio. Moje ime je Reg Vidon. – Može biti da ste ga popunili samo za jednu noć, Vidone – rekao je Adamson. – Na putu ovamo, zadesile su me grдне neprilike, pa ću morati da angažujem dvojicu novih kaubojа. Neophodna mi je pomoć da bih oterao krdo na mesto

opredeljenja. Možda biste vi mogli u tome da mi date neki savet. – Naravno, naravno – prihvatio je Vidon spremno. – U gradu ima dosta nezaposlenih kaubojа. Ipak, što se mene tiče, šteta što ostajete samo jednu noć, moram da priznam. Ali, čovek mora da bude zadovoljan i sa malim. I malo kiše bolje je od suše.

– Platiću vam pristojnu cenu, Vidone – rekao je Adamson, a onda je pokazao rukom prema Doku. – Ovo je moj prijatelj Džon... Džon Holidej. On je jedini koji sem mene može tražiti da se goveda istaraju iz obora. – Vidon je klimnuo glavom, ali, kao da je neprimetno žmirnuo. Njegove crne oči zasenčio je oblak nedoumice, kao da se nečega prisećao. Ali, to je trajalo samo trenutak. Dok je to zapazio, ali, nije znao razlog toj promeni. Da li je Vidon čuo za njega? Možda, ali ime Džon bilo je daleko manje poznato nego Dok. Vidon se oslonio nogama na gredicu vratnica i izdigao se da bolje zagleda krdo. – Lepa, zdrava stoka, Adamsonе. A kakva je to neprilika u koju ste zapali na putu? – Tri moja čoveka su ubijena – rekao je Adamson povišenim glasom i ljutitim pokretom se dotakao po ramenu. – Moraću i ja da potražim pomoć lekara, a posle toga ću potražiti šerifa da ga obavestim o događaju i o smrti tri čoveka. Gde mogu da nađem tu gospodu? – Dok je zapazio da je na Adamsonove reči u Vidonovim očima zaigrao plamičak zadovoljstva. Vidon je rekao: – Doktorova kuća je tačno na drugoj strani ulice a šerifova stanica je sedam vrata dalje. Šerif Traversi će biti vrlo zainteresovan da čuje vašu priču, Adamsonе. – A ja sam zainteresovan da mu sve ispričam do najsitnijih detalja – odvratio je Ben Adamson. – Hoćete li vi uzeti na sebe da ostanete ovde i pazite na stoku, dok ja budem zauzet drugim poslovima? – To je uračunato u cenu – promrmљao je Vidon. Odgovarajući Adamsonu, kradom je pogledao Holideja, i ovaj je ponovo osetio da

ga Vidon sumnjičavo odmerava. Dok se napravio da ništa ne primećuje i namerno nije obratio pažnju na njega. U međuvremenu su goveda plegala na počinak i Dok je okrenuo konja da se udalji. Zajedno s Adamsonom uputio se preko ulice i dok su je prelazili, Adamson je rekao:

– Vi pođite dalje, Holideje. Pošto završim posao sa šerifom, naći ćemo se u salunu, a onda možemo otići negde da nešto pojedemo i popijemo. – To mi odgovara – odgovorio je Dok i nastavio da jaše. Puta je vodio vijugavom prašnjavom glavnom ulicom kojom su manje ili više žurno prolazili građani. Dok ih je u prolazu posmatrao. Svi su mu izgledali isti, bezlični i bezopasni, sem dvojice kauboja od kojih je jedan nosio dva opasača sa revolverima, i koji su ga podozrivo odmerili od glave do pete. No, Dok je bio naviknut na takve poglede i nastavio je da jaše sve dok nije stigao do jednog napadno obojenog saluna, dugačke fasade ispred koga je zategao vođice i stao. Setio se Karver Sitija i jednog drugog saluna u kome je doživio dosta neprijatnosti. Sjahao je i protegao noge. Ovo nije bio Karver Siti. Ovo je bio grad Autkast Kaunti i mada sam grad nije na njega ostvio nikakav naročiti utisak, nije imao razloga da sumnja da su i ovde duhovi napeti do maksimuma i revolveri spremni za potezanje kao u Karver Sitiju. Mig je zagnjuren gubice pio vodu iz korita, a Dok je širom raskrilio vrata saluna. Gromoglasna buka zapljusnula ga je u lice zajedno sa mirisom viskija, znoja i duvana. Zastao je na vratima i pogledao oko sebe. Salun je bio prepun. Ljudi su stajali pored zidova i oko stolova za kartanje, a jedna kompaktna grupa nalazila se pored šanka. Barmen, čovek prostog lica i sa neurednom ridom kosom koja mu je u pramenovima visila na čelu, znojio se od napora, jer je sve goste sam morao da usluži. Prljava kecelja mu je bila ispolivana viskijem i umrljana flekama od hrane i pića. Dok

se progurao kroz gomilu do kraja šanka i ugravši se između dvojice kauboja, naslonio se na šank. Iz džepa prsluka izvadio je srebrni dolar i stavio ga ne tezg, sačekao da ga barmen vidi i usluži. Kada mu je oznojeni barmen prišao, odmah je naručio brendi i viski za Adamsona. U grlu je imao nataložen debeo sloj prašine, tako da nije ni osetio kada mu je prvi gutljaj pića kliznuo u želudac. Tek kada je ispio više od polovine čaše, ukus pića mu je postao prijatniji. Ispio je piće i odmah naručio drugu rundu.

Pošto je utolio prvu žeđ i želju za alkoholom, Dok se okrenuo leđima šanku i naslonivši se laktovima na šank počeo je da posmatra najbližeg posetioca pored sebe, kada je jedan krupan kauboj, okruglastog lica skočio na klavir koji se nalazio na drugom kraju odaje. Bio je to po izgledu snažan čovek, širokih ramena, snažnih grudi i glomazan kao medved. Mašući iznad glave muskuloznim rukama, povikao je glasom koji se razlegao prostorijom, tražeći da svi učute. Na tišinu se na grdosijino nezadovoljstvo počekalo i on je na kraju morao ljutito da se prodere pre nego što se galama utišala. Nadjačavajući vikanjem žamor glasova koji se tu i tamo još čuo, on se razdrao. – Slušajte ovamo, vrag vas sve oneo! Umuknite svi! Ako želite, mogu vam prirediti šalu koja će vas sve razdrmati. – Dok je zapazio da je snagator, dok je govorio, gledao pažljivo svuda oko sebe i pri tom nervozno grebao nogom polituru na poklopcu klavira. Klavirista glave sićušne u odnosu na telo, gledao je radoznalo i zabrinuto. Njegova otvorena usta odavala su njegovu želju da se usprotivi i protestuje protiv takvog drskog i nasilničkog ponašanja, ali je, izgleda, blagovremeno procenio da to ne bi bilo oportuno i nijedna reč nije sletela sa njegovih usana. Konačno se galama sasvim utišala, i gomila se počela okupljati oko klavira. Snagatorovo lice puno ožiljaka

razvuklo se u osmeh. Sada je već bolje. – Znao sam da nećete imati ništa protiv da se malo utišate kada čovek ima nešto važno da vam kaže. – Digao je čašu i ispio do kraja ostatak piva iz nje, a onda je praznu čašu dobacio crvenom klaviristi koji je i dalje zurio u njega. Obrisao je usta rukavom, i usne su mu se još više razvukle. Zatim je upro prst na nekoga u gomili. – Dođi ovamo gore, Bide, i prikaži se onima koji te još ne poznaju. – U gomili oko klavira začulo se neko komešanje i vučenje mnogih nogu po podu, i još jedan snažno građeni visok čovek, stao je nogom na dirke. Disharmoničan ton izazvao je žagor i pošalice. Neko je doviknuo. – Zar ne znaš neku drugu pesmu, Strobidže? Ovo sam već čuo stotinu puta. – Odjeknuo je glasan smeh.

Strobidž je digao ruke da bi utišao žagor i kada je ponovo nastala tišina dograbio je drugog snagatora za rame i povukao ga da stane pored njega na poklopac klavira. – Ovo je moj brat Bid. Onima od vas koji nemaju zadovoljstvo da me lično poznaju, mogu da kažem da je moje ime Bo. Pre trideset godina, Bid i ja smo se izlegli iz istog jajeta i kao što vidite, odrasli smo slični kao jaje jajetu. Ali, ono što je još važnije, nas dvojica smo takva sila da možemo uterati strah u kosti svakome, čak i ovakvoj gomili kao što je ova koja se ovde danas sakupila. – Mora da je to bilo jaje nekog guštera iz koga ste se izlegli, ili možda aligatora? – začuo se neki glas sa strane. Bo Strobidž je pogledao sa visine u pravcu odakle se čuo glas, pokušavajući da iz mora glava i grubih lica izdvoji drznika koji se usudio to da kaže. Pošto se niko nije identifikovao kao tvorac bezobrazne dosetke, Bo je prezrivo odmahnuo rukom u znak da će preći preko te besmislice i nastavio. – Taj šaljivčina koji se maločas javio nije od onih kojima se obraćam i zato bi bilo najbolje da zaveže jezik dok ne završim. – Rekavši to, Bo se ponovo vratio

svojoj zamisli i munuvši svog brata Bida u prsa, nastavio. – Za dva dolara Bid i ja ćemo zbrisati dvojicu u ovom salunu, bilo koju dvojicu koju odaberete. – Začulo se komešanje i mrmljanje, ali, niko nije istupio. Očigledno da su snagatori svojim mišicama ulili dovoljno respekta svima. Bo je pogledao Bida, i pošto mu je ovaj klimnuo glavom, ponovo se obratio sa svog klavirskog olimpa.

– U redu momci, Bid i ja ćemo srediti bilo koju trojicu od vas, za iste pare. Ko se javlja? – Ni sada se niko nije javio i žamor se potpuno utišao. Dok je pogledom preleteo po gomili. U salunu je bilo dovoljno krupnih i snažnih ljudi koji bi se, po njegojoj oceni, mogli suprotstaviti braći Strobidž, ali, njihovo ustezanje da se uhvate u koštac sa braćom blizancima, govorilo mu je da su braća bila zaista tako surova i tvrda kako su i izgledala.

Tišina je postajala sve dublja i osećaj nelagodnosti zahvatao je prisutne sve više i više, kada je Dok ugledao jednog mladog, zgodnog, kicoški odevenog čoveka koji je stojao pored stola za igranje karata odmah sa desne strane klavira. Boov pogled se zaustavio na tom mladom čoveku i u njegovim očima kao da je zaigrala iskra zadovoljstva. – Čeri, hoćeš li da se ogledaš sa nama? Koga ćeš uzeti za pomoć? Možda ta dvojica kockara koji su tu s tobom žele da oprobaju sreću? – Čeri je odmahnuo glavom i lice mu se razvuklo u širok osmeh. – Ne, Strobidže, tuča nije moja specijalnost, što verovatno obojica dobro znate. Ja se bavim sasvim drugim zanatom. – Mašio se džepa i izvukao novčanicu od deset dolara, raširio je i pokazao gomili. – Noćas me je karta lepo služila, ali, ja nisam od onih ljudi koji žele se dobro i lepe stvari na ovome mestu da zadrže za sebe. Još manje sam čovek koji će stojati na putu zadovoljstvu drugih ljudi, daleko od toga. Zato ću da predložim braći Strobidž nešto što će ih zabaviti, a nama ostalima omo-

guciti da ovde malo odahnemo u miru. – Bo ga je pogledao ispod oka. – A šta to ti predlažeš? – Da vas dvojica prikažete jedno dobro pesničenje. – Bo ga je pogledao buljavo sa svoga mesta na klaviru, ali, njegov pogled je konačno skliznuo do novčanice od deset dolara. Glavati Bo je liznuo usne i rukavom ih obrisao. Njegov brat Bid nije uopšte reagovao na Čerijevu ponudu, već je samo pogledao Boa. Drugi blizanac izgleda nije imao naviku da odlučuje o svojim postupcima.

– Ako moja ponuda bude prihvaćena, kao što se nadam da će biti – objavio je Čeri glasno – ova novčanica će biti podeljena između njih dvojice i onaj koji izgubi moraće svoj deo da preda pobjedniku. Mislim da iznos i način nagrađivanja obezbeđuje apsolutnu pravičnost i efikasnost. – Gromoglasno odobravanje propratilo je njegove reči. Čeri je digao novčanicu iznad glave, pocepao je na dva dela i svakom od braće Strobidž predao po jednu polovinu. – Bid te je već dvaput pobedio Bo – rekao je obraćajući se jednom bratu – bar koliko se ja sećam. Evo dakle šanse za tebe da mu nešto od toga vratiš i da u isto vreme zaradiš zgodnu sumu novca za piće. Šta kažeš na to? – Bid ga je gledao tupo dok je uzimao novac. – Ja sam Bid, a on je Bo – samo je rekao. – Izvini, pogrešio sam – rekao je Čeri i prstom pokazao na Bidovu vratnu maramu. – A greška je sasvim razumljiva s čime ćete se svi složiti kada pogledate ovu maramu. Obojica imaju istu. – Žamor odobravanja ga je prekinuo. – Da bi se stvar uprostila za sve, skini maramu. – Bid je digao ruku prema svom volovskom vratu, a Čeri se blistajući očima od zadovoljstva okrenuo gomili. – Bo će nositi oko vrata svoju maramu, a Bid neće. Na taj način biće vam jasno za koga navijate. Ja se kladim na obojicu. Odaberite na koga ćete se kladiti, dajem šest prema vaših pet, to je dosta za početak. – Bo je ljutito upiljio sa visine u Čerijevu glatko zaliza-

nu kosu i stisnuo napućene usne između palca i kažiprsta. Kockareva ponuda ga je zainteresovala, ali, pre nego što je uspeo da donese neku odluku, mnoge ruke su se pružile da mu pomognu da siđe sa klavira. Gomila se pokrenula i povukla ga dole, a neki od njih su pomogli Bidu. U opštem jurišu gomile, telo klaviriste je odgurnuto u ugao, gde je ostao sav srećan da nije bio spljeskan pod nogama oduševljenih kladi-laca. Metež je bio toliki da se nije razume-lo šta ko govori i šta ko hoće. Čeri je počistio kockarski sto i počeo da prima opklade. Do trenutka kada je Bo Strobidž bio iznet napolje, Čeri je već ispisao prvu stranu svog notesa, a oko njega su se i dalje tiskali gosti željni lakog dobitka. Dok je stojao naslonjen na šank i posmatrao scenu koja za njega nije bila ni nova ni previše interesantna. Završio je svoje piće i poručio još jedno, rekavši barmenu da posluži nesrećnog klaviristu koji je to prihvatio sa skoro poniznom zahvalnošću. Zatim je prošao iza leđa gomile ljudi i preko mnoštva glava bacio pogled prema dvorištu. Gomila ruku bila je spustila Boa na zemlju, a Bid je stojao pored ograde i glupavo gledao polovinu novčanice u svojoj medvedoj levoj ruci.

– Ja sam se kladio na tebe, Bo – rekao je jedan visoki kauboj. – I, časne mi reči, najmanje što mi duguješ da onaj dolar koji si pozajmio od mene i još mi ga nisi vratio, dobiješ u ovoj borbi.

Ako tako bude, smatraj da su naši računi izravnati. – Bo je nekoliko sekundi mrgodno posmatrao kauboj, jer očigledno nije voleo da ga neko podseća na neplaćene dugove. Onda ga je neko gurnuo prema njegovom bratu. Pogrešno shvativši Boovo prilaženje kao napad, Bid je odbacio maramu sa vrata, spustio svoju polovinu banknote u džep košulje, i zadao snažan udarac pesnicom svom bratu u lice. Bo se zateturio nekoliko koraka unazad i zaurloao od bola i ljutine. – Sto mu

gromova, Bide, ovo nije bilo pošteno. Zato ću ti vratiti istom merom, a onda ćemo videti dalje. – Bo je krenuo napred i ponovo dobio udarac ovaj put u slepoočnicu. Noge su mu kleknule i lice mu se zgrčilo od besa. Zamahnuo je golemom pesnicom i zadao Bidu jedan žestok kroše u vilicu, od koga se ovaj zateturao unazad do ograde, a zatim mu priskočio i zadao mu još jedan kroše, samo sada sa druge strane. Od tog drugog udarca, Bid se otkotrljao niz ogradu i uobičajena zainteresovanost za meč podstaknuta donekle novčanom nagradom, pretvorila se sada u vulkanski bes. Vitlajući pesnicama nalik na maljeve, on je jurnuo na Boa.

Dok je stajao po strani i posmatrao Čerija koji je obilazio iza gomile okupljene u krug oko boraca, i sa svakom promenom borbene sreće izvikivao nove odnose za primanje opklada. Kada je od Bidovog udarca Bo pao na zemlju, opklade su pale na odnos dva prema jedan za Bida. Gomila je jurnula da položi nove opklade i ponovo ponela Doka do zida saluna. Masa je sada radosno klicala i bodrila blizance borce. Sipajući kletve i krvareći povređenih usana, Bo je čuo izvikivanje opklada koje mu nisu išle u korist. To ga je izazvalo da pomahnita. Od tog trenutka meč između dvojice blizanaca pretvorio se u divljačko mlaćenje. Protivnici su stajali jedan naspram drugoga dodirujući se vrhovima cipela i nijedan nije popuštao ni za dlaku. Punih pet minuta blizanci su potpuno zaboravljali da su braća, gonili su jedan drugoga od ograde do zida saluna i obratno, prisiljavajući gomilu koja ih je okruživala da se proširi da bi dala više mesta za borbu. Čeri je sve vreme nastavljaio da piše opklade, sve dok nije ispunio pune tri stranice svog notesa. Onda je zatvorio notes, stavio ga u džep prsluka i odabrao sebi jedno pogodno mesto na višem delu stepeništa, odakle je imao pogled u dvorište. Dok je posmatrao

Čerija sa hladnim nezadovoljstvom, smatrajući da je to što se odigrava nepotrebno divljaštvo, On se po prirodi grozio svakog nasilja i mada mu je ponekad i sam pribegavao, činio je to samo onda kada nije bilo drugog izlaza, ali je uvek ostao pri osećanju da je nasilje gnusoba nedostojna čoveka. Pogotovu je gnusobom smatrao ovo što se sada događalo, a u dubini duše je žalio dvojicu snažnih momaka koje je ljudska sebičnost eksploitalisala tako surovo. Kada se ponovo okrenuo prema dvorištu u kome su se blizanci borili, Bo je baš tog trenutka podbio nogom svoga brata. Barmen, koji je stajao odmah iza Doka, ispružio je vrat preko Dokovog ramena da bi video bolje. Doku se smučilo od njegove radoznalosti. – Popio bih jedan brendi – rekao je. Barmen je zinuo od čuđenja i oblak nezadovoljstva zakrilo mu je lice. – Sto mu gromova – prostenjao je – uvek se nađe neko da pokvari čoveku uživanje.

– Nije važno, nemoj se mučiti – odvratio mu je Dok – sam ću se poslužiti. – Pomerio je barmena u stranu i ne obazirući se na sumnjičave poglede koji su se okrenuli prema njemu, prešao je preko unutrašnjosti saluna do šanka. Posluživši se pićem, okrenuo se i naslonjen laktovima na šank, bacio je pogled na gomilu okrenutu leđima. Čeri ga je posmatrao zainteresovano, a na licu mu se ogledala radoznalost. Za kratak trenutak, njihovi pogledi su se susreli, a onda je urlik gomile ponovo privukao Čerijevu pažnju na borilište. Potmulo tupkanje udaraca nastavilo se, sve dok se u jednom momentu nije začuo jauk sličan uzdahu, praćen tišinom. Šum vučenja nogu po zemlji zamenilo je trupkanje koraka po drvenom podu saluna. Čeri je prišao stolu za kartanje i iz džepa izvadio svežanj novčanica i stavio ga na sto. Počeo je da ga raspakuje. Jedna grupa nasmejanih ljudi prišla mu je i tražila da bude isplaćena. Zatim su u salun ušli notorni kafanski pijanci, pričeva-

jući događaj iz dvorišta. Iz njihovog razgovora, Dok je zaključio da je Bo jednim udarcem poslao Bida kroz ogradu koja se pod njegovom težinom polomila, a da je sada, kada se pobedonosno okrenuo gledaocima da dovikne da je pobedio, i sam pao na zemlju i ostao da leži onesvešćen. Posledica Bidovih udaraca nastupila je tek kada je meč bio završen, praktično bez pobjednika.

Ben Adamson je prišao Doku i preko njegovog ramena pružio novac za piće. Dok mu je rekao da je on piće naručio i da ga čeka. Po starom se videlo da nije nimalo zadovoljan sobom, i svoja osećanja je nabusito izrazio. – Doktor me je previo i vrlo pohvalno se izrazio o vašoj intervenciji, Džone. Rekao je da je rana obrađena kao da je neki hirurk radio na njoj. Ali mi je kazao da će mi smetati nekoliko nedelja, i da moram da pazim da se suviše ne naprežem. No, rekao je, ne treba da brinem. – Zašto ste onda nezadovoljni? – Zbog Traversija. Moju priču o napadu i pogibiji tri moja čoveka saslušao je ravnodušno kao da sam mu pričao o vremenu. – Dok ga je pogledao. – Neće povesti istragu? – zapitao je. – Ne, ni govora. Rekao je da s tim nema veze, jer se napad desio van grada. Neka ga vrag nosi, mislim da je on od onih ljudi sa ledenim srcem... – Nemojte dopustiti da vas to ljuti – pokušao je Dok da ga umiri. – Imate i drugih, važnijih briga. – Adamson je ozbiljno klimnuo glavom i obrisao znoj sa čela, ali, njegovo raspoloženje se nije promenilo. Ispio je jedno za drugim tri pića, pre nego što je dospeo da osmotri ljude oko sebe. Većina razgovora odnosila se i dalje na braću Strobidž i njihov boks - meč. Dok se slušajući mrštio, a Adamson je i sam ispoljio svoje neodobravanje, jer je promrmljao sebi u bradu. – Zaista je paklena zamisao pustiti braću da se tuku do besvesti. Šta sve ljudi rade? – Dok je samo klimnuo glavom u znak odobravanja. Kada

je Adamson utolio žeđ, Dok je predložio da odu na večeru. Bilo je još rano, ali, obojica su bili gladni, pa su izašli iz saluna i potražili restoran. Iza sebe su ostavili salun pun gostiju obuzetih viskijem i oduševljenjem zbog doživljenog spektakla.

*

Šerif Red Traversi digao je glavu i ravnodušno pogledao svog zamenika Lema Edija, kada je taj visoki čuvar reda, mladalačkog, skoro dečakčkog lica ušao u zatorsku zgradu. Edi je skinuo šešir sa glave i prstima pročešljao gustu crnu kosu. Pri tom se osmehivao zadovoljno. – Šta se desilo, kakva se to galama čula iz saluna? – upitao je šerif. – Opet oni blizanci Strobidž. Samo, ovaj put za promenu, nisu izvodili uobičajeni cirkus, već su se tukli između sebe. – Otkuda sada to? Zbog čega? – Čeri ih je navukao da se potuku za opkladu. Pocepao je novčanicu od deset dolara i svakom dao polovinu, sa tim da pobjednik dobija celu. Glupaci su se tukli do besvesti. Još uvek leže onesvešćeni u dvorištu saluna. Bar su tamo ostali kada sam prošao. – Traversi je ustao iza svoga stola i stresao svoja široka ramena. Bio je star oko četrdeset godina, ali je izgledao mnogo mlađi. Tu činjenicu pripisivao je svojoj sposobnosti da razmišlja i radi uz najmanji utrošak nervnog sistema. Jednostavno, nije nikome dozvoljavao da ga iznervira, da ga zabrine i uznemiri. Pa ipak, smatrao se sposobnim, i mnogo puta je dokazao da je tako, da je u stanju da se uhvati u koštac sa svakom situacijom. Hvalisao se time i na njegovo zadovoljstvo, uspevalo mu je da Ediju, željnom slave, nabije kompleks manje vrednosti.

Kada je Traversi obišao oko stola, Edi je lenjo bacio svoj šešir na sto. – Ona Adamsonova želi da razgovara s tobom – rekao je kao da se prisetio nečeg nevažnog. – Na te reči, Traversi se naglo okrenuo na

petama. Edi se upiljio u šerifovo iznenađeno lice, a onda je potvrdno klimnuo glavom. – Da, želi da te vidi, tako je rekla, I to u njenoj sobi. Pretpostavljam da te je možda bolje ocenila nego što misliš. Znaš, mi muškarci često umemo sebe da potcenimo. – Traversi je ćutao i grizao usnu. Po pucketanju prstima, Edi je znao da je šerif nervozan. – Ako nećeš da odeš do nje – nastavio je Edi – nemam ništa protiv da te zamenim. Ne bih se ljutio. – Red Traversi je digao obrve i nabrao čelo. – Gle, gle – rekao je osmehnuvši se. – Trebalo je da prođe mnogo vremena da dođe do toga. – Uvek si bio čekalica, Rede. Mislim da je to nešto o čemu bih mogao da naučim od tebe. – Traversi je uzeo svoj šešir sa čiviluka i stavio ga na glavu. Pogledao se u uzanom ogledalu koje je visilo na zidu i osmehnuo se zadovoljan svojim izgledom. Zaključio je da u svakom slučaju nije najružniji čovek na svetu. Udaljavajući se prema vratima, rekao je. – Nemoj ništa da preduzimaš sa stokom. Još ništa. Potraži Mulsona i Deja i reci im da miruju, ali, da budu spremni za svaku eventualnost. Ako Vidon slučajno naiđe i njemu možeš reći isto. Nema razloga za žurbu. Imamo na raspolaganju celu noć i ne vidim razloga zašto bismo ukrštali rogove s onim Adamsonovim prijateljem Holidejem, ako to nije potrebno.

– Da se nisi uplašio od njega? – zapitao je Edi malo začuđen. – Ne, to sigurno nisam, ali sam oprezan. Znaš, život počinje da mi se dopada i nema nikakvog smisla komplikovati ga. Slažeš li se? – Naravno, Rede. Iskreno rečeno, sviđa mi se što tako razmišljaš. I ja nisam za nepotrebne avanture. – Šerif je napravio zadovoljnu grimasu. – Uvek sam govorio da je za uspeh svakog poduhvata potrebna sloga, a to važi i za nas, Edi. Zadovoljan sam tobom i želim da tako bude i ubuduće. – I biće, Rede, uveren sam. Nema razloga da ne bude. – I ja tako mislim – rekao je šerif

i zastao kod vrata. Pružio je ruku da dohvati kvaku i dodao. – Znaš, s tim Holidejem treba otvoriti četvore oči. Nešto mi se čini da sam za njega čuo. Nisam siguran ali, mislim da su mi pričali o nekom Holideju, revolverašu i pustolovu. Ako je to taj, onda je brz na revolveru i retko kad promaši. Na to sam hteo da ti skrenem pažnju. – Edi je klimnuo glavom i šerif je izašao. Laganim koracima dokoličara uputio se trotoarom, udišući punim plućima svež večernji vazduh. Ono što je maločas rekao Ediju bilo je istina. Život mu je u poslednje vreme postao zabavan i prijatan sa Marijom koja je bila tu, pri ruci, kada mu zatreba. A sada pojavila se i Adamsonova. Bacila mu je mamac, ali ni slutiti nije mogao šta se iza toga krije, jer ga je dosta dugo ignorisala. Čak i ako iz toga ne bude ništa, pustiće Edija da poveruje da je svojoj kolekciji ljubavnica dodao još jednu. Traversi je ušao u salun, progovorio nekoliko reči sa barmenom i uputio se u dvorište da proveri u kakvom je stanju bojište. Zatekao je Boa i Bida Strobidža kako oborenih glava, ošamućeni, sede naslonjeni na polomljenu ogradu. Bacio je kratak pogled prema njima i nastavio prema stepeništu koje je vodilo na sprat, odgovarajući levo i desno na pozdrave. Nije primetio da ga Den Čeri posmatra sa budnim interesovanjem, ali, i da je primetio, Red Traversi nije bio čovek koji bi dozvolio da ga nešto tako zabrine. Visoko je cenio Čerijevu veštinu baratanja revolverom, ali ga se nije plašio. Ovo je bio njegov grad i niko nije mogao da ukrsti rogove s njim i da iz obračuna izađe kao pobednik.

Stigavši do vrha stepeništa, skrenuo je u hodnik. U hodu je skinuo šešir i nekoliko puta rukom zagladio kosu, gustu i riđu. Pokucao je na vrata broj sedam. Skoro istovremeno, kao da je osoba u sobi očekivala posetu, vrata su se otvorila i Traversi je od glave do pete obuhvatio pogle-

dom ženu koja se pojavila pred njim. Nije ni pokušavao da prikrije svoje zadovoljstvo zbog onoga što je video. Žena na vratima je porumenela i koraknula korak unazad. – Udite, šerife. Zahvalna sam vam što ste došli. – Meni je drago što ste me pozvali, mis Adamson – rekao je Traversi. Pošto je zatvorio vrata za sobom, okrenuo se i pažljivije ju je pogledao. Imala je prefinjene crte lica, a njene oči, tamne i obično zamišljene, sada je senčio oblak brige. Držala se ponosno i rezervisano, ali je po dolasku njenog gosta to njeno držanje dopunjeno ljubaznošću. – Vi ste me uvek uvažavali, šerife. Bar sam stekla takav utisak. – Mis, malo je ljudi kojima bi bilo teško da budu drugačiji prema vama. – Ona je još više porumenela, ali je slab smešak dotakao njene usne. Šerif je prešao preko odaje i naslonivši se na zid pogledao devojkicu. Kroz prozor je u sobu dopirala ulična noćna buka, ali je u odaji vladala tišina, da su se skoro čuli otkucaji srca. – Ja... htela sam da vas zamolim za jednu uslugu – rekla je kolebajući se. Šerif ju je pogledao ravnodušno. – Kakvu? – Tiče se mogao oca. Znam da ste morali zapaziti krdo koje je danas pred zalazak sunca doterano u grad i čoveka koji ga je doterao. – Dva čoveka – popravio ju je Traversi. – Da, ali ja imam na umu samo onog starijeg. On je moj otac, Ben Adamson. Nisam ga videla godinu dana, od kako sam otišla od kuće. – Šerif se zainteresovao za njenu priču. – Zaista? – upitao je. – Jeste. Ja to nisam pričala, jer nikome to nije bilo važno, ali, danas je tata došao. Videla sam da je ranjen i da izgleda jako umoran. Pretpostavljam da mu se desila neka nesreća na putu. Kada sam napustila kuću, mi smo se ozbiljno posvađali i nisam sigurna da li bi hteo da me vidi. Ali, moj odnos prema njemu nije se nimalo izmenio, pa sam zabrinuta za njega. Kako će izaći na kraj sa tom stokom kad sa sobom ima samo jednog čoveka, a uz to je i ranjen.

– Da, to nije jednostavno – primetio je Traversi nezainteresovano. – I vi i ja znamo kakav je ovaj grad gde mnogo ljudi dolazi i odlazi. Većina njih nisu daleko od toga da čoveku sa toliko mnogo stoke pričinu svakakve nevolje, znate i sami. I zato... – glas joj je zamro u grlu. – I zato? – ponovio je šerif. Džoj Adamsen je liznula jezikom pune sveže usne i duboko udahнула. Grudi su joj se podigle i Traversijev pogled se zadržao na nabreklih okruglinama. – Volela bih da mu se nadete na pomoći ako biste mogli. On je star i tvrdoglav, ali je dobar i pošten čovek. A ja bih vam za to bila vrlo zahvalna. – Traversi je provukao prste kroz gustu kosu. – Koliko biste mi to bili zahvalni, mis Adamson? – Džoj se trglala. – Pa... biću uvek vaš dužnik, šerife. Ne znam tačno kako bih mogla da vam vratim dug, ali, uvek ću o vama misliti kao o čoveku koji zaslužuje da... – Mogli ste Čerija zamoliti da vam on učini to što tražite od mene. – Traversijev glas je postao grublji. – Zašto ga ne pitate? – Ali, on nije šerif, to ste vi. Vaša je dužnost da održavate red i štitite ljude. – Čeri vam je i ranije pomagao, to znam. Samo ne znam čime biste nagradili ovu uslugu? – Traversi se odvojio od zida i koraknuo prema njoj. Džoj je uplašeno ustuknula i kriknula kratko. Odmah je shvatila šta šerif ima na umu, i lice joj je prebledelo.

– Den Čeri, kicoš i džentlmen, čovek finih manira i ugladenog ponašanja bi dosta dobio za to, zar ne, kao što je i dosada dobijao od vas – rekao je šerif i prišao joj još jedan korak. – Ne pokušavajte da me obmanjujete, ja znam šta se u ovom gradu događa i šta ko radi. Vi i on, vi ste se i do sada vrlo lepo bavljali, zar ne? – Džoj je ustuknula i došavši do zida zbunjeno se osvrnula oko sebe. – Ali, Traversi je digao ruku i naslonio se na zid pored nje, i nagnuvši se prema njoj zatvorio joj put za uzmak. Gledao ju je u oči iz neposredne blizine i široko se osmehivao uži-

vajući očigledno u njoj zbunjenosti. Pogled mu je klizio sa njenog lica na zaokrugljene grudi, i dalje do stomaka, bedara i butina. Oči su počele da mu se žare. – Ne, varate se! – povikala je Džojš. – Den Čeri je moj prijatelj. On me poštuje. – On je vaš ljubavnik i uživa u vama, ja sam to zaključio, jer vas već izvesno vreme posmatram. I sve vreme dok sam gledao, razmišljao sam kako da i ja zagrizem jedan komad vašeg kolača. – Ne, to su samo vaše zablude – mucala je Džojš. – Uхватili ste me u mrežu vaših čari, mis Adamson, i to toliko da ne mogu noću da spavam. – Mahnuo je glavom i jedan pramen riđe kose pao mu je na čelo, a on se nije potrudio da ga skloni. Džojš je ponovo odmahнула glavom. – Ali, vi imate vašu ženu. Imate Mariju. – Marija nije isto što i vi, ona je ona, a vi ste vi i ja nameravam da i od vas uzmem jedan deo. Zapravo, onoliko koliko budem želeo. – Džojš je mahinalno pokrila grudi rukama, ali je Traversi kao mengetlama uhvatio za prste i iskrenuo ih. Džojš je bolno jauknula, a šerif ju je privukao k sebi i čvrsto je pritisnuo njeno nežno, reljefno telo na svoja široka prsa. Kada je počela da se koprcu, on se prigušeno zacerkao, držeći je čvrsto ali ne pokušavajući da u potpunosti savlada njen otpor. Končno je Džojš shvatila da on u tom komešanju uživa u dodirima njenog tela. Napregnula se da izvuče prste iz njegove šake, sa namerom da ga zagrebe po licu, ali, pošto se njegova snaga pokazala prevelikom za nju, ona je prasnula. – Ne biste se usuđili da ovo radite da je tu Den Čeri, zar ne? On bi već znao da vas sredi! – Osmeh je nestao sa Traversijevog lica i u očima mu je sevnuo odsjaj ljutnje i mržnje. – Taj kicoš mi nikada ne bi ništa mogao, mali je on za mene. Nema u ovom gradu čoveka koji bi mogao da mi se suprotstavi i zato prestanite da se odupirete i pružite mi ono zbog čega sam i došao. Ne znam šta ste imali na umu kada ste me zvali, ali, znam

šta sam ja imao kada sam pošao ovamo, i ako budete dobri i ljubazni, možda ću se postarati da se vašem tati ne desi nikakvo zlo.

Traversi joj je zabacio glavu unazad i prislonio je svoje usne na njene. Kada je Džojš uspela da okrene glavu, on je pošao usnama niz njen dugi vrat i najzad je zubima otkinuo gornje dugme njene bluze. Ispljunuo je dugme na pod i zagnjurio lice u dolinu između dva nabrekla brežuljka njenih belih dojki. Džojš je vrisnula i počela se svom snagom otimati, a u tom trenutku vrata su se naglo otvorila i u odaju je banuo Den Čeri. Pre nego što je Traversi uspeo da se okrene, drška Čerijevog revolvera spustila mu se punim zamahom na potiljak. Šerifa su izdale noge, i glava mu je pala na kolena. Zatim je pao, licem okrenut zemlji. Džojš je ustuknula, korak nazad, bleđa kao smrt. – Sve je u redu – ohrabrio ju je Čeri. – Ona je upaničeno šakama stisnula lice. Stojala je nepomično i jecala, dok je Čri ravnodušno posmatrao ispruženog šerifa. Posle nekoliko trenutaka je rekao. – Potrpaj nešto stvari u torbu pa da se što pre gubimo. Uskoro će ovde biti vruće. – Džojš je hitro pokupila nekoliko haljina iz garderobe i spakovala ih u platnenu torbu. Kada su izašli na sporedan ulaz da ih niko ne bi video, ona je rekla. – Danas popodne u grad je došao moj otac sa velikim krdom stoke. Htela bih da odem njemu. – Čeri ju je pogledao iznenađeno. – Tvoj otac? Zar je to bio tvoj otac? – Džojš je klimnula glavom. – Moram da ga vidim. Molim te, Dene, odvedi me njemu. – Čeri je slegnuo ramenima. – Zašto da ne? Pretpostavljam da bi kod njega bila dosta bezbedna – rekao je i poveo je prema dvorištu.

*

Dok su se Ben Adamson i Dok Holidej kretali duž ograde korala napravljenog od poprečno položenih gredica i posmatrali krdo, počeo je da duva prilično jak vetar.

Krdo je stajalo mirno okupljeno u manje gomile, sa glavama opuštenim prema zemlji. – Prvo što ću sutra ujutru uraditi je da angažujem dvojicu vrednih i poverljivih kauboja – rekao je Adamson Doku. – Naravno, moram odmah da dodam da bih najviše voleo da i vi ostanete sa mnom sve dok ne oteram krdo do cilja. Mislim da bi to meni izvanredno odgovralo, a posle toga ako želite mogli bismo da svratimo do moje kuće. Bilo bi vrlo prijatno na ranču imati nekoga sa kim se može izmenjati drugarska i prijateljska reč. – Dok je klimnuo glavom. Za vreme večere koja se sastojala od povelikog komada lepo pečenog mesa prelivanog sosom i garniranog raznim povrćem, saznao je o Adamsonu mnogo više nego proteklih dana, i ono što je saznao dopadalo mu se. Adamson je bio stara garda, čovek od one vrste ljudi koji ne beže da se sukobe sa svim teškoćama i nevoljama života. I otuda, mada je teško sklapao prijateljstva, Dok nije video razloga zašto Adamson ne bi mogao da bude jedan od onih malobrojnih osoba koje su se mogle nazvati njegovim prijateljima. Tražeći Vidona, nastavili su da šetaju pored ograde, sve do verande male službene zgrade. Adamson je već bio zakoraćio na uzane stepenice, kada je noćnu tišinu prolomio pucanj. Još eho pucnja nije zamro u tamnim brežuljcima, kada je drugo tane skinulo šešir sa Dokove glave, a treće probilo prozor na službenoj zgradi. Okrenuvši se na petama, a u isto vreme vadeći revolver iz futrole, Dok je ugledao tri nejasne prilike koje su se kretale pored ograde koralala. Krdo u ograđenom prostoru počelo je da se kreće, da trupka nogama i kovitla u krug, a ona goveda koja su do tada mirno ležala ustala su dižući sa sobom oblake prašine. Bacivši jedan kratak pogled prema Adamsonu, Dok je video da se stari borac bacio na pod verande, spremajući se da pruži otpor.

Dok je doviknuo starome. – Lezite mirno! – i potrčao da potraži zaklon. Čitava kiša kuršuma zarila se u ogradu verande i drvene zidove službene kućice, otkidajući komadiće iverki. Za prvim plotunima došli su i drugi i tanad su se zarila u zidove, a nekoliko kuršuma prozviždalo je iznad Dokove glave dok je trčao ka kraju ograde koralala. Videvši da im se približava, trojica napadača su ustuknula nekoliko koraka, i razišla se levo i desno da uhvate bolju poziciju. Dok je legao na zemlju i pripucao. Čuo je da je jedan od napadača bolno jauknuo. Drugi je ispraznio magacin svog revolvera u pravcu Doka, a onda je nagnuo u bezglavo bekstvo, ostavljajući dvojicu svojih saučesnika da se nose sa Docom kako znaju i umeju.

Od brojnih pucnjeva i tanadi koji su zviždali iznad glave i udarali u debla ograde, krdo se uplašilo. Nije nemoguće da je neki zalutali metak i okrznuo neko od uplašanih goveda, tek, posledica toga bila je da je krdo počelo da trči u krug i panično navaljuje na ogradu. U jednom trenutku, Doku se učinilo da će stoka provaliti ogradu i u stampedu odjuriti u preriju koja se pružala iza grada. Goveda su navaljivala glavama i rogovima, pokušavala da se popnu na ogradu i Dok je shvatio da svakog momenta se može desiti da slaba ograda padne. Zbog toga je ustao sa zemlje i pretrčao jedno parče brisanog prostora, namamljujući na taj način kuršume napadača prema sebi. Ben Adamson je sve vreme nešto vikao za njim i Doku se činilo da mu starac dovikuje da legne i da se čuva, a baš u tom trenutku je jedno tane prosviralo kroz njegov sako i oprljilo mu kožu ispod miške. Dok se u magnovenju okrenuo i ugledao jednu zgrčenu figuru koja se jasno odražavala pri slaboj svetlosti ulične svetiljke. Bio je to onaj što je pokušao da pobegne. Doku u takvoj situaciji nije preostajalo ništa drugo nego da gađa u meso, makar što bi to moglo imati za posledicu

smrt napadača. Izboru nije bilo i on je dva puta pritisnuo okidač. Revolver je dva puta planuo, i tanad su se uz tup udar zari-la u zgrčenu siluetu. Pogođeni je podsko-ćio kao bačen s opruge, a onda je pao na zemlju.

Okrenuvši se u pravcu odakle je došao, Dok je pri mutnoj svetlosti uličnih svetilj-ki video Bena Adamsona koji je i dalje le-žao na verandi i pucao iz revolvera. Nje-gova paljba držala je ostalu dvojicu na-padača prikovane za mesto gde su se iza ograde nalazili. Videvši da je jedan od nji-hovih saučesnika pao, napadači su se pre-plašili i počeli da beže. Dok ih je za trenu-tak jasno video i mogao je bez teškoće obojicu da pogodi, ali, njegov revolver je ostao nem. U tišini koja je posle toga nas-tala, on je polako prišao Adamsonu koji je u međuvremenu ustao sa poda verande, a onda su njih dvojica oprezno prišli ogra-di korala.

Stoka u koralu još uvek se nervozno gurala i muvala, ali je bila nešto mirnija. Ben Adamson je doviknuo. – Ohoj, mir tamo! – Njegov glas je imao blagotvorno dejstvo na ponašanje stoke. Da li je nji-hovom smirenju više doprineo njima poz-nat Adamsonov glas, ili tiha noć koja je posle prestanka pucnjave postala još tiša, Dok nije mogao tačno da zaključi. No, po-sle pola minuta, goveda su opet stojala mirno pognutih glava prema zemlji i preži-vala kao da se nije ništa desilo. Dok se na-slonio na ogradu i okrenuo Adamsonu. Da-lje niz ulicu, primetio je jednog visokog čoveka sa metalnom zvezdom na košulji, koji se brzo približavao. Pri mutnoj svet-losti, Dok nije mogao jasno da razazna crte njegovog lica, ali je dobro video da mu u ruci svetluca cev revolvera. I Adamson je primetio dolazak čoveka i uznemirenim glasom rekao Doku. – Prepustite to meni, Holideje, mislim da ću to moći da sredim. – Kada je prišao bliže, šerifovo lice je pos-talo jasnije. Dok je sada mogao jasno da

vidi oštre crte njegovog lica i odlučnost koja se ogledala na njegovim jagodicama, čvrsto stisnutim isturenim vilicama i tvr-dim crnim očima. Kada se zaustavio ispred Doka, uperio mu je revolver u prsa, a iza njega iz mraka izronile su još dve osobe takođe sa revolverima u rukama. Šerif je progovorio muklim glasom iz koga je pro-bijalo negodovanje. – Proverite da li je živ – rekao je zapovedničkim tonom i naglim pokretom ruke pokazao na nepomično telo koje je ležalo na zemlji.

Jedan od dvojice šerifovih pratilaca pri-šao je silueti opruženoj u prašini i otuda doviknuo razgovetno. – To je Rik Egert, Leme, mrtav je! – Dok je zapazio da se šerifov lice naglo izmenilo. Usne su mu se zategle i zubi stisnuli kao kod nekoga ko se iznenada opekao. – Bogami, za ovo ćete poseti, mister. – Ben Adamson je stupio ko-rak napred i rekao. – Čekajte malo, zame-niče šerifa, bilo bi dobro da pre svega saz-nate činjenice. – Zaveži! Ovde ja govorim i komandujem, mister. – Vraga ću zaveza-ti! Hoću da kažem ono što želim! Ovi ne-valjalci... – Šerifov zamenik je koraknuo korak napred i rukom odgurnuo Adam-sona do ograde korala. Zatim je zgrabio Doka za rame s namerom da ga okrene i gurne napred. – Kreći! – izdrao se. Ali, Dok je ostao da stoji na svom mestu i sa-mo je pokretom ramena stresao šerifovu ruku sa sebe. Istovremeno, Ben Adamson se odgurnuo od ograde korala i jurnuo na šerifovog zamenika, pružajući ruke da ga zgrabi za prsa, ali ga je ovaj lako odbio ru-kom, i ponovo odbacio na ogradu. Dvojica njegovih pratilaca priskočili su s upere-nim revolverima. Adamson je zastao kao ukopan, jer su crni otvori revolvera preteći zinuli prema njemu. A Dok je ne obazirući se na to stojao na svom mestu, nogu kao ukopanih u tlo. U njegovoj glavi kovitlale su se različite misli. Nije smeo niti želeo da se suprotstavi čuvarima reda, ali, nika-ko mu nije odgovaralo ponižavajuće mal-

tretiranje kojim se šerifov zamenik poslužio u prvom kontaktu s njim. No, razum mu je govorio da je u ovom trenutku nemoćan da se brani, jer su ga trojica čuvara reda mogla lako ubiti, bez bojazni da će zbog toga nekome morati da polažu računa. No ipak, nešto u njemu se protivilo nametnutom poniženju.

– Morate prvo da me saslušate – rekao je prkosno. – Kasnije, mister. Rekao sam vam da pođete napred i zato pođite. Ubili ste sudijinog sina, a sudija Egert je mnogo voleo tog dečaka. Kažem vam da ste zapali u veliku nevolju. – Dok je duboko uzdahnio, a onda se ponovo umešao Adamson. – Kakav ste vi to čuvar reda kada ne dozvoljavate čoveku da kaže ono što ima? A to je osnovni preduslov zakonitosti! Kažem vam, čoveče, šerife, ovaj čovek ovde... – Ućutkaj ga! – rekao je šerifov zamenik hladno i jedan od pratilaca prišao je bliže i dosta snažno udario drškom revolvera Adamsona po glavi. Kada se rančer srušio na zemlju, Lem Edi je gurnuo Doka ponovo rukom po ramenu i besno izgovorio glasom koji je podsećao na režanje. – Ostavi ga tu gde je. On nam neće praviti nikakve neprilike. Idi da obavestiš Reda. A ti, Dej, idi i pozovi sudiju. – Edi je još jednom gurnuo Doka, i ovaj je od siline guranja skoro posrnuo. Okrenuo se da mu nešto kaže, ali je ućutao, jer mu se cev šerifovog revolvera zarila u slabinu. Shvatio je da je u toj situaciji svaki dalji razgovor besmislen i beskoristan i samo je otrovnim pogledom prostrelio šerifovog zamenika. Ako je bio dovoljno pametan, zamenik je mogao zaključiti šta taj pogled znači. No, on nije izgleda obratio pažnju na tu Dokovu reakciju, jer je bio i suviše uveren u sebe. Kada su prošli pored mrtvog mladića, pomoćnik Edi je promumlao. – Mister, ovo što ste napravili, napravili ste zaista bez greške. Čovek je mrtav sto posto. – Dok je bez reči pogledao ubijenog, a zatim je bez daljeg

protesta nastavio da podnosi stalno bockanje revolverске cevi u leđa, kojom ga je čuvar reda opominjao. Prešli su preko ulice dok su dvojica pratilaca šerifovog zamenika otrčali niz ulicu. Pred zatvorskom zgradom zamenik Edi jače je pritisnuo cev revolvera Doku u leđa itako ga ugurao unutra. Svetlost u velikoj prednjoj odaji u koju su ušli, naterala je Doka da nekoliko puta zatrepće, i pre nego što su mu se oči potpuno prilagodile, Edi je već držao u rukama ključeve od ćelije. Rukom je dao znak Doku da pođe napred, a onda je iz desne ruke revolver prebacio u levu, dok je desnom otvarao vrata ćelije. Pošto se Dok ustezao da uđe, Edi je pružio ruku, zgrabio ga za rame i bezobzirno ga gurnuo unutra. Koristio se pravom jačega.

Dok se zaustavio neposredno ispred niskog ležaja i okrenuo se baš na vreme da vidi kako se vrata ćelije zatvaraju za njim. Besnim pogledom osmotrio je Edija koji je na njegov pogled odgovorio ćutanjem i prezrivim smeškanjem. – Sudija je neizrecivo voleo svoga sinčića, mister – rekao je posle nekoliko trenutaka. – Kažem ti to još jednom, da bi sedeći u ćeliji imao o čemu da razmišljaš. – Dok je čvrsto stisnuo pesnice, pokušavajući da na taj način izlije svoj bes koji inače ničim nije mogao da stiša. Nepravda koja mu je u ovom slučaju naneta, pekla ga je kao živa rana. I pored svog višegodišnjeg iskustva i saznanja da život pravdu i nepravdu, dobro i zlo, ne deli otvorenih očiju i prema zasluzi, pomisao da u ćeliji sedi potpuno nevin, mučila ga je toliko da nije mogao da zaspi. Misli su mu se kovitlale u glavi, ali, u tom trenutku nije mogao da vidi šta bi mogao da učini da pravda prema njemu ne ispadne slepa kao što je često znala da bude. Na žalost, sve karte su bile protiv njega. Pošto je zatvorio Doka u ćeliju, Edi je kratko vreme šetao gore-dole po predvorju zatvora, sve dok u jednom momentu nije zastao blizu

vrata i oslušnuo. Telo mu je bilo kruto do napetosti. Čitavih pola minuta osluškivao je pre nego što je doviknuo Doku u ćeliju. – Evo ih, dolaze, Holideje, pa, ako si naučio ili nisi zaboravio sve molitve, bilo bi dobro da ih sada očitaš.

Dok je prišao rešetkama ćelije i čvrsto stisnuo metalne šipke. Od sve veće ljutnje i besa koji su se u njemu gomilali snogom vulkana, kao da je počeo da se hladi. Čuo je napolju odjek koraka koji su se brzo približavali, a onda potmulo trupkanje na drvenom trotoaru ispred zatvora, i jednim uzdahom izustio je gadnu kletvu. Izlaza nije bilo.

Stao je tako rukama stiskajući metalne šipke i čekao. To je bilo sve što je mogao da učini.

*

Prestravljenom Džoj Adamson zastao je dah kada je videla kako njenog oca grubo guraju niz ulicu prema zatvorskoj zgradi. Nije pretpostavljala tako crn ishod događaja, niti je mogla da se nada da će sve tako brzo poći naopako. – Čekaj, stani – rekao je Den Čeri i pokretom ruke zadržao je da ostane gde je. Da bi je umirio, stavio je šaku na njenu ruku. Džoj se pokušala da se otme, ali, Den ju je čvršće stisnuo i dodao. – Izgleda da se nešto krupno desilo. Ako jeste, biće neprilike do guše. Mislim da je najbolje da zasada ostanemo po strani i da se ne mešamo. – Ali, on je moj otac, Dene. Šta to rade s njim? – Izgleda mi kao da ga zlostavljaju – rekao je Čeri. – I, ako je tako, onda neka mu je bog na pomoći, jer oni to znaju vrlo dobro da urade. Ne bi sada bilo razložno da se mešamo, kada su duhovi tako uspaljeni, pogotovu ne posle one neprilike koju smo već imali sa Traversijem. Ako bi nas sada videli zajedno, Traversi bi se okomio na mene i pitanje je kako bismo prošli. – Džoj se pokušala da se izviije iz Čerijevih ruku, ali nije mogla da savlada njegove šake. Njih

dvoje stajali su u senci dvorišta, zapravo jednog manjeg prostora u pozadini korala, i ograđenih prostora za stoku, gde su dotrčali odmah kada je počelo pucanje. Znajući da postoji opasnost da krdo provali ogradu i nagne u bezglavo bekstvo, Čeri je pažljivo odabrao ovo mestašce koje je bilo dosta zaklonjeno iza zida trgovine. – Pa, oni su udarili tatu, Dene. Oborili su ga na zemlju! – Video sam to, ali, to je već učinjeno. Što je učinjeno, učinjeno je i više se ne može popraviti. Prema tome, slušaj me šta ću ti reći. Više se ne smem upetljivati od ovoga što sam se već upetljao. Ako bismo se sada umešali, mogli bismo samo da pogoršamo stvari i možda upropastimo neku šansu da se kasnije tvoj stari ispetlja. Sem toga, izgleda da je sada već sve svršeno.

Džoj se ugrizla za usnu i pokretom glave zabacala kosu koja joj je bila pala na lice. Netremice je posmatrala dok je zaženik šerifa Lem Edi gurajući revolverom sprovodio Doka Holideja preko ulice. Kada su ostala dvojica odjurila u grad ostavljajući njenog oca da leži na zemlji, ona je zajecala. – Molim te, Dene, dopusti mi da odem i vidim šta je s njim? – Pričekaj još samo nekoliko minuta, a onda ćemo oboje otići do njega. – Popustio je stisak rukom kojom je držao devojkicu, kada se Edi približio zatvorskoj zgradi. Kada su se i ostala dvojica trčeli niz ulicu ka drugom kraju grada izgubila sa vidika, i kada je Edi ugušao svog zatvorenika u zatvorsku zgradu, Čeri se pokrenuo. Idući odmah za njim, Džoj je odjednom potrčala ka mestu gde je ležao njen otac. Kada ju je Čeri stigao ona je već klečala pored svoga oca i držala u naručju očevu glavu dignutu iz prašine. Niz obraze su joj potokom tekle suze, ali se jecaji nisu čuli. – Biće sve u redu s njim. – rekao je Čeri. Džoj se prigrllila glavu Bena Adamsona i pritislula je na svoje grudi. Kada se starac konačno pokrenuo, Čeri mu je pomogao da ustane na noge. Vukući

Adamsona mlitavo oklembesšenog o njegovo rame, Čeri ga je više odneo nego odveo duž ograde korala. Pre nego što su stigli do kraja ulice, Adamson se prilično pribrao i sada se trudio da koliko je to moguće korača bez ičije pomoći.

– Tata, jesi li dobro? – pitala je Džojš brižno. Adamson je otvorio oči, trepnuo nekoliko puta i tek tada se sa nevericom zagledao u lice svoje kćeri. – Džojš? – prenuo se kao iz sna. – Da, tata, to sam ja. – Kako do vraga... kako je moguće... – počeo je Adamson a onda je slegnuo ramenima i zagledao se pažljivo u Čerija. Obrve su mu se nabrale. Čeri je pokušao da mu objasni. – Došli ste u sukob sa zamenikom šerifa, Adamson. Oni su vas onesvestili, a vašeg velikog prijatelja su odveli u zatvor. – Adamson je nešto progundao pogrdno na račun šerifovog zamenika. – Uhapsili su Holideja? – Da, uhapsili su ga i sproveli sa revolverom uperenim u njegova leđa. Čini mi se da se taj čovek uvalio u veliku nevolju, i bilo bi bolje da se vi u to ne uvaljujete. Sada više niko ne može da mu pomogne protiv te gomile razbojnika. – Adamson je s naporom blago odgurnuo Čerija u stranu. Pošto je pogledao svoju kćerku brižnim pogledom, starac je prasnuo. – Moram da pođem za njim i da ga nađem. Moram da im objasnim šta se i kako desilo. Pa, Holidej je pucao i ubio tog čoveka u samoodbrani. – Ubio koga? – upitao je Čeri. – Koliko sam čuo, ubijen je sin nekog sudije, tako su rekli. Nisu hteli da ga saslušaju, a ni mene. Ne mogu da dopustim da se to njihovo bahato ponašanje završi na tome. Ne mogu ni da ostavim čoveka na cedilu. Moram mu pomoći koliko god mogu. Uostalom, ja sam jedini koji mu može nešto pomoći. – Čeri je rukom zagladio nabore na svom prsluku, osetivši da mu je neprijatno toplo, uprkos hladnoći noćnog povetarca. Setio se tada da su mu u celom životu žene donosile samo nevolje. Možda je Džojš Adamson bila

vredna da se za nju zagazi u opasnost, ali, razum mu je govorio da ne sme dopustiti da u ovu aferu bude umešan više nego što jeste. Naravno, ako je Traversi nekim slučajem znao ko ga je s leđa udario po glavi, u tom slučaju ništa više nije bilo važno. – Slušajte – rekao je Čeri Adamsonu. – Moje je mišljenje da bi za vas bilo mnogo bolje ako biste ostali što dalje od zatvora i od vašeg prijatelja. Taj sudija Egert igra istu igru zajedno sa šerifom i njegovim zamenikom. Jedino što može učiniti i što ćete postići ako se i dalje budete zalagali za Holideja, biće to što će vaš prijatelj dobiti društvo u svojoj ćeliji.

Džojš je razabrala neodlučnost na licu svoga oca i progovorila – Poslušaj Dena, tata. On dobro poznaje ovaj grad. Mislim da je u pravu. Sudija i šerif su na neki način ortaci. Protiv njih ne možeš učiniti ništa. Ne može niko. Ceo grad povija vrat pred njima i klanja im se. – To što se ceo grad klanja pred njima, mene se ne tiče! Mnogo me je briga! – frknuo je Adamson ljutito. – Holidej mi je pomogao kada je bilo teško, i pomogao mi da krdo doteram dovde. – Zagledao se u svoju kćer i Dena, tražeći u izrazima njihovih lica razumevanje, ali, tog razumevanja nije bilo. Pošto je video da ne shvataju, ispričao im je šta im se desilo, počinjući od zasede na putu i završavajući s pucnjavom iz revolvera koja se neposredno pre toga desila. – Možete li posle toga očekivati od mene da napustim u nevolji takvog prijatelja, da bih se sam izvukao? – zapitao ih je na kraju promuklim glasom od ljutine, brige i očajanja. Sećajući se tvrdoglavosti i žustrosti svoga oca u prošlosti, Džojš je shvatila da ništa što bi ona rekla ne bi moglo da odvrati njenog oca od njegove odluke da ostane privržen i lojalan svom prijatelju. Zato je ostala sama, zabrinuta za njega i za sebe. Den Čeri je međutim odgovorio, nastojeći da bude ubedljiv, ali i pristojan. – Ponavljam vam, Adamson, da će vas svaki vaš

pokušaj da pomognete tom Holideju jedino još više uvaliti u nevolju. Postoji neka mala verovatnoća da Traversi i Edi neće uspeti da dokažu svoje optužbe protiv njega, mada su te šanse veoma male. – Spazivši zabrinutost u Džojzinim očima, Čeri je uzdahnuo i zastao umorno. – Nažalost, moram da priznam da sam i ja do sada mnogo puta bio budala i da mi saveti skoro nikada nisu ništa koristili – promrmljao je. Džojks je tog trenutka sinula u licu kao da joj je nešto došlo na um, dodirnula ga je po ruci. – Znači li to da ćeš nam pomoći, Dene? Šta bi ti mogao da učiniš? – Pa, mogao bih da pređem tamo do zatvora i da vidim šta se događa. Bilo bi najbolje da tvog oca odvedeš u moj stan i da se tamo pritažite. I za ime božje, ostanite tamo i ne dajte glasa od sebe sve dok se ja ne vratim. Čim budem bilo šta saznao, ja ću doći i obavestiti vas šta se događa.

Sva radosna, Džojks se nagnula prema njemu i vrhovima usana lako dodirnula njegov obraz. – Ti si divan, Dene, u pravom smislu reči divan.

Ben Adamson je posle toga malo pažljivije pogledao Čerija, zapažajući da je prijatnog izgleda, da je pristojno odeven i da njegovo ponašanje odaje lepo vaspitanog i pristojnog čoveka. On istina nikada nije voleo kicoše, ali, u sadašnjem položaju, vezan u sve četiri i nemoćan da se iskobelja, bio je spreman da se povinuje savetu ovog čoveka. – Biću vam mnogo zahvalan i obavezan za to što činite, Čeri – rekao je. Mladić je klimnuo glavom. – Nadam se samo da će taj vaš prijatelj kako ga zovete, Holidej, biti vredan toga. – Videćete da jeste. – Čeri je izvukao svoj revolver tako lakim pokretom da se Ben Adamson namrgodio. Ali, nije imao vremena za neku ozbiljniju reakciju, jer ga je Džojks uhvatila za ruku i digla se na prste da bi ga poljubila u čelo. – Oh, tata, ja sam bila takva mala luda! Bila sam prava tvrdoglava i svoje-glava luda i usiljana glava! – Adamson ju

je zagrlio oko vitkih ramena i privukao je k sebi. – Oboje smo bili tvrdoglavi i usiljane glave, devojko. Ali, nadam se da je to sada prošlo, kao što prolaze mnoge ludosti na ovom svetu. Ono što je sada važno, to je da smo našli jedno drugo, da se razumemo i da moramo pomoći mom prijatelju Holideju. Možeš li to da razumeš? – Da, tata. – Džojks je zagrlila svoga oca i toplo mu se nasmešila. A onda, kada se okrenula da pođe za njim, njihovu pažnju je privukla galama nešto niže na ulici. Čeri je promrmljao tiho, ali, Džojks i Adamson su ga jasno čuli. – Gle, psi su pušteni sa lanca kako bih rekao. I to svi do jednoga. Naš visoko cenjeni šerif, naš mnogo poštovani sudija Egert i njima verna banda najamnika. Bilo bi najbolje da se odmah izgubite odavde.

Čeri je klimnuo glavom Džojks u znak pozdrava, a u isto vreme i kao znak upozorenja, i uputio se preko dvorišta. Krdo je sada bilo potpuno mirno. Na uglu korala on se zaustavio i osmotrio kada su dva čoveka digla sa zemlje mrtvog Rika Egerta i odneli ga u zatvorsku zgradu. Posle toga, Den je pričekao nekoliko trenutaka, a onda se zamišljeno uputio preko ulice. Zauzeo je poziciju u uličici koja je vodila neposredno pored zatvora, izvadio je duvan-kesu, napravio tanku cigaretu i zapalio je. Morao je da čeka razvoj događaja.

*

Iz svoje ćelije Dok je posmatrao kako u predvorje zatvora ulazi čitava gomila ljudi. Ispred svih išao je jedan visok snažan čovek sa metalnom zvezdom na prsima. Dok je zaključio da to mora biti šerif Traversi. Po njegovom mišljenju, Traversi je imao izgled i sve oznake pravog čoveka nasilnika, ozakonjenog siledžije. Izgledao je samouveren i pouzdan u sebe, i dok je prelazio preko predvorja, šepurio se kao uobraženi petao. Zastavši ispred njegove ćelije, šerif je rukom dohvatio masivne re-

šetke. – Tako znači, ubijaš ljude u mom gradu, je li? – Ne znam o kakvim ljudima je reč. Jedan čovek je u pitanju – rekao je Dok. Traversi se namrštio. – Pa šta, zar je to malo? Ti bi možda hteo da smakneš pola grada? – Nisam ni pomislio na to. A tog jednog, bio sam prinuđen da ga smaknem. U samoodbrani. – rekao je Dok. Traversi je nezadovoljno šmrknuo kroz nos. – Nisam čuo da se baš tako odigralo, mister. – Onda ste pogrešno obavješteni, šerife. – Red Traversi je začesljao rukom kosu sa čela, a onda, izvukavši odjednom revolver iz futrole, tresnuo je dugačkom cevi po rešetki. Dok je u međuvremenu na vreme povukao ruku i izbegao udarac koji mu je podmukli šerif namenio. I ovoga puta refleks ga je spasao. Traversi je stojao i smejao se cinično. A zatim je, klimajući glavom, odstupio dva koraka unazad.

Za to vreme, šerifov pomoćnik Lem Edi namestio je dvojicu kauboja tmurnih lica da sednu na klupu pored zida i pošto je obavio taj posao, okrenuo se i ozbiljno pogledao u jednog debeljuškastog čoveka sede kose, koji je stojao u okviru zatvorskih ulaznih vrata. Iza tog čoveka u dugačkom tamnom kaputu nalik na frak, stajala su dva čoveka licem okrenuta jedan drugom i iz svoje ćelije, Dok je video da između sebe nose telo mrtvaca koje je mlitavo visilo u njihovim rukama. Traversi je okrenuo leđa Doku i rekao namerno napetim glasom. – Ova noć je loša za vas, sudijo. – Čovek na ulazu je ćutke klimnuo glavom i ušao u odaju. Streljajući pogledom Holideja, promrmljao je. – Unesite mog dečaka unutra. Položite ga na nešto, ali pažljivo. – Tek tada je Dok shvatio da se sedi čovek ne obraća njemu nego onoj dvojici iza njega. Dvojica kauboja su ušla u sobu noseći mrtvo telo. Pogledali su u nedoumici šerifa koji se malo izmakao ustranu, da bi napravio mesta, i tražeći pogledom mesto gde bi se telo moglo smestiti,

pokazao je prstom prema krajnjoj ćeliji. – Stavite ga tamo – rekao je. Kauboji su otišli do kraja hodnika i spustili telo na ležaj u ćeliji. Jedan od njih je uzeo ćebe iz sanduka, ali, pre nego što je prekrrio ćebe tom telo Rika Egarta, sudija je rekao ozbiljnim glasom. – Nemojte pokrivati mog dečaka. Želim da mogu svakog momenta da ga vidim. – Traversi je zainteresovano, čak začuđeno pogledao starog čoveka. Kada je sudija laganim koracima prešao preko odaje vadeći iz futrole revolver šerif se ozbiljno namrštio.

– Slušaj me dobro – rekao je sudija. – Ovde nas ima dovoljno da posvedočimo da je ova hulja u trenutku dok smo ga saslušavali pokušao da nas napadne i da je dobio metak. – Dok je govorio, digao je revolver i uperio ga pravo u Dokovo srce. Dok je ćutke izdržao njegov pogled, ali je osetio da ga u udovima obuzima klonulost i neka neprijatna ledena jeza. Smrt je bila tu! Trebalo je da starac samo malo pomeri prst i ona će doći, doleteće pakleno vrela na crvenožučkastom paklenom plamičku. Nije mu bilo prvi put da joj gleda u oči. Palo mu je na pamet da se najverovatnije čovek može prilagoditi i naviknuti na svaki životni fenomen, počev od običnog življenja pa do najtežeg bola, ali, da se sa smrću sreće kao s odbojnim neprihvatljivim i nedokučivim neželjenim fenomenom. Uvek je bilo tako, i verovatno je tako moralo i ostati. Mada se plašio tog trenutka kada će se smrknuti svest i iščeznuti svako saznanje o njegovom postojanju i postajanju sveta oko njega, Dok je nastojao da to prikrije. Nije hteo da zlikovcima pred sobom pruži satisfakciju i radost koju su želeli. Začudio se i sam mirnoći svoga glasa kada je rekao. – Vaš sin me je napao i pripucao iz revolvera, mister. Nije bilo drugog izbora, na kocki je bila moja glava. Ili on ili ja. – Sudija je stisnuo usne i levi kraj usnice mu se surovo izvio naniže. – To vi tvrdite, mister. – To je isti-

na. – To je paklena laž! – Sudijine reči su ošinule kao bič i prolomile tišinu koja je vladala u odaji. Šerifov zamenik Edi zagrizao je usnice strahujući da sada dolazi onaj sudbonosni prasak revolvra, i okrenuo se prema šerifu, očekujući da on kaže svoju reč. Ali, učinilo mu se da Traversi uživa u tom prizoru. No, to je trajalo samo trenutak, a odmah zatim šerif je mahnuo rukom sudiji i rekao. – Znam bolji način. – Sudija se naglo okrenuo. Na njegovim usahlim obrazima ukazalo se nešto kao dve naduvane loptice. – Nešto mnogo bolje – rekao je Traversi. – Mnogo sporije. – Sudija je digao obrve još više, borajući ionako izbornano čelo i nešto kao izraz negodovanja ukazalo se na njegovom licu. Nije mu bilo drago što ga je neko sprečio da izvrši svoju zamisao. Makar to što je čuo ukazivalo je na mogućnost da njegova želja za osvetom bude potpuno zadovoljena.

– Omča – rekao je Traversi i rukom obišao oko svog debelog vrata, pokazujući time šta je mislio. – To je lagano, sigurno i predstavlja pravi spektakl. To će poslužiti kao upozorenje svim nevaljalcima i bitangama koji bi mogli doći na luckastu ideju da mi ne vodimo poslove u gradu dovoljno odlučno i čvrsto, i da ne držimo red i mir sigurno u svojim rukama. Istina, biće potrebno nešto vremena, možda celu noć da se naprave vešala, ali, utoliko bolje. To vreme možemo iskoristiti da objavimo vest o vešanju. Do izlaska sunca, ovaj naš prijatelj ubica koga vidite, imaće dosta da se naćeka i da se preznoji. To će mu prijati. – Sudija je pogladio svoje sive bakenbarde i ponovo se zagledao u Doka, ovoga puta sa više ciničnog zadovoljstva. Lem Edi se umešao. – Već mesecima nismo imali nijednog vešanja, sudijo. Ljudi su skoro zaboravili kako to izgleda. – Egert je bacio pogled prema Ediju i lagano i duboko udahnuo. Izgledalo je da još uvek nije uveren u celishodnost vešanja, i zato je Tra-

versi nastavio da ga uverava. – Napravićemo prigodnu sudnicu, imaćemo predsedavajućeg sudiju i naći ćemo pouzdane i uverljive svedoke. Sve ćemo to zapisati u knjigu, tako da niko neće moći da gunda da smo zakon suviše surovo sprovodili. – A koga je to briga, Rede? – zapitao je sudija nabusito. Smešeći se, Traversi se lupnuo u prsa. – Sto mu gromova, tiče se mene, sudijo. Ja moram da mislim na svoj ugled. – Egert je izvesno vreme razmišljao, a onda je besno pogledao Doka. – Lagana smrt će za tebe možda biti najbolja. Zameniće, ti ćeš napraviti zapisnik o toku suđenja. Svedoci, istupite napred i recite šta imate da kažete. – Dvojica kauboja koji su dotle sedeli na klupi pored zida, ustali su sa svojih mesta, izmenjali zadovoljne poglede i prišli do polovine odaje. Šerifov pomoćnik Edi seo je za sto i uzeo pribor za pisanje. Traversi se naslonio na rešetke ćelije u Dokovoj blizini i počeo da zavija cigaretu. Njegov podsmešljiv pogled zamalo da je prisilio Doka da mu u lice dobaci neku pogrdu. Ali, svestan toga da bi njegov nemoćan bes samo zadovoljio nitkove, Dok je stisnuo zube i prećutao.

– Deje, izjavi šta se desilo? – počeo je Egert suđenje. Viši od dvojice kauboja ispravio se, pročistio grlo, pogledao Doka i rekao. – Ovaj nitkov ovde prišao je Riku Egertu i bez ikakvog objašnjenja izvadio je revolver i hladnokrvno ga ustrelio. Nije imao nikakvog razloga da to učini, jer Rik pre svega nije imao revolver. – Sudija je uporno gledao Doka. Na čelu mu je iskočila žila, a usne su mu bile stisnute i blede kao u smrtnika. – Piterse? – prozvao je drugog kauboja. – I ja imam da kažem isto to, sudijo. Nema nikakve greške. Svetlosti je bilo dosta, a mi smo bili vrlo blizu. To je čisto, najčistije ubistvo sa predumišljajem. – Je li bilo još drugih svedoka? – upitao je Egert. Niko nije odgovorio. Traversi je zapalio cigaretu i odbio nekoliko gustih dimova. Egert se isprsisio i prišao bliže

Dokovoj ćeliji i rukama stisnuo gvozdene rešetke. Oči su mu se jedva videle između poluotvorenih žmirećih kapaka, a usne su mu se zategle otkrivajući čvrsto stisnute zube. – Na osnovu ovlašćenja poverenog mi od strane ovog društva, a pošto sam saslušao sve dokaze koji se odnose na ubijenog Rika Egerta, ja, Džozef Egert danas meseca juna 1800... – Egert se za trenutak zaustavio i iskosa pogledao šerifovog zamenika. – Koji datum beše danas? – Deseti, sudijo. – Na dan 10. juna 1882. godine, osuđujem... – Egertove oči su sevnule mržnjom kao da su mu ove reči dale snage da još više omrzne ubojicu svoga sina. Sevajući očima, pogledao je Holideja. – Koje je vaše prokletu ime, mister? – On se zove Holidej, Džon Holidej – odgovorio je Edi umesto Doka. – ... Džona Holideja na kaznu smrti vešanjem. Smrtna kazna će se obaviti 11. juna ujutru, u izlazak sunca, i osuđenik će ostati da visi na vešalima do smrti i posle smrti. Neka se đavo smiluje njegovog duši!

Traversi se odvojio od zida pored koga je stajao i prišao je sudiji, gledajući zadovoljno u pravcu Dokove ćelije.

Sudijino ime je počelo da se vrti u Dokovom sećanju. Spominjao je da je dosta davno u mestu zvanom Pinoza, to je bio jedan grad negde u slivu pritoka reke Plate u oblasti poznatoj pod imenom Plata... sećao se jednog sudije koji je napustio sudnicu vodeći za sobom Biliya Jangera, pošto se na osnovu dokaza koji su bili prezentirani sudu, Bili Janger nije mogao osuditi na smrt za optužbu da je izvršio umišljeno ubistvo. Dok se sada setio da je sudija izveo osuđenika na ulicu i ubio ga. Sudija je bio Egert. Dok je sada mnogo pažljivije pogledao starog čoveka. Pet godina! Za to vreme sudija je mnogo ostarao. – Da li kod vas suđenje uvek zaudara na nepravdu, Egerte? – zapitao je. Sudija je svojim snažnim rukama prodrmao zatvorske rešetke. – Holideje – rekao je pretećim gla-

som – znaj da ću ja lično napraviti omču i namaći ću je na tvoj vašljivi, lupeški vrat. A posle toga, ja ću lično otvoriti kapak pod tvojim nogama i gledaću kako se grčiš i daviš. Moj sin je bio sve što sam imao na ovom svetu. Gajio sam ga da bude čovek... – Odgojio si podmuklog psa, Egerte, psa po svom ličnom uzoru – rekao mu je Dok u oči. Egert je ponovo zatresao rešetke, a lice mu se zacrvenilo kao da će iz njega kanuti krv. Traversi je pokušao da ga odvoji od rešetki, ali Egert ga je odgurnuo. – Pakao neka te nosi, mister, ja ću te lično obesiti, to znaš! A kad budeš mrtav, vući ću tvoje pseće telo ulicama do poslednjih gradskih kuća, i tamo ću ga ostaviti psima i lešinarima. Sa najvećim uživanjem gledaću kako te lešinari kidaju na komade i ostavljaju samo tvoje bele pseće kosti! – Niz sudijino lice počeo je da teče znoj, a disanje mu je postajalo sve brže i brže, dok nije počeo da se guši od nesavladivog besa. Traversi je iskoristio priliku kada je Egert izgubio dah i uspevši da mu razdvoji ruke od gvozdenih rešetaka, udalžio ga malo od ćelije i rekao. – Smirite se, sudijo. Učinili smo što je trebalo, i što smo morali da učinimo. Nema nikakvog razloga da dozvolimo da nas strasti ponesu, i da nas ljutnja previše zavede. To je sada svršeno. Holidej će posetiti, a mi ćemo posle toga popiti nešto za njegovu pasju dušu.

Egert je dopustio da ga šerif prevede na drugi kraj odaje. Posle toga prešao je do ćelije u kojoj je njegov sin ležao nepokriven i zagledao se u njegovo lice, blede, skoro sivo kao i sama smrt. Sudija je sklopio oči i počeo nešto da šapuće sebi u bradu, ali, to što je govorio nije ni najmanje ličilo na molitve ili žalopojke, pre na pogrde i kletve. Videvši da je sudija malo smiren, Traversi je sasvim raspoložen rekao svojem zameniku. – Leme, najbolje će biti da odeš i dovedeš nekoliko tesara da odmah počnu da prave vešala. Ako je to neophodno, nateraj ih silom da dođu u to-

ku noći. A vi momci možete da idete – rekao je kaubojima Deju i Piteru. – Mnogo smo vam dužni za vašu nesebičnu građansku pomoć. – Govoreći to, šerif se namrgodio. – Ali, neću vam zaboraviti da ste nešto preduzeli, a da me pre toga niste pitali za mišljenje. Gubite se sada! – Dej i Piter su uplašeno pohitali prema glavnim ulaznim ratima zatvorske zgrade. Edi je digao ruke iznad glave i nekoliko puta razdrmao ramena. Sudija je prošao pored Dokove ćelije i izašao iz zatvorske zgrade, a da više nije rekao ni jednu jedinu reč. Išao je vukući noge, duboko oborene glave. Kada su se vrata zatvorila za njim, Dejom i Piterom, Traversi je povukao jedan gusti dim iz svoje dopuštene cigarete i hitnuvši pikavac, zagledao se u svetleći žižak koji je odleteo u ugao. – Za Rika nije nikakva šteta – rekao je poluglasno. – Nikada nije valjao ni za šta, i na njega se čovek nije mogao osloniti. – Lem Edi se nasmešio i izašao na trotoar ispred zatvora. Gledajući niz dugačku glavnu ulicu koja se negde pri kraju zavijala u krivinu, razmišljao je o tome da je u stvari on vrlo srećan mlad čovek, jer je u najranijem dobu svoga života već sreo i upoznao toliko mnogo važnih i značajnih ljudi. Razmišljajući o tome, pošao je niz ulicu da potraži drvodjelje koji će izgraditi vešala.

*

Den Čeri je oprezno kao mačka prešao iz sporedne ulice u kojoj se do tada nalazio u jednu uličicu iza zatvora, i uputio se svojoj kući, tačnije rečeno, malo bolje građenoj kolibi na kraju glavne ulice. Ušavši u dvorište, zatekao je Bena Adamsona i Džojse koji su ga čekali zaklonjeni u senci nadstrešnice. Prišavši im, Čeri je izvukao svoju duvankesu i napravio novu cigaretu. Kresnuo je šibicu i zapalio je. – Loše vesti – rekao je. – Šta će učiniti s njim? – zapitao je Adamson nestrpljivo. – Obešić ga. – Adamsonov glas se pretvorio u

krik. – Šta? – To što sam vam rekao. Obešić ga. Iscenirali su nešto kao suđenje. U stvari cirkus od suđenja, ali, za ove prilike i to je sasvim dovoljno. Imali su sudiju, zapisničara, svedoke, optuženog i tužioca, dakle, sve što je potrebno za pravo suđenje. Predsedavao je sudija Egert, svedoci su saslušani i zapisnik je sačinjen. Sud je našao da je Holidej kriv za ubistvo za predumišljajem, pa mu je izrekao smrtnu kaznu. Biće obešen sutra u izlazak sunca. – Džojse je ustuknula nazad od svoga oca, zaplašena besom koji je vulkanskom snagom izbio iz njega. Adamson nije više na nju obraćao pažnju. – Pa, to je ludo, Čeri! Holidej nikada nikoga nije ubio, zapravo, ovde nikoga nije ubio. – Čeri je povukao dim iz svoje cigarete i slegnuo ramenima. – Verujem da je tako kao što kažete, Adamson, ali, to u ovom trenutku nije važno. Rekao sam vam šta je sud zaključio. Zamolili ste me da pođem i vidim šta se desilo i ja sam to učinio. U međuvremenu, nadam se da je Džojse ispričala o njenom sukobu sa Traversijem i da vam je objasnila u kakvoj se neprijatnoj situaciji nalazi. Nadam se, sem toga, da vam je možda rekla kakva osećanja gajimo jedno prema drugom.

– Do vraga sa vašim osećanjima i sa vašim neprilikama! – prasnuo je Adamson, ne pokušavajući da se stiša. – Mene jedino brine šta će biti sa Holidejem i kako bih eventualno mogao da ga izvučem iz tog prokletog zatvora. – To će bogami biti vrlo teško – rekao mu je Čeri mršteći se i sumnjičavo vrteći glavom. – Nije me briga koliko je teško. Neću i ne mogu da stojim skrštenih ruku i da gledam kako jednog nedužnog čoveka... a da ne govorimo o tome da je taj nedužni čovek moj prijatelj koji mi je pomogao i mnogo me zadužio. U stvari u nevolju u koju je upao, upao je zbog mene. – Govoreći to, Adamson je naglim pokretom izvukao svoj revolver iz futrole i proverio da li je pun. Džojse je među-

tim ponovo prišla i zgrabila ga za ruku nastojeći, ako je to moguće, da ga smiri. Ali, stari je bio neumoljiv i grubo ju je odgurao. – Tata, šta imaš na umu da učiniš? – zapitala je devojka. – Pa, možeš znati da ti je nemoguće da se boriš protiv svih njih. Ima ih i suviše, a ja ih poznajem i znam koliko su opasni i beskrupulozni. Jedino će uspeti tebe da ubiju.

Adamson je prezrivo frknuo na nos, omalovažavajući njen savet. – Bez obzira na to, ja moram nešto da učinim. Zar očekuješ od mene da kao kućence podvijem rep i ostavim prijatelja u nevolji? Zar misliš da bih mogao da živim a da znam da sam u jednom takvom momentu postupio kao nitkov? Ne, kćeri moja, nigde na svetu više ne bih imao mira. Prezirao bih samog sebe i prezirao bih ceo ljudski rod, a na kraju bih precrkao od muke i gađenja nad samim sobom. Izvući ću ga iz ovog sosa, videćete, ostaviću nešto za uspomenu, tako da će dugo vremena imati o čemu da razmišljaju. Kada to završim uzeću moju stoku i otići ću bestraga iz ovoga grada. – Adamson je učinio nekoliko koraka i izašao iz senke nadstrešnice. Upro je pogled prema svetlostima grada i odmahnuo glavom. Sada je otuda dopiralo sasvim malo buke i koliko je sa svoga mesta mogao da vidi, vrlo malo ljudi kretalo se ulicom, a onda se ponovo okrenuo i pogledao svoju kćer, ovoga puta potpuno ignorišući Čerijevo postojanje.

– Ako mi se nešto desi, devojko, mislim da si dovoljno odrasla i da ćeš moći da se staraš sama o sebi. Možda je ono što želiš za budućnost ovaj čovek ovde. Pa dobro, nemam nikakvih razloga niti argumenata da budem protiv toga, mada bih voleo da imam više vremena da o njemu saznam nešto više pre nego što dam svoju saglasnost za vašu vezu. No, u svakom slučaju, to sada i nije važno. Ako se izvučem iz ove gužve, najverovatnije da neću stići da se vratim ovamo. Bilo bi i suviše riskantno

da posle svega svi budemo zajedno celim putem do moga ranča. Ali svejedno, to ne znači da vi ne treba da dođete tamo. Džojls, ti znaš gde je naš dom i dobrodošla si da se vratiš u svako doba, sama ili s njim. – Čekajte! – rekao je Čeri. – Onaj napad sinoć bio je pokušaj da vam se otme stoka, Adamson, ili je u najmanju ruku imao za cilj da vi i Holidej budete neutralisani ili uklonjeni s puta. Sledeći pokušaj neće ostati bez uspeha, verujte mi. Vaše krdo je stiglo do kraja svoga puta, i više neće mrdnuti s ove teritorije, bar ne pod vašim vlasništvom. Za dan ili dva, ako i uspete da stoku poterate odavde, neko će vas presteti na putu i na kraju će Traversi, Egert, Vidon i šerifov zamenik Edi podeliti između sebe dobit. – Adamson je otvorenih usta pogledao Čerija zaprepašćeno. – Vi mora da ste šenuli, mister. Kakva je to dođavola podvala koju spremate, šta mi to pričate? Zar hoćete da poverujem da u ovom gradu sa toliko mnogo građana od kojih je neusmisljeno većina poštenih ljudi, četiri tipa... – To je tako kao što sam vam rekao i to traje već dugo vremena. Niko dosada nije našao načina da to spreči. Oni koji su imali hrabrosti da pokušaju, nisu više među živima, da bi to mogli da potvrde. I, zato vam kažem samo još jednom, neću više da trošim reči uzalud. Zaboravite na Holideja i dignite ruke od njega. Njegova sudbina je zapečaćena i možete smatrati da je već mrtav.

Adamson je posiveo u licu od strahovitog iznenađenja. Saznanje da je nemoćan, da čoveku do koga mu je mnogo stalo ne može ništa da pomogne, da će, iako nevin stradati, dovodila ga je do očajanja koje mu je oduzimalo svaku snagu za pokret. Stajao je nepomično na svom mestu, zgrčen, pogružen, pokušavajući da se pribere i da nađe izlaz iz teškog očajanja i beznađežnosti. Džojls mu je prišla i stavila mu ruku na mišicu. – To što ti je Den rekao, sušta je istina, tata. To je život u ovom

gradu, tako se vlada ovim ljudima. Niko sada i ne pokušava da se raspravlja šta je u redu, a šta nije, a još manje da se suprotstavi nekolicini glavnih. – Šta onda vi, sto mu gromova, radite u takvoj smrdljivoj rupi u kojoj više ne vredi ni crći a kamoli živeti? Šta ti radiš ovde, devojko? Je li to grad kakav si izabrala za sebe, zar ti tako nešto odgovara? A on, šta on radi ovde, da možda i on ne rukovodi nekim prljavim poslom kao što je ovaj o kome ste mi sada govorili? – Čeri je odbio gust dim i postrance pogledao starog Adamsona. – Meni ne smeta da li neko radi pošteno ili ne. Gledam samo svoj posao i ne diram lava dok spava. Dok je tako, niko ni mene ne dira, i svakako me neće ni ubuduće dirati, a ja ću nastojati da ne diram nikoga, i da nikome ne smetam. – A kako zarađujete za život, mister? – Čeri je okrenuo dlanove nagore i raširio prste. – Evo, ovim rukama i prstima i špilom karata, Adamson. Možda to nije najčasniji način da se zarađe sredstva za život, ali, taj način meni odgovara i nastojim da ga obavljam pošteno...

Adamson je s negodovanjem frknuo kroz nos. – Kockar! – Odmahnio je glavom u nemoćnom razočaranju. – Moj ranč nikada nije odgovarao mojoj kćerki, a sada mi se čini da znam i zašto. Njene sklonosti su, znači, drugačije nego što bih ja želeo. – Ramena su mu klonila i na licu mu se iskazao izraz umora. Činilo se kao da mu je odjednom na leđa pao težak teret koji jedva da može podneti. Vratio je revolver nazad u futrolu i izvesno vreme se činilo kao da će promeniti ranije donetu odluku. A onda se, posle nekoliko minuta kolebanja, starac ispravio, isprasio, pogledao Džoj's pogledom punim tuge i dodao. – Moraćeš od sada sama da se brineš o sebi, devojko. Očigledno je da ja više ništa ne mogu da učinim za tebe. – Iz njenih očiju grunule su suze i ona se okrenula ka Čeriju, preklinjući bez reči za njegovu pomoć. Čeri se samo lako namrštio, duboko uz-

dahnio i prozborio tiho. – Nema nikakve šanse. – Ali, oni će ga ubiti, Dene – nastavila je da preklinje. – On i ne zna u šta se svojim postupcima uvaljuje. – Adamson je prišao ogradi i tu zastao u nedoumici, a onda je otvorio vratnice i gordo dignute glave izašao u noć. Džoj's je zgrabila Čerija za ruku i očajnički ga stisnula. – Dene, preklinjem te, zaustavi ga. Učiniću za tebe sve što mogu, sve što ti zatražiš, kunem ti se. Ništa ti neću odbiti, samo ga spasi. – Čeri je kliznuo pogledom niz njeno vitko telo. Već duže vreme čežnja za njom i vatrena želja da je doživi jako ga je mučila, ali, on joj se protivio i obuzdavao je, sve u nadi da neće proći mnogo vremena, da će mu se ona sama, svojevolejno dati. Osvrnuo se i pogledao tamo u mrak gde je zašao Adamson i promrmljao nešto sebi u bradu. Razmišljao je o gradu i o sukobu ako odluči da pomogne. U njegovoj prirodi bilo je uvek da pažljivo sračunava snage i da pažljivo vaga poene za ili protiv, i postupajući sada na isti način, zaključio je da možda postoji mala šansa da se u toj borbi pobeđi. Ako bi uspeli Holideja da izvuku iz zatvora, Džoj's bi bila slobodna i verovatno voljna da ispuni svoje obećanje i pođe sa njim tamo gde bi on rekao. Adamson i njegovo krdo stoke ne bi toj zamisli bili prepreka, jer stoka nije interesovala ni Džoj's niti njega. Sa svoje strane, on je u ovom gradu i od tih ljudi koji su u gradu živeli uzeo za sebe dovoljno novca, tako da je bez brige mogao da se nastani u udobno živi na nekom drugom mestu, a kasnije već će videti šta da preduzme. No, bio je još jedan razlog koji je delimično mogao uticati na njegovu odluku. U poslednje vreme, sve veći broj ljudi kritički je gledao na njegove aktivnosti, a među njima bio je i Traversi, i jednoga dana u vrlo skoroj budućnosti, moglo se desiti da mu Traversi onemoguću boravak u gradu. Tu mogućnost trebalo je preduprediti.

Povikao je u noć. – Adamsone, stanite! – Ben Adamson je okrenuo glavu i upitno se namrštitio. Džojks je zahvalno poljubila Čerija u obraz, i on se zadovoljno udaljio, vadeći u hodu revolver i proveravajući da li je pun i spreman za paljbu. Stigavši do rančera koji je već bio prilično odmakao, rekao je. – Zar vam je taj Holidej toliko važan, Adamsone? – Da! – Onda ćemo pokušati da ga izvučemo. Ali, sto mu gromova, učinićemo to onako kako ja mislim i u momentu kada ja ocenim da je to najbolje. Važi? – Ići ćete sa mnom do kraja? – Čeri je, ozbiljnog izraza lica ćutke klimnuo glavom. – Pošto sam jedna obična glupava budala, čini mi se da hoću. No, za trenutak nemamo nikakve potrebe da žurimo. Sačekaćemo dok se salun zatvori i dok se sve u gradu umiri. Za naše nameće nije zgodno ako na ulicama ima sveta. Sačekajmo jedan sat ili sat i po a za to vreme ostanimo negde u senci. – Adamson ga je pogledao sa sumnjom u očima. – Šta to znači, Čeri? Mislite li da će se rizik isplatiti? – Da li će se isplatiti ili ne, to niko ne može da garantuje, ali sam od sada ja u igri sa znatnim ulogom – rekao je Čeri i začutao, ostavljajući Adamsonu da sam razjašnjava šta to znači. Zatim se vratio do Džojks koja je stajala po strani i obgrlivši je rukom oko ramena privukao ju je k sebi. Džojks na njegov zagrljaj nije odgovorila tako spremno kao što je želeo, ali, Čeri je smatrao da je to zbog toga što ih je iz neposredne blizine posmatrao njen otac čije je prisustvo i on sam osećao, tim pre što je devojka sada bila dvostruko zabrinuta, ne samo za svoga oca nego i za čoveka koga je mogla da voli.

Pa, šta s tim? I ako nije odgovorila na njegov zagrljaj, osećao je njeno toplo telo pripijeno uz njegovo i miris njene kose koji ga je prijatno uzbuđivao. Kad se ovo završi, otići će u neki drugi grad i počće nov život. To mu je odgovaralo i radovalo ga je. Pustio je Džojks iz zagrljaja, otključao

vrata i dozvolio Adamsonu i njegovoj kćeri da pođu ispred njega. Kada su ušli unutra, i kada je zatvorio vrata za njima, Čeri je još jednom pogledao na glavnu ulicu, osvetljenu retkim svetiljkama, i počeo da kuje planove za akciju. Za to vreme je šerif ugurao u zatvor braću Strobidž i zapretio im da ako pisnu, on će ih učutkati, ali to će biti zauvek. Zatim je izašao iz zgrade i prošao pored mesta gde su tesari radili. Prošao je pored njih i ohrabrujuće im klimnuo glavom. Oni su nastavili s poslom. Zatim se uputio prema salunu, ali, baš kada se okrenuo iz pravca glavne ulice, začuo je pucanj.

*

Pre nego što je Benu Adamsonu dao znak da požuri suprotnim trotoarom, Den Čeri je sačekao sve dok Red Traversi nije zamakao u sporednu uličicu koja je vodila pored saluna. Idući napred, Čeri se tiho šunjavao kroz noć, korsiteći tamu i senke ulice, sve dok se nije našao na suprotnoj strani zatvora. Tu se zaustavio i pre nego što se odlučio kakav će plan primeniti u napadu na zatvor, dugo je osmatrao zatvorsku zgradu i ono što se u njoj zbiva. – Edi je lukav nevaljalac, Adamsone. Njega nije lako prevariti. A sem toga, spreman je i da se bori ako mu neko stane na žulj. Nije mu prvi put da cilja na čoveka, i zato smatram da ovaj sudar neće biti bezazlen. Možda će biti i prolivene krvi. – Adamson je klimnuo glavom, potvrđujući da je razumeo Čerijevu poruku. – Ali, oni nameravaju da obese nedužnog čoveka, zar ne? Na taj način oni su ubice! – Mislim da ste u pravu što se toga tiče. Prvo što moramo da učinimo, to je da ga nekako izvučemo napolje. Vidite li onaj prozor? – Adamson je klimnuo glavom i ozbiljno pogledao, i mahinalno izvadio revolver iz futrole. – Predite tamo i stanite ispred njega – rekao je Čeri. – Ja ću se privući do druge strane zgrade. Kada opalim metak, budite sprem-

ni da pritrčite Ediju i napadnete ga ako izađe napolje. Ako bi se desilo da izađe na zadnja vrata, onda ćete morati da se s njim borite onako kako znate i kako se sami snađete. Nemojte o njemu da razmišljate kao o šerifu, ili će to biti poslednja misao koja će se roditi u vašoj glavi. – Čeri je prešao rukom preko znojem orošenog lica. I ako je noć bila sveža, njemu je od unutrašnjeg uzbuđenja bilo toplo. Ali, oči su mu bile hladne, i u njima je svetlucao neki brutalan sjaj koji je iznenadio rančera. Sada je jasno shvatio da Čeri nije nikakva cvečka, da je u životu mnogo preturio preko glave i da ga ni najmanje nije briga što će u toku sledećih minuta ispaliti možda smrtonosni metak, makar taj čovek bio šerifov pomoćnik Lem. – Možda bih mogao da ga neutrališem a da ne upotrebim oružje – rekao je Adamson. – To bi mi se više dopadalo. – Dajte mu samo jedan trenutak prednosti i ostaćete da ležite na zemlji sa metkom u telu – rekao je Čeri energično, i pošao brzim koracima koristeći što je više mogao polusenku krova i drveća. Kada je nešto više uz ulicu prešao na drugu stranu, Adamson je stopu po stopu klizeći kroz senke i sam prešao na drugu stranu ulice koja je vodila pored zatvorske zgrade. Srce mu je kucalo kao da će iskočiti, a sitne graške znoja blistale su na njegovom licu izbrazdanom borama. Ruke su mu podrhtavale. Tihim šapatom koji je više bio bezglasno micanje usana, grdio je sebe kao običnu budalu, i sve vreme je pokušavao da koliko-toliko kontroliše svoje nerve i svoje pokrete. Ali, kao da su ga odnekud iz mraka motrile neke optužujuće oči. Obrisao je znoj sa čela i jako zagrizao donju usnu.

Vreme se lagano vuklo, prolazilo kao da prolazi čitava večnost a onda je odjednom Ben Adamson začuo udaljene glasove i njegova nervoza i nestrpljenje su se pojačali. Kada je hitac iz Čerijevog revolvera prolomio noćnu tišinu, on je poskočio kao

da ga je nešto ubolo u leđa, no, istovremeno je osetio da ga obuzima osećaj olakšanja. Dugo teško čekanje bilo je prošlo. Istog trenutka, vrata su se otvorila i Adamson je čuo trupkanje čizama po drvenom trotoaru. A, onda ga je trgao neki glas za koji je pretpostavio da mora biti Čerijev. – Ovamo, zameniće, brzo! – Adamson je očekivao da će Edi potrčati u pravcu odakle se glas čuo, ali, nikakav dalji šum nije poremetio noćni mir. Prošao je skoro ceo minut. Onda je Adamson čuo bat udaljenih koraka dole, niže u gradu, i to ga je nateralo da sebi u bradu prošapuće psovku. Uskoro će cela armija Traversijevih pomagača biti na licu mesta i ustremiće se na njih. Holidej će ostati zatvorenik, nije mu bilo spasa. Adamson je oprezno izašao iza ugla zgrade koja se nalazila neposredno pored zgrade zatvora, držeći spreman revolver u ruci. Ugledao je Edija kako je, stojeći na zamračenim vratima zatvora, bio spreman da ga dočeka. – Ti si to, stara huljo... – Edi je izašao iz okvira vrata i okrenuo se prema Adamsonu. Njegove reči prekinuo je prasak revolvera, malo dalje, više uz trotoar. Istovremeno, Edijev revolver je planuo i Adamson je osetio topli dodir kuršuma na ramenu. A onda se Edi zateturao, udario leđima o zid, odbio se od njega i okrenuo se da vidi ko je ta osoba koja ga je ustrelila s leđa. Kada je ugledao Dena Čerija kako trči prema njemu, Edi se s naporom uspravio, pokušao da digne revolver i uperi ga u pravcu napadača, ali se drugi kuršum zario u njegova prsa, i odbacio ga unazad, na dovratnik otvorenih vrata. Pokušao je da dohvati ivicu vrata, ali je promašio i ne našavši oslonac srušio se u oday licem okrenut prema podu.

Den Čeri je zgrabio prestrašenog Bena Adamsona i ubacio ga unutra. – Izvucite Holideja napolje iz ćelije, i brzo bežite prema sporednoj ulici – rekao je, a sam je ostao da stoji na vratima i osmatra ulicu. Bu-

ka koraka koja je ukazivala da neko trčeci dolazi, postala je glasnija. Adamson je zgrabio svežanj ključeva i otvorio Holidejevu ćeliju, a onda je otrčao prema zadnjim vratima. Za to vreme, Čeri je ispalio nekoliko hitaca jedan za drugim i bat koraka se utišao. Dok je žurnim koracima izašao iz ćelije i prešao preko odaje do pisaoćeg stola na kome su se nalazili njegovi „linkolni“. Uzeo je opasač sa revolverima i pripasao ga. Zastao je i pogledao Čerija ali mu je ovaj dobacivši prema njemu jedan pogled doviknuo. – Bežite, sto mu gromova! Nemamo celu noć na raspolaganju. – Dok je nastavio da ga posmatra kao da nije čuo reči koje mu je Čeri uputio. A onda je iz ćelije povikao Bo Strobidž. – Holideje, sto mu gromova, ne ostavljajte nas ovde. Dajte mi ključeve. Otvorite ovu smrdljivu rupu od ćelije! – Dok je skrenuo pogled do snažnog kauboja. Već više od jednog sata pre događaja razgovarao je sa Boom Strobidžem dok je Bid, koji je izgledao kao da je naleteo na direktan sudar sa teretnim kolima, ćutao kao zaliven. Dok se Bo Strobidž dopadao. On je, kratko rečeno, bio ono što je granica načinila od mnogih ljudi, kauboj uvek spreman za tuču i boj, uvek na ivici nevolje i neprilike, čovek koji se probijao kako je najbolje znao i umeo, osoba koja se svojih duševnih patnji i nevolja oslobađala pesničenjem po salunima, a ponekad i u obračunima revolverima. Bo Strobidž bio je od onih ljudi koji nikada nisu bili računđije zbog toga što nisu bili ljudi od velike ambicije. Dok je uzeo ključeve od Bena Adamsona i bacio ih kroz rešetke Strobidžu u ruke. Za to vreme, Den Čeri je već bežao niz ulicu, proklinjući u sebi činjenicu da su ga braća Strobidž prepoznala. Sada mu je bilo jasno da zahvaljujući Holideju i Adamsonu, ovaj grad je zauvek zatvoren za njega. Zama-kao je u senku ulice praćen kuršumima iz Traversijevo revolvera koji su zviždali oko njega.

Za to vreme u zatvoru Ben Adamson je bio duboko zabrinut. Uprkos pretnji da može nevin izgubiti glavu, Holidej se izgleda još uvek dvoumio da li da pobjegne iz zatvora, i uz to je još na neki način bio uznemiren zbog smrti šerifovog zamenika. Nije mu bilo prvi put da dođe u sukob sa zakonom, ali to obično nisu bili prestupi koji su za sobom nosili teže posledice. Ubistvo šerifovog zamenika bio je nešto drugo. Ako bi se desilo da ga optuže za taj zločin, vrata svih gradova na Zapadu bila bi zatvorena za njega, i pored njegovog priateljstva i drugovanja sa Vajatom Erpom. Na drugoj strani, morao je opet voditi računa i o tome da sa ljudima kao što su Traversi i sudija Egert, nema šale i da će ako ostane u ćeliji, sasvim sigurno biti. – Hajdete Holideje – požurivao ga je stari rančer. – Što je učinjeno, učinjeno je. U pitanju je bila vaša glava. – Ta istina je dosta doprinela da se Dokov osećaj krivice ublaži. Dok je sedeo zatvoren u ćeliji i slušao kucanje čekića na platformi za vešala, u jednom momentu počeo je da sumnja da li će se odgovorni ljudi u gradu povinovati odluci šerifa i sudije, što bi značilo da je njegova sudbina zapečaćena. Negde u dubini podsvesti računao je još uvek na neko buđenje gradske savesti, ali sve manje se uzdao u to. Nije to bilo i neće biti prvi put da je nepravda trijumfovala nad pravdom, ali, nekako je očekivao da će se do jutra stvari izmeniti, da će možda i sam sudija smirenije razmotriti svoju odluku koja je, čak i za svakog neukog čoveka, bila neosnovana. No, sada su se sve stvari izmenile korenito. Sada je bio ubijen šerifov zamenik, a iza toga znalo se kakva kazna može da sledi ne samo za izvršioca već i za saučesnika. Odluka je pala tog trenutka.

– Pođite vi – rekao je – ja ću odmah za vama. – Ne, nikako bez vas, Holideje. Možda još uvek ne znate sve što bi trebalo da znate o ovoj bandi. Oni su ubice i ceo grad

drže pod kontrolom. Niko ne sme ni da pisne, niti još manje da im se suprotstavi. Traversi je ubica, baš onako kao što je bio i njegov zamenik. – Na trotoaru niže u ulici ponovo se začuo odjek koraka i preklinjući Adamsonov pogled konačno je prisilio Doka da priđe zadnjim vratima zatvora. Za to vreme, Bo Strobidž je uspeo da otvori vrata ćelije i već je žurno izlazio otuda, zajedno sa svojim bratom. Na vratima je odjednom zastao i obratio se Doku. – Ovaj starac je u pravu, Holideje. Za vas bi bilo najbolje da se što pre izgubite, i da zamislite da ste pobešli iz pakla. Nemojte ništa da žalite što je Edi ubijen. To bi se desilo pre ili posle, i sigurno je da ga niko neće žaliti, možete mi verovati na reč. – Bo i Bid Strobidž su izašli u tamnu noć. Dok je i sam pošao za njima, zatvorio pri izlasku zadnja vrata i skočio na zemlju. Pošao je za Adamsonom dublje u dvorište, kada je neki šum, kao da neko lupa po podu u zgradi, jasno dopro do njegovih ušiju. – Požurite, za ime božje – požurivao ga je Adamson preklinjući. – Zar želite da ujutru budete obešeni? – Dok mu nije odgovorio ništa. Zadnja vrata zatvora u tom momentu su se otvorila i mlaz svetlosti je obasjao dvorište. Red Traversi se pojavio na vratima i potrčao u pravcu gde je nejasno nazirao da se neko kreće. Dok je potrčao i zamakao u senku sporedne ulice. Jedva da su bili odmakli nekih pedesetak metara ili nešto više, kada se iz centra grada začula vika i pred njima se, gologlav, pojavio Den Čeri. – Požurite dalje, Adamsone – doviknuo im je Čeri. – Čekajte me u mom stanu. – Čeri je dohvatio Adamsona za rame i odgurnuo ga dalje niz ulicu, a sam se vratio nazad da na kraju sporedne ulice pruži otpor i zadrži eventualne gonioce. Kada je nastavio trk za Adamsonom, Dok je čuo nekoliko uzastopnih pucnjeva ispaljenih iz revolvera elegantnog kockara. Dok, uvek spreman da pomogne čoveku koji se bori protiv brojnih

i jačih neprijatelja, zastao je za trenutak u nedoumici da li da pođe za Adamsonom ili da se pridruži Čeriju na kraju sporedne ulice, ali ga je Adamson uhvatio za rukav, i Dok je, podvrgavajući se njegovom zahtevu, pošao za njim do Čerijeve kućice, gde ih je čekala Džoj. Džoj je na brzinu upoznala Doka i dok ga je radoznalo posmatrala, Čeri se vratio i ušao unutra.

– Do đavola, izgubio sam šešir, a nisam imao vremena da se vratim po njega. – promrmljao je. – To će im otkriti da sam ja umešan u ovu stvar. – Dok je sebi u bradu mrmljao pogrde i kletve zbog svoje zle sreće. Čeri je stojao i stavljao nove metke u magacin svoga revolvera. Onda se odjednom ispravio i dodao. – Bilo bi najbolje za nas da se što pre izgubimo odavde. Postoji samo jedno mesto kuda možemo otići, a da tamo budemo relativno bezbedni. Dok se ne dočepamo konja i pobegnemo iz grada, čekajte me napolju. – Dok je ćutke slušao, nalazeći da nema šta da prigovori njegovom razmišljanju, a Džoj je izašla napolje sledeći Čerijeve naredbe, praćena svojim ocem. Posle nekoliko trenutaka za njima je izašao i Dok i, osmotrivši ulicu, počeo da se mršti. Ovo je bio jedan od trenutaka koji su opredeljivali njegovu potrebu za usamljeničkim životom. Cele ove gužve za njega ne bi bilo da u jednom trenutku nije u njemu preovladalo društveno biće i nateralo ga da Adamsonu pruži pomoć, iz čega je najzad proizišao i taj trenutak u kome su se nalazili. Ali, svaki čovek, pa i on, imao je svojih protivurečnosti, pa je time morao da opravda i svoje postupke koji mu nisu uvek donosili mir i spokoj. Zanet u razmišljanje, jedva da je čuo lomljenje dasaka u kući i nekoliko trenutaka kasnije na vratima se pojavio Čeri gurajući u košulju neku malu kožnu vrećicu. Čeri je bacio kratak pogled prema njemu i rekao. – Okej, bežimo odavde. Čim bude našao moj šešir, Traversi će tome dodati još nekoliko dru-

gih činjenica, a onda će se dosetiti i poći u potragu za mnom. Ne bih nikako voleo da me u tom raspoloženju nađe. Sto mu muka, ovakva noć mi nimalo nije bila potrebna. – Čeri ih je poveo putem koji je vodio prema glavnoj ulici. Pošto je prethodno proverio da u blizini nema nikoga, i da se gomila okupila pred zatvorskom zgradom, nastavio je put praćen ostalima, kroz senke nadstrešnica, sve do kraja grada. Trebalo im je jedva tri minuta da stignu do jedne druge poprečne ulice koju je Čeri prešao skoro trčeći. Tako su stigli do jedne male kuće uvučene nešto dublje u lepo uređeno cvećem zasađeno dvorište. Čeri se uputio pravo prema vratima i obuhvativši kvaku, probao da ih otvori. Pokazalo se da su vrata otključana. Otvorivši ih, Čeri je ušao unutra i tamo zatekao jednu visoku ženu, tamnokosu i mršavu, koja se na šum koraka pokrenula držeći u ruci jednu čašu. Ugledavši ga, njene tamne oči su blesnule. – Šta želiš, Čeri? – upitala je oštro.

Čeri joj je pokazao revolver koji je držao u ruci. – Budi mirna, Marija, i niko ti neće zadavati nepotrebne glavobolje. – Okrenuo se i rukom dao znak ostalima da uđu unutra. Zatim je zatvorio vrata za njima i navukao zavese na prozore, a potom je prišao lampi i pritulio plamičak. Sve vreme dok je on to ćutke radio, Marija je zurila u nepoznate ljude. – Šta želite? Ko ste vi? Ovo je moj dom i ja ne dozvoljavam da neko ulazi u ovo doba noći. Izlazite! – Čeri joj je prišao i vrhovima prstiju je gurnuo na njenu stolicu. – Ovo je Marija – rekao je. – Traversi polaže neko pravo na nju, a koliko mi je poznato, ona je time dosada bila zadovoljna, pa prema tome ne treba joj verovati. – Ti si jedan vašljivi lažov, Čeri! – viknula je Marija i pokušala da ustane, ali je Čeri pokretom ruke opet vratio na njenu stolicu, a onda joj je prineo revolver na nekoliko santimetara od lica. – Marija, saslušaj me dobro šta ću

ti reći pre nego što počneš da vičeš, što za tebe ne bi bilo dobro. Edi je mrtav. Ja sam ga ubio, i za kratko vreme Traversi će saznati da sam to učinio ja. Posle toga će prevrnuti ceo grad da bi me našao. Samo, što me neće naći, bar neće noćas. Ovaj čovek je Ben Adamson. Traversi namerava da ukrade njegovu stoku, Džoj's njegovu kćerku već poznaješ.

Marija je pogledala Džoj's Adamson kao da želi da je zgromi pogledom. – da, znam je dobro po njenom finom ponašanju i pretenzijama. A znam i tebe, Čeri. Zato se oboje gubite odavde pre nego što dignem toliku buku da će se ceo grad sjatiti ovamo. – Nećeš ti dići nikakvu buku – rekao je Čeri, a glas mu je dobio malo preteći ton. U tom momentu, neočekivano za sve, Marija se nagnula nazad, dohvatila čašu sa pićem i prosula je Čeriju u lice. Čeri se samo osmehnuo i obrisao lice maramicom. – Marija, ovaj čovek je Džon Holidej. Da li je optužba protiv njega tačna, to sada nije važno, ali, on je zatvoren pod optužbom da je izvršio ubistvo i osuđen je na smrt vešanjem.

Marijin pogled prešao je na Holideja koji je u tom momentu rekao. – Ne vidim razloga zašto bismo ostali ovde, Čeri, – Čeri je samo odmahnuo rukom. – Nemojte da brinete za Mariju. Uradiće ona što joj ja kažem, ili će snositi posledice. – Neće biti nikakvih posledica, Čeri – rekao je Dok mršteći se. – Ne sviđaju mi se nikakve represalije prema onima koji nisu umešani direktno. – Na te njegove reči, Čeri se neprimetno trgao i ispravio. Ljutitim pogledom ošinuo je Doka. – Slušajte, Holideje, nemojte mi sada otežavati situaciju. Pre svega, ako baš hoćete, ja sam zapao u veliku nepriliku zahvaljujući vama, i došao sam na ideju kako da se izvučemo iz te neprilike. Da me Adamson nije zamolio da mu pomognem da vas izvuče iz zatvora, i da se posle toga nije desilo da ubijem Edija, on bi sada bio mrtav. Umešao sam se

dakle iz najboljih namera i zato budite mirni i pustite me da radim kako najbolje znam.

Dok je pogledao Adamsona koji je stisnutih usana i brižnog izraza lica gledao negde u ugao sobe. Adamson je klimanjem glave potvrdio da se slaže sa Čerijevim rečima i dodao. – Ne vidim nijedan drugi način kako da se izvučemo, Holideje. Nisam mogao mirno da stojim i da im dopustim da vas sutra ujutru obese. Žao mi je zbog onoga što se desilo sa šerifovim zamenikom, jer nam to nepotrebno komplikuje položaj, ali, Edi nam nije dao nikakve mogućnosti da biramo. Prvobitno smo nameravali samo da ga onesvestimo, ništa više. – Za njega nije nikakva šteta. – umešao se Čeri. Marija je iznenada nasrnula na njega, ali, Čeri ju je uhvatio za ruke i odgurnuo ju je nazad. – Red će te ubiti zbog toga – povikala je Marija. – Bez obzira kuda budeš pobegao, on će te naći. – Lem je bio njegov najbliži saradnik i prijatelj. – Naravno da jeste. Lem je vodio računa da dobri i poštteni ljudi ne prosviraju Redu metak kroz telo – rekao je Čeri podrugljivo. – A sada zaveži, treba mi vremena da razmislim. – Dok je prišao bliže Mariji i naslonio se na zid. Čeri se malo namrštio; a onda se okrenuo od Doka i odveo Džojso do drugog kraja sobe. Pošto je izvesno vreme zamišljeno posmatrao devojkicu, rekao je. – Učinio sam ono što si od mene tražila i sada te držim za reč, Džojso. Iz ovoga ćemo se nekako izvući, bar se nadam. A posle toga, perem ruke od ove dvojice. Ti i ja odlazimo sami svojim putem. Jesmo li se dogovorili? – Džojso nije mogla da prikrije svoju uznemirenost i borbu protivrečnih osećanja. Pogledala je svoga oca koji se samo namrštio, ali, nije rekao ništa. Zatim je njen pogled prešao na Doka, čoveka koji je bio uzrok cele ove nevolje. Nešto ranije, došla je do zaključka da on liči na čoveka sposobnog i spremnog da na zadovoljavajući način završi svoj lični posao.

Bilo je u njemu nečeg čudnog, nedokučivog. Razlikovao se od drugih ljudi koje je poznavala i nije mogla da razazna osećanja koja je pobuđivao u njoj. Bila je zbunjena. On je na neki način bio isto tako lep i prijatnog izgleda kao i Den Čeri, bio je isto tako lepo građen, širokih ramena, uzanog struka i dugih, vitkih nogu. Ali, u njemu je bilo više snage, duhovne snage i samopouzdanja koje se ogledalo u nešto oštrijim crtama lica, tamnim, izvijenim, skoro sastavljenim obrvama i svetlućanju hladnih sivoplavih očiju. Otuda je verovatno i izvirivala ona nepoznata snaga koja je plenila, a koju ona nije poznavala. – A šta će biti sa tatom? – Šta će biti s njim? Pa, ti si ga pre dve godine ostavila a on je došao u ovaj grad jašući na leđima neprilika. Pošteno rečeno, neka ide do vraga. Pomogao sam mu koliko sam obećao, sada hoću da mislim o tebi i meni, i još nešto više od toga, hoću da mislim kako da se nas dvoje živi i zdravi izvučemo iz ovoga grada.

Ben Adamson je tmurno pogledao Čeriju. – Niko ne traži od tebe da učiniš više od onoga što si obećao i što si već učinio – rekao je. – Zahvalan sam ti za pomoć i ne nameravam da stojim na putu odluka moje kćerke. Ali, ne pokušavaj sada da me gaziš. Nikada nijednom čoveku nisam dozvolio da to učini. – Čeri je s potcenjivanjem odmahnuo rukom i prišao vratima. Prislonio je uvo na drvena vrata i pažljivo oslušnuo. Uprkos njegovom nepromenjenom stavu mirnoće, Dok je primetio da se na njegovo lice navukla senka duboke brige. Zatim je pustolov pogledao Adamsonovu kćer, prisećajući se šta mu je Adamson rekao o njoj... o toj mladoj devojkici koja je još kao dete izgubila majku i koja nije dobila odgovarajuće pravilno vaspitanje u godinama kada je sazrevala, zahvaljujući tome što je njen otac koji je bio i suviše pritisnut radom na ranču bio previše zauzet da bi joj posvetio dovoljno

vremena. Gledajući je, zaključio je da je Džoj's neodoljivo privlačna. Čeri se udaljio od vrata i počeo zamišljeno da šeta s jednog na drugi kraj odaje. Dok je odlučio, bar za momenat, da prihvati sve što bi Čeri eventualno predložio. Za to je postojalo dosta praktičnih razloga, a na prvom mestu evidentna činjenica da je Čeri dobro poznavao grad i da je mogao da primenio neke trikove koji bi im omogućili da situaciju reše u svoju korist. Ali, kada se bude izvukao iz ove gužve, Dok je nameravao da odluke o svojoj sudbini donosi potpuno sam.

Odjednom, napolju na ulici začula se neka buka i Dok i Čeri su se instinktivno okrenuli prema vratima. Čeri je priskočio do stone svetiljke i ugasio plamičak. Zatim je prišao prozoru, razgrnuo zavesu i pogledao napolje. Dok je samo spustio ruke na drške revolvera i pri mutnoj svetlosti polumraka, Marija ga je pogledala radoznalo. Čeri je nešto promrmrljao i vrativši zavesu nazad na prozor, izvukao revolver. – Tamo na početku ove ulice vidim neku grupu ljudi – rekao je tiho. – Ostanite svi mirni na svojim mestima. Ovo je poslednje mesto na koje će se Traversi uputiti, ali, s njim čovek nikada ne može biti sasvim siguran. Može mu ipak sinuti da smo ovde. – Kada je Čeri pogledao prema njoj, Marija je oborila pogled. Ponovo uznemiren sve jasnijom i glasnijom galamom koja je dopirala spolja, Čeri je ponovo prišao prozoru. Kada je zadigao zavesu da bi pogledao kroz prozor, Marija je skočila na noge i zavitala čašu koju je još uvek držala u ruci. Čaša je pogodila prozorsko okno i uz zveket, staklo se razbilo. Čeri se okrenuo na petama, lica izobličenog od ljutnje i uperio revolver u nju. Marija je prkosno bacila glavu. – Rede! Oni su ovde, Rede! – Čeri je priskočio dva koraka prema njoj, ali, Dok se isprečio ispred njega i odgurnuo ga ramenom. – Pustite je na miru, Čeri. Nije nas pozvala u goste, i nije

obavezna da se ponaša onako kako mi želimo. Ne duguje nam ništa. – Čeri se obrecnuo na nja. – Do đavola, Holideje, zar mislite da mi igramo žmurke s ovim ljudima napolju. Traversi je ubica. Neće imati milosti prema nama, ako nas se dočepa. Tek tada ćete videti ko je on. – Znam ja ko je on, mister, ali, bez obzira na to, borićemo se kako dolikuje muškarcima. A to znači da ćemo žene ostaviti na miru.

– Vrag vas odneo! – rekao je Čeri i pokušao pokretom ruke da ukloni Holideja u stranu, ali, ovaj je ostao čvrst na svom mestu, i suviše masivan da bi ga Čeri lako mogao pomeriti. Revolver u Dokovoj ruci, a još više ljutit prkosan pogled, naterali su Čerija da pomisli na neki oštrij potez. Ali, pre nego što je neko od njih dvojice mogao da preduzme nešto što bi možda dovelo do sukoba među njima, odjeknuo je Traversijev glas. – Lezi na pod, Marija! – Hici su zapraštali i tanad su počela da pljušte po zidovima zgrade. Adamson je dograbio Džoj's i prisilio ju je da legne na pod. Marija je međutim potrčala prema vratima, ali je Čeri skočio za njom i težinom tela grunuo u nju. Posle kratke borbe, uspeo je da je savlada i mada je mlada žena i dalje besno zamahivala noktima prema njemu, Čeri je konačno uspeo da je pritisne na pod i da joj lice okrene prema prašnjavim daskama. Kiša tanadi se sručila na vrata i fasadne zidove, i od siline udara tanadi vrata su se uzdrimala. Dok je sve to mirno pratio i rekao. – Ovo nije u redu, Čeri. Moramo što pre da se izvučemo odavde. Na vama i meni je da se prvi probijemo i da štitimo bekstvo ostalih. Adamson – obratio se tiho starome – možete li da izađete na kraj sa ženama? – Naravno da mogu. Ali, sto mu gromova, Holideje, i ja sam u istom sosu kao i vi, do same guše. – Ništa drugo ne treba da radite nego da pripazite na žene – rekao je Dok i počeo da puži po podu do mesta gde je Čeri čvrsto držao Mariju koja

se još uvek napinjala da se otme. Dok je dodirnuo kockara vrhom prstiju po rame-nu, i kada se Čeri okrenuo, zapitao je. – Šta se nalazi iza kuće? – Otvorena prerija. – Onda ćemo prvo pustiti Adamsona da on pobegne. Vi zauzmite poziciju kod jednog prozora, a ja ću kod drugog. Odatle ćemo ih štititi. – Nosite se vi dodavola! – prasnuo je Čeri – Dok je uperio revolver u Čerija. – Mister, pružićemo Adamsonu i njegovoj kćeri najbolju šansu koju našim snagama budemo mogli da izborimo. Vi i ja možemo za izvesno vreme da zaustavimo gonioca. – Čeri je presekao Doka pogledom. – Slušajte, ne želim više da imam bilo kakve veze sa vama. Na prvom mestu mislim da je bila vrlo glupa ideja kojoj sam ja nažalost naseo da vas spasem iz Traversijevog zatvora. Ni na kraj pameti mi ne pada da se i dalje uvaljujem sa vama. Vi radite šta vam je volja, a mene ostavite na miru, snaći ću se sam.

– Niste me dobro razumeli, mister. Ono što sada želim to je da drugima omogućimo šansu da se spasu. Pustite tu ženu koju držite. – Marija je ledenim pogledom odmerila Doka, očigledno ne verujući da on želi da joj pomogne. Ali, Dokov miran pogled ostao je i dalje pouzdan i odmeren, i ona nije mogla da natera sebe da ga mrzi i prezire. Jednim iznenadnim pokretom zarila je laktove u Čerijev stomak, i kada je ovaj bolno jeknuo, ona se zadovoljno nasmejala. Čeri ju je zgrabio za ramena i ponovo snažno pritisnuo na pod, a ona je kratko i bolno jauknula. Dokova šaka, međutim, čvrsto se stisnula oko Čerijevog ručnog zgloba, i malo pomalo, stisak kojim je kockar pritiskao Mariju lagano je ponovo popustio. – Ako budete nastavili tako da postupate, Čeri, možete sebi na vrat natovariti mnogo nepritika – rekao je Dok. Govorio je odmerenim tonom, ali odlučno, nadajući se da će ton i te reči Čeriju biti dovoljna opomena, i da će znati gde i kako treba da se zaustavi. U međuvremenu, pu-

canje je prestalo. U tišini noći, kao prasak biča, odjeknuo je glas Reda Traversija. – Marija, jesi li čitava? – Marija se s naporom iskobeljala ispod Čerija i digla glavu. – Dodite ovamo, Rede – povikala je. – Oni su se uplašili. Vrlo lako ćete ih pohvatati. – Zaveži već jednom! – izdrao se na nju Čeri i svom snagom joj potisnuo glavu na drveni pod. Dok joj više nije mogao pomoći. On je ustao, prišao vratima i otvorio ih. Provirivši napolje, ugledao je grupicu ljudi zgrčenih u zaklonima levo i desno na uličici. Najbliži od njih nalazio se nekih tridesetak metara daleko. Kao što mu je Čeri rekao, dalje od dvorišta koje se nalazilo ispred kuće, pružala se prerija. Odmah zatim čitava kiša tanadi ponovo se sručila na fasadu kuće, i Dok se pogurio uvukavši glavu u ramena i ustuknuo nazad. Okrenuvši se iza sebe rekao je:

– Adamson, dođite ovamo iza mene. Kada počnem da pucam, uzmite vašu kćer, izađite s njom na zadnja vrata i bežite koliko vas noge nose. Nemojte se zaustavljati ni zbog čega i ni zbog koga. Jeste li razumeli? – Adamson je ćutke potvrdio klimanjem glave. Dok je iskočio kroz vrata na verandu, odabrao cilj na koji će gađati i pripucao. Najbliži od petorice napadača odmah je ustuknuo. Dok je nastavio da pucati, sve dok nije čuo da je Adamson iza nje prošao ispred fasade kuće zajedno sa Džojks koja je bila odmah iza njegovih leđa. Njihovi koraci udaljili su se iza kuće i dalje kroz dvorište na zadnji izlaz dvorišta. Na travnoj preriji bat njihovih koraka više se nije čuo. Onda je Dok ušao nazad u kuću i malo pritvorio vrata. Čeri je stojao naslonjen na unutrašnju stranu zida, držeći Mariju sasvim uz sebe. Dok im je dobacio: – Okej, sada ste vas dvoje na redu. – Ali, Čeri je odmahnuo glavom. – Taj trik je uspeo jedanput, Holideje, ali, drugi put neće. Zato predlažem da vaše zamisli vi sprovedete za sebe, a ja ću svoje sprovesti za sebe. Ja poznajem ovaj grad i naći ću skro-

više u njemu. Zapadno odavde, daleko nekih desetak kilometara, ima jedan kanjon. Iza njega nalazi se mesto zvano Igl Rok. Taj naziv dobio je po tome što se na njemu nalazi stena koja liči na orlovu glavu. U celoj toj oblasti ima puno pećina. Odaберите jednu koja vam se čini najpogodnijom, sakrijte se tamo i sačekajte mene. – Ne mogu da vas ostavim samog bez ikakve pomoći. Ovo nije samo vaša borba – rekao je Dok. Čeri se sa gorčinom nasmejavao. – Holideje, budite sigurni da će mi biti lakše i prijatnije da se oslonim samo na sebe, nego da budem vezan za vas. Vi imate svoju šansu, iskoristite je, jer se može desiti da vam se sledeća ne ukaže. Ja imam Mariju u rukama i prema tome, Traversi će morati da otvori četvore oči i moraće da nađe neki zajednički jezik sa mnom. – Dok je izvesno vreme razmišljao o nastaloj situaciji, dok su napolju praštali kuršumi i zarivali se u vrata i prozore kuće. Znao je da vreme odmiče brzo i da uskoro možda više neće biti u mogućnosti da se izvuku. Do tog trenutka, nadao se, Adamson bi trebalo da je sa svojom kćerkom već sigurno daleko u preriji. – Mislim da ste prilična budala, Čeri, ali, niste mi pružili drugu mogućnost i zato ću poslušati vaš savet – rekao je Dok.

– Onda bežite, vrag vas odneo! – Dok je malo sačekao da se pucnjava smiri, a onda je puzeći ponovo izašao kroz vrata na verandu. Držao je revolver spreman, ali, nije pucao. Kroz duboku senku koju mu je pružao krov zgrade, nastavio je da puzi dalje, pored zida, prema zadnjem dvorištu. Ali, baš kada je iza ugla zaokretao prema zadnjem delu zgrade, ispred njega se odjednom ukazala silueta čoveka. Pri svetlosti mesečine ugledao je blistanje revolverске цеви. Skočio je na noge kao panter, i svom snagom zadao udarac levom pesnicom u rame čoveka koji se šunjavao. Kada se napadač zaneo, Dok je priskočio i zamahnuo desnom pesnicom tačno u vrh brade. Čo-

vek je samo kratko jeknuo i skljkao se u prašinu. Dok je preskočio preko njega, okrenuo se da pogleda prema ulici, i videvši da niko nije zapazio ništa, nastavio je da u tišini polako puzi. Kada je stigao do ograde dvorišta, ponovo se zaustavio i pogledao za sobom. Negde na glavnoj uličici, mogao je da vidi napadače koji su raspoređeni u streljački stroj, polako i oprezno prilazili kući, spremni za borbu. Onda je video dve siluete kako su prošle pored ograde zgrade i trčeći zamakle u mrak. Njegovo oko dalje ih nije moglo pratiti, ali je zato začuo Čerijev povik. – Traversi, ja dolazim i proći ću između vas. Ako pokušas da me zaustaviš, Marija će dobit svoje. – Dok je opsovao tiho sebi u bradu i preskočio preko ograde. Iznenadio se kada je ugledao Adamsona i Džojse koji su ga čekali. Ljut zbog toga što ga nisu poslušali, Dok je prasnuo kroz stisnute zube. – Rekao sam vam da bežite i da se ne zaustavljate.

– Sada ćemo pobeći, Holideje. Zajedno. – Rančer još nije završio rečenicu, a pred kućom na ulici zapraštala je revolverска paljba. Iz Marijinih usta oteo se bolan jauk. U tom trenutku, Dok je kroz sumrak video kako je Čeri pustio njeno telo na zemlju i nagnuo u trk. Kockar se uputio pravo kroz sporednu uličicu prema obruču ljudi koji su na njega sipali kišu kuršuma iz revolvera. On se grčevito uhvatio jednom rukom za rame i posrnuo, ali je nastavio trčanje. Kada je stigao do kraja sporedne uličice i nestao sasvim sa vida, ka begunaca, Dok je gurnuo Adamsona rukom i time mu dao znak da beži bezobzirce. – Trčite pravo prema gradskoj štali i dočepajte se vaših konja. Ja ću vas štititi ako se neko uputi ovamo. – Videvši kako je Marija posrnula i pala, verovatno pogođena nekim metkom namenjenom Čeriju, Adamson mu ovaj put nije protivurečio. Sa Džojse koja je trčala pored njega, njih dvoje su zamakli u sporednu uličicu koja se pru-

žala sve do gradske štale. Kada je Dok stigao za njima, oni su već bili osedlali dva konja. Adamson je stojao sa naperenim revolverom ispred uplašenog štalskog momka, za vreme dok je Dok sedlao svoga Miga. Kada je završio sa sedlanjem i zauzdanjem, svi troje su pojahali konje i u divljem trku izjurili iz grada, istom onom sporednom uličicom kojom su i došli.

*

Dok je u tišini nepomično sedeo u sedlu i osluškivao šum vode koja se u koritu potoka slivala preko kamenja, jedna muva spustila se na nadlanicu Dokove ruke. Sve je bilo mirno i nepomično, i oko njih su se kao sive kosti kostura pružale sasušene grane ogolelog drveta. Mig je stojao nepomičan, okrenut prema istoku, gde su se pojavljivali prvi predznaci ružičastožute svetlosti pre zore. Posle dugog i napornog jahanja iz grada, Ben Adamson je izgledao umoran i neraspoložen. Posle nekoliko minuta razmišljanja, Dok je progovorio. – Čeri je predložio da odemo na neko mesto koje se zove Igl Rok, ali ona devojka Marija čula je kada je pomenuto to ime. Mislim da bi zbog toga po svaku cenu trebalo bežati od mesta na koje nas je uputio. – Devojka je pogođena zalutalim metkom, to smo čuli – primetio je Adamson. – Da, ali možda nije mrtva, pa čak ni teško ranjena. Čeri je pobeo i ostavio je iza sebe. Ako je ostala živa, i ako je sposobna da govori, ona će svakako uputiti Traversija na naš trag.

Dok je uputio pogled prema Džoj, pristivši se njenog odnosa sa Čerijem. – Sve zavisi od vas. Bez obzira šta je dosada radio i kako je ovo sada izveo, Čeri nam je omogućio da se izvučemo iz grada, a sem toga, mene lično je spasao od vešala.

Ben Adamson se pažljivo zagledao u lice svoje kćeri, a potom je duboko uzdahnio. – Nisam verovao da ću upasti u ovakvu nevolju. Stvarno je ovo paklena gužva, zar

ne? Istina je da smo se izvukli, ali, moja stoka je još uvek ostala u gradu. Bez nje sam isto što i mrtav čovek, mogao bih komotno i da budem mrtav. Do vraga, ni na kraj pameti mi nije da je ostavim tamo. – Džoj je netremice izdržala Dokov uporan pogled. Što se više bližio dan, postajalo je sve toplije i sunce je izašavši iza horizonta probilo zracima kroz granje i obasjalo njihova bleđa, umorna lica. Džoj je uzdahnula više od njegovog upornog pogleda nego od jutarnje svežine i dodirnuła svoju neurednu kosu, pitajući se u jednom trenutku, više instinktivno nego svesno, kako izgleda. Ta pomisao ju je ljutnula. Govorila je sebi da joj Holidej ne znači ništa, i da nije nimalo važno kakav će utisak na njega ostaviti. No, nešto joj ipak nije dalo da ostane mirna. Takav kakav se do sada pokazao, pustolov je bio neobičan čovek. Sve vreme od izlaska iz grada kao i ranije, bio je metodičan u svemu što je činio očigledno uveren da sve što bude odlučio i uradio mora biti ono pravo i jedino što se moglo učiniti. Nije bilo mogućnosti za diskusiju, ali, i da je bilo, takvu diskusiju najverovatnije on ne bi dozvolio, i zato su ona i njen otac išli slepo za njim bez pogovora.

– Kada je pomogao tati u napadu na zatvor, mister Holideje, dala sam mu reč koju ne mogu da pogazim – rekla je. – Obećala sam mu da ću ga sačekati i da ću poći za njim, i to obećanje želim da održim. – Dok je klimnuo glavom u znak da prihvata njene razloge, ali, njegov hladan pogled naterao je senku rumenila na devojčino lice. No, ona je prkosno izdržala taj pogled, i uprkos neizvesnosti koju je u dubini duše osećala i nesigurnosti u ispravnosti svoga postupka, ona se malo isprsilala. Nije joj se dopalo što pred njom stoji čovek koji o svemu ima svoj sud koji se možda, u ovoj stvari nije sasvim poklapao sa njenim. Ne skidajući pogled sa nje, Dok je rekao. – Predlažem da sačekamo ovde, da

napojimo konje i da se malo odmorimo. Koliko procenjujem, dosta smo odmakli od grada i stekli smo veliku prednost ispred svakoga ko bi pošao za nama. Čeri će nas slediti i pošto zna pravac kojim smo pošli, moći će lako da prati naš trag. – Rekavši to, Dok je još jednom preleteo pogledom svojih zamišljenih očiju preko Džojks, i okrenuvši glavu, pljesnuo vođicama konja po vratu. Mig se uputio, krivudajući između drveća opuštenih grana niz šumu do ivice potoka, gde je konjanik sjahao. Pre nego što su Džojks i njen otac stigli da rasedlaju svoje konje, Dok je već privezao svoga Miga u hlad jednog drveta, i dao se na skupljanje suvih graničica za vatru. Nije prošlo ni desetak minuta, a mala top-la vatra bez dima veselo je pucketala. Kada je voda u crnom lončetu za kafu proključala, on je u nju dodao nekoliko kašika sitno istucane kafe. Nešto kasnije, Džojks i njen otac su sedeli pored vatre i srkutali toplu, mirišljivu kafu. Posle kratkog ćutanja, Ben Adamson je prekinuo tišinu. – Šta se u stvari desilo s onom devojkom, Holideje? Šta mislite?

Dok je neodlučno odmahnuo glavom. – Ne bih znao da kažem. Bilo je i suviše mračno da bih mogao da vidim. – Bili ste bliži nego mi – istrajavao je u svom pitanju Adamson. – Mi smo samo videli da je Čeri držao kao štit devojkicu ispred sebe. Posle toga smo čuli žestoku paljbu. – Dok je srknuo kafu, ali, njegov pogled je i dalje ostao prikovan za crvenkaste plamičke vatre. – Ništa više nisam video ni ja. Teško je reći ko je prvi počeo poslednju rundu pucnjave. Mogao je to biti Traversi, ali, isto tako mogao je biti i Čeri. Kada su u pitanju najtanjanije misli ljudi, veoma je teško dati pravi odgovor i zato se ne usuđujem da kažem, koji je od njih dvojice počeo prvi. – Adamson je pročistio grlo i nagradio se napred kao da svojim rečima želi da da veći značaj. – Ako je Čeri bio taj koji je počeo, onda je to isto što i ubistvo. Onoj jadnoj

devojci nije dao nikakvu šansu, bilo je jasno da mora poginuti. – Džojks ga je pogledala nabranih obrva. – Ne razumem šta hoćeš da kažeš, tata? – Adamson je slegnuo ramenima. – Ne nameravam ništa da kažem devojkicu. Samo se pitam šta se u stvari desilo. – Džojks se žustro okrenula Doku. – Vi izgleda obojica mislite da je Den odgovoran za njenu smrt, je li tako? To je strašno teška optužba, i mislim da ne biste smeli da je iskažete bez ozbiljnih razloga. To je u najmanju ruku nepravilno. – Dok ju je pogledao dignute obrve. – Nikada ne donosim prebrze zaključke, mis Adamson. Hteo sam samo da kažem da postoje razne mogućnosti i da je bilo i suviše mračno da bih mogao ma šta određeno da vidim – rekao je mirno. – No, u svakom slučaju, mislim da nije imao pravo da je upotrebi tako kao što je učinio. – A kakav je drugi izbor imao? – zapitala je vatreno. – Zar je trebalo da ostane tamo gde je, i da bude ubijen?

– Ne – rekao je Dok posle minuta ćutanja i razmišljanja. – Nisam očekivao od njega da ostane tamo gde je, da digne ruke i da se preda sudbini. Naravno, nisam želeo da bude ubijen. Ali, koliko ga ja znam, nisam se nadao da će Mariju baciti u vatru kao žrtveno jagnje. Kada ga sledeći put budem video, to ću mu i sam lično reći. – Reći ćete mu, je li? – rekla je Džojks nešto povišenim tonom. – Možda ćete do tada zaboraviti šta je učinio za vas? – Dok je odrečno odmahnuo glavom. – Ne, to neću zaboraviti. Vi verovatno niste imali prilike da upoznate ljude koji znaju da se oduže za učinjeno dobro, što me čudi kada pogledam vašeg časnog oca. Ali, pogledajmo u lice jednoj činjenici. On u stvari i nije pošao da me spase zbog toga što je želeo da učini uslugu meni... on je imao u vidu jedan ugovor, pogodbu iz koje je trebalo da izvuče neku korist. Ako baš hoćete, Čeri je za neku dlaku suviše veliki računčija da bi mi se mogao dopasti. – Rekavši to,

Dok je ustao, nabacio nogom malo prašine i zemlje na vatrište i prišavši svome konju vratio lonče od kafe u bisage. Ostao je zatim da stoji naslonjen na drvo, očiju upe-renih preko potoka, osmatrajući predeo koji se pružao pred njima.

*

Negde oko podne, Den Čeri se pojavio nešto niže niz potok i na nekih pedesetak metara niže poterao svog ždrepcu preko vode na njihovu stranu. Kada ga je ugledala, Džojš je poskočila obuzeta oduševljenjem. Ali, kada je pošla da ga presretne, ugledala je krv na košulji i opuštenu ruku niz telo. – Dene! – povikala je. Čeri je digao glavu. Na njegovom licu ogledao se umor od jahanja cele noći i pola sledećeg dana, od jahanja koje je bilo naporno samo po sebi, a ne za čoveka mučenog bolom od rane. Njegov mutan pogled zadržao se na njoj, i na tankim stisnutim usnama zaigrao mu je jedva primetan smešak. Zaustavio se pred samim vatrištem i zagledao se prema mestu gde su u senci pamukovog drveta stajali Adamson i Holidej. Njegovo lice nije odavalo nikakva unutrašnja osećanja. Džojš je prišla do njegovog konja i u tom momentu on je sjahao i naslonio se na konja koji je stajao mirno. Kada je sekund kasnije čvrsto stajao na zemlji. Džojš je uzela vođicu njegovog konja iz njegovih ruku i odvela životinju. Čeri je i dalje stajao malo raširenih nogu, kao da je time hteo da izgleda samouverenije i pouzdanije, i bacivši pogled prema Doku rekao je ljutito. – Ovo nije Igl Rok, Holideje. Pitam se jeste li možda hteli da mi pomognete? – Dok je odmahnuo glavom. – Ne, nismo hteli. Znali smo da ćete naći naš trag, sem toga, znali smo da će Marija, ako je živa, reći ono što je čula i da će Traversi doći da nas potraži na ugovorenom mestu.

Čeri se podsmehnulo podrugljivo. – Ja sam se već pobrinuo za Traversija, nemate potrebe da brinete za njega. Tačno je da

je pošao za mnom čim je sunce izgrejalo, ali, ja sam ga zaveo u brdima. Kao što je izgubio moj trag, tako sam ja izgubio vaš i samo sam ga pukim slučajem ponovo našao i došao ovamo. – Pa, dobro, u svakom slučaju to sada više nije važno – umešao se Ben Adamson. – Vi ste tu i mi smo tu. Ono što me sada brine, to je kako da moju kćer smestim na sigurno mesto gde će biti bezbedna od Traversia i raznih drugih nitkova. Sledeća mi je briga kako da se dočepam svoje stoke? – Na Čerijevom licu se ukazao ciničan osmeh. – Pa, Adamson, već sam vam pre početka ovog poduhvata rekao da se oprostite od vaše stoke. Što se tiče Džojš, ona je od sada pod mojom zaštitom i ja sam odgovoran za nju. Kada Traversi bude našao moj trag, ja ću biti daleko oдавде a i ona zajedno sa mnom. – Rekavši to, Čeri je prišao do Džojš i stavio joj je ruku na rame, kao da time potvrđuje neko svoje pravo. No, Džojš je ustuknula i pogledala ga kritički. – Je li Marija mrtva? – Čeri se za trenutak namrgodio, a onda je slegnuo ramenima. – Ne znam – odgovorio je kratko. – Ako jeste, Dene, je li to tvojom krivicom? – Preko Čerijevog lica preletela je senka negodovanja i on je nezadovoljno stisnuo usne. Skrenuo je pogled do Holideja i Adamsona koji su stajali i ćutali. – Jesu li ti oni rekli da sam ja kriv?

Džojš je neodlučno liznula usne. Ne želeći da bilo ko govori u njegovo ime, Dok se odvojio od drveta pored kojeg je stajao i uputio se do vatre. Prodžarao je žar komadom suve grane i pogledao Čerija. – Ko je opalio prvi metak, vi ili Traversi? – Čeri je dosta dugo stajao pred njim i ćutao namrgođenog lica. Zatim je načusito promrmljao. – Pa, Traversi, naravno, nosio vas vrag! Ja sam nameravao da sa Marijom prođem pored njih. Ni na kraj pameti mi nije bilo da će Traversi rizikovati da ona bude pogođena. Ali, on je ipak rizikovao. – Dok je klimnuo glavom i zagledao se u

poluugašenu vatru. Posmatrao je Čerija sumnjičavo, Adamson je promrmljao nešto sebi u bradu, nešto što je ličilo na psovku, zbog čega ga je Džojš ošinula oštrim pogledom. Adamson nije obratio pažnju na njen pogled i lagano je prišao do Doka. – Šta sada, Holideje? – Dok je samo odmahnuo glavom. – Moram ponovo doći do mog krda, Džojš. Ako izgubim tu stoku, ja nemam više od čega da živim i biću puki siromah. Sve što sam u životu stekao, uložio sam u to krdo. Ono je moj život: – Džojš mu je prišla i stavila ruku na njegovu podlakticu. – Tata, to nije tačno. I ako izgubiš krdo, još uvek imaš mene. Pođi sa nama. Na kraju, ti nisi toliko star da ne bi mogao početi iz početka. – Adamson se namršti i koraknuo korak nazad. Njena ruka je mlitavo kliznula sa njegove podlaktice. – Ne mogu, devojkco. U pitanju je moj ranč i ceo jedan radni vek koji sam uložio u njega. Možda taj ranč i nije neko imanje od velike vrednosti i značaja, ali, to je moj ranč. Na vratnicama sam utisnuo moj žig i na toj zemlji je sahranjena tvoja majka. Ne mogu to da ostavim i ne mogu da dopustim da te lopovske ħulje otmu sve što sam ikada stvorio. Ako sada budem popustio i otišao odavde praznih ruku, prezeću sebe i više nikada neću biti u stanju da budem srećan i zadovoljan sobom. Jednostavno, neću moći da živim od sramote.

Džojš je zamišljeno zagrizla usne i posle nekoliko trenutaka rekla. – A zašto ne bismo mogli otići u neki obližnji grad i tamo naći nekog poštenog šerifa? Mogli bismo da ga nagovorimo da o toj stvari sprovede istragu. – Dok je to govorila oči su joj zadovoljno zasjale. – Zašto to ne bismo učinili, tata? – Zato što bi to bio čist gubitak vremena – rekao je Čeri. – Ako bismo čak i uspeli da nekoga ubedimo da dođe i sprovede istragu, taj bi se odmah našao suočen sa celim gradom kukavica i lažova. Traversi bi umeo da natera sve one kojima bi se taj obratio, da lažu za nje-

gov račun, i onda mu ne bi bilo nimalo teško da uveri tog poštenog čoveka da nije učinio ništa protivzakonito, tim pre što je sušta istina da je jedan zatvorenik osuđen na smrt pobeġao iz zatvora zahvaljujući našoj pomoći, kojom prilikom su ubijeni njegov zamenik i jedna devojkca. Možete li zamisliti kako bi izgledala priča koju bi Traversi ispričao onima koji bi vodili istragu, i kakav bi mogao biti zaključak posle tako utvrđenih činjenica i priče koju bi smislio Traversi. – Čeri je u pravu – rekao je Dok klimnuvši glavom. – Sve što želimo da učinimo moramo učiniti sami. – Okrenuo se Čeriju i glas mu je opet bio miran i pribran kada je počeo da ga ispituje. – Zna te li gde Traversi drži svoj novac? Ne bih mogao da zamislim da lopovski stečen novac drži u banci. – Čeri je odrečno odmahnuo glavom. – Ne, nikako. Traversi nema nimalo poverenja u banke i bankare. Ali, koliko se sećam, čini mi se da u zadnjem delu zatvorske zgrade ima jedna velika kasa. Pretpostavljam da novac i plen od pljačke drži u njoj. – Dok ga je slušao i lagano zaklimao glavom u znak da se slaže sa Čerijevim mišljenjem. – To bi onda mogao biti odgovor – promrmljao je. – Kakav odgovor? – zapitao je Adamson mršteći se. – Odgovor na njegovu pljačku – rekao je Dok i pogledao ga.

– Mislite da mi opljačkamo njega? – ponovio je Adamson. – Zašto da ne? Bilo bi u najmanju ruku nemoguće da pri ovakvim uslovima isteramo krdo iz grada, i da ga oteramo kuda želimo. Zbog toga, nema smisla tako nešto ni pokušavati. Ali, možemo da učinimo nešto drugo. Uzećemo novac u odgovarajućoj protivvrednosti. – Adamson se zamislio i posle nekoliko trenutaka na njegovom licu se ukazao osmeh. – Sto mu gromova, pa vi ste u pravu. Ako je tačno ono što smo čuli o Traversiju, on je već mesecima mučki cedio iz grada sve što je mogao da izvuče. Mora da u toj kasi ima dosta novca. Mi ćemo upasti

u grad, ući u zatvor, uzeti ono što nam pripada i odmagliti glavom bez obzira. On čak ne mora ni da zna da smo se vratili.

Gledajući pažljivo Čerija, Džojš je primetila da su se pri pomisli na takvu mogućnost oči Dena Čerija zamaglile i da je pomalo iznenađen onim što čuje, netremice gledao najpre Doka, pa onda starog Adamsona, a onda opet Doka. Kada se ispravio, Den je duboko uzdahnulo, ali, Džojš je odjednom primetila da je nešto kao plima oduševljenja obuzelo njegovo biće. Tada je Dok uputio Čeriju pitanje. – Šta je sa vama, Čeri? Priznajem da bi nam vaše poznavanje grada moglo biti od koristi. – Čeri ga je pogledao mrgodno i procedio kroz zube. – Mora biti da se vi šalite, Holideje. Svakako znate da se ni za šta na svetu ne bih vratio u taj grad. – Čak ni zbog ove devojke? – zapitao je Dok izazovno. Džojš je ljutito pogledala Doka. – To nije pošteno od vas, mister Holideje. – Nije pošteno? – ponovio je Dok. – Ja mislim da jeste. Pravi čovek želeo bi po svaku cenu da pomogne ocu žene koju voli. A vaš otac je sada u nevolji, i treba mu i te kako mnogo pomoći. Prema tome, ono što sam rekao može značiti samo jedno, ili vas ovaj Čeri ne voli, ili nije pravi čovek. – Džojš se uzvrpoljila. – Vi ne biste smeli... – Mislim da bi malo više trebalo da mislite na svoga oca, Džojš. On je proveo skoro ceo život nastojeći da vas odgoji i nije njegova greška što niste bili zadovoljni onim što ste imali. To leži u vama. Ko zna, možda nećete biti zadovoljni ni onim što ćete dobiti posle ovoga – rekao je aludirajući na Čerija.

Džojš je porumenela i s izrazom osećanja krivice u očima, pogledala svoga oca. Adamson nije rekao ništa. Ali, Čeri koji je dotle uzdržano ćutao, koraknuo je prema Doku s izrazom napetosti u licu. – Slušajte malo, Holideje, čini mi se da sve ovo nema nikakve veze sa vama i da vas se ništa ne tiče. Do sto đavola mister, ja ću... –

Ne obraćajte mi se ni sa kakvih sto đavola, Čeri – presekao ga je Dok. – Ja prema vama imam jednu obavezu, to je tačno, ali, to vam ne daje pravo da od mene očekujete neiskrenost i druge nečasne ustupke. Ono što sam dosada o vama saznao, nije na mene ostavilo utisak koji bi mogao da zadivi. Način na koji ste do sada živeli nije manje častan niti manje pošten nego mnogi drugi, ali, postoje izvesne granice preko kojih se ne može preći. Ono što sada hoćete, ne sviđa mi se. Način kako biste dalje hteli da postupite kao da mi izaziva gađenje. Ako ste već hteli da s ovom devojkom počnete novi život, navodno časno, onda budite u tome dosledni i učinite još jednu časnu stvar, a posle idite kuda hoćete. – Dokov neočekivani izliv osećanja zbunio je ostale. Čeri je stojao na svom mestu bez reči, kao neko ko je dobio šamar, a onda se okrenuo prema Doku i njegova ruka se hitro spustila prema revolveru na bedru. Ali, pre nego što je njegov „kolt“ izleteo iz futrole, Dok je već držao u ruci svoj „linkoln“, a izraz njegovih očiju jasno je govorio da ako povuče obarač, Čeri može očekivati samo smrt. Čerijeva šaka je ostala stisnuta na dršci revolvera. Dok ga je iz blizine posmatrao netremice. Tek kada je Čerijeva ruka pokorno pustila dršku revolvera, on je lagano, ne skidajući pogled sa svoga suparnika, vratio svoj „linkoln“ u futrolu. – Mislim da bi bilo najbolje da završimo s ovim – rekao je Dok. – A sada, penjite se na vašeg konja, mister, i idite odavde. Savetovao bih vam da se ne zaustavljate pre nego što se dobro ne odmaknete. – Čeri se nekoliko trenutaka dvoumio, a onda se okrenuo i prišao svome konju. Džojš je učinila jedan kolebljiv korak za njim, ali je njen otac stavio ruku na njeno rame i rekao:

– KČeri, potrebna si mi. Ovo je poslednji put da ti to kažem. Ne ostavljaj me. – Suze su ovlažile Džojšine oči. Čeri je zastao pored svoga konja i kritički pogledao,

očekujući šta će devojka da učini, ali, kad je ona ostala pored svoga oca ne pokazujući nameru da pođe za njim, on je rekao: – To je ludost. Obojica ćete izgubiti glave. Traversi drži u rukama ceo grad i građani će biti primorani da vas pobiju. – Dok je međutim odgovorio ravnodušno. – I sami znate na šta možemo da računamo, Čeri. Samo vi podite i ostavite nas da sami odlučujemo šta ćemo raditi. – Džojks je još uvek kolebljivo gledala čas jednog, čas drugog, ali ju je očeva ruka čvrsto držala za mišicu. Džojks je u stvari svoju ruku stavila preko očeve, dajući mu time znak da se priklanja njegovoj želji i rekla: – Žalim, Deni. – Čeri je slegao ramenima i okrenuo se, ne pokazujući da je previše ožalošćen njenim postupkom. Ali, kada je pružio ruku i uhvatio se za jabuku sedla, na njegovom licu se ukazao izraz bola koji ga je ponovo počeo mučiti. On je progundao nešto, i promrmljao nekoliko psovki na račun onih koji su mu naneli ranu i ponovo je pošao da stavi noge u uzengije. Međutim, Džojks se naglo odvojila od svoga oca i prišla mu. – Dopusti mi da ti pre odlaska previjem ranu, Deni. – Čeri je klimnuo glavom. – Ne bi bilo loše – rekao je tiho. Pustio je vodice konja i vratio se do mesta gde je stojao Dok. – Pretpostavljam da ćete još neko vreme morati da podnosite moje prisustvo, Holideje. – Zašto da ne, to mi čak i ne smeta – uzvratilo je Dok. – U svakom slučaju ne pridajem vašem prisustvu veliki značaj. – Zatim se udaljio i zastao. – I nas dvojica dosta dobro poznajemo taj grad. Ako se vratimo tamo sutra uveče, i ako budemo jahali umerenim tempom, naši konji se neće previše umoriti i biće sposobni da nas u kritičnim trenucima iznesu iz nevolje. Pod zaštitom mraka, pretpostavljam da nam neće biti teško da se uvučemo u grad i zatvor. Zna li nešto o otvaranju kase, Adamsone?

Adamsone je odrečno odmahnuo glavom. – Baš ništa. U životu sam video jednu ili dve

kase, i to je sve. Nikada nisam imao prilike da uopšte otvorim kasu, a još manje nasilno. Sto mu gromova, u životu nikada nisam imao dovoljno novca da napunim kutiju za cigare, a kamoli celu jednu kasu. – To nije teško – umešao se Čeri zbog čega se Dok okrenuo prema njemu. – Zar je zaista tako, Čeri? – Jeste, imao sam jednog prijatelja koji je obio nekoliko kasa. Treba staviti samo nekoliko štapova dinamita na onu stranu gde su šarke od vrata. Posle toga treba zapaliti fitilj i vrata će sama odleteti kao list papira. – A gde ćemo naći dinamit? – pitao je Dok. Čeri se osmehnulo. – U trgovini gde se dinamit prodaje, gde bi na drugom mestu? – Dok ga je žmireći pogledao, i od tog pogleda Čeri se još više osmehnulo. Odmakao se jedan korak od Džojks koja je do tada već završila previjanje njegove ruke. – Nešto sam razmislio, možda ću i ja poći sa vama. Već sam bio dole na jugu i tamo mi se ne sviđa mnogo. Zbog toga mislim da bi bilo bolje da prođem kroz Autkast Kaunti i da uhvatim put koji vodi prema severu. Uzgred, mogao bih da vama, dvema budalama malo pomognem. Posle toga, možda će Džojks ponovo razmisliti o onom obećanju koje mi je dala. – Na te reči Džojks se osmehnula toplo. – Naravno da ću razmisliti, Dene. Svakako da će sve biti drugačije ako pomogneš tati. – Onda, znači da smo se pogodili – rekao je Čeri i pošao prema svome konju. – Moja nevolja je u tome što sve u životu moram skupo da platim.

No, prišavši konju, ovaj put se lako vinuo u sedlo. Da li zbog toga što više nije osećao bol u ruci, ili mu je nada koju mu je dala devojka koju je želeo dala krila. Njegove kosmate obrve zaklanjale su tamne oči kojima je obuhvatio preriju pred njima, preko koje je trebalo preći da bi se stiglo do grada. – Što pre krenemo odatle, to bolje – rekao je tiho i poterao svoga konja kroz šumu, a Džojks je bez razmišljanja poterala svoga konja.

Ben Adamson je pogledao Doka i zapitao. – Šta kažete na ovo? – Dok je slegnuo ramenima. – Još uvek ne znam. Videćemo. U svakom slučaju, pomoć će nam dobrodoći. – Ja mislim da mu ne bi trebalo mnogo verovati – rekao je Adamson. – I suviše mi je vrdalamio i menjao mišljenje. U mojoj prirodi nije da volim računđizije. – Dok je klimnuo glavom, dajući Adamsonu na znanje da se slaže s njim. Pitao se koliko novca može biti u Traversijevoj kasi. Možda je Čeri mislio na to kada je rekao da će im pomoći. Možda je taj novac bio razlog za gove odluke. Ali, to je tek trebalo videti.

*

Tek kasno popodne Red Traversi se vratio u Autkast Kaunti posle puna dva dana provedena u traganju za beguncima. Alek Dej i Ben Pitera koji su zajedno sa Rikom Egertonu inscenirali onaj pokušaj krađe stoke u kome je sudijin sin bio ubijen, jahali su nekoliko konjskih dužina iza njega. Raspoređeni između njih, jahali su još sedmorica žednih ljudi, očiju crvenih od nespavanja i pustinske prašine, nezadovoljni zbog uzaludnog jahanja za sasvim malu, mizernu nagradu. Traversi je bio sve drugo samo ne prijatan saputnik na tako dugom teškom jahanju kroz peščanu pustinju, gola podnožja brežuljaka i kamenite pustare, sve do onog mesta gde su izgubili trag Dena Čerija, i nazad. Sve vreme, tih sedmorica pratilaca primećivali su kako je sa svakom pređenom miljom Traversijevo raspoloženje bivalo sve lošije, i tako je jahanje u tmurnom raspoloženju nastavljeno sve dok nije došlo do takvog stanja da su samo Dej i Pitera imali hrabrosti da mu pridu.

Zašavši iza ugla glavne ulice, Traversi je iznenada zategao vođice i skočio iz sedla. U dva skoka se našao na trotoaru, a već je u trećem bio kod Boa Strobidža i čvrsto ga držao za okovratnik košulje. Po-

digao je Boa uvis i uz strahoviti napor hitnuo ga na zid. Istog trenutka, na vrata trgovine izjurio je Bid Strobidž i pošao u pomoć svome bratu, zamahujući rukama prema Traversijevim obrazima i bradi, ali ga je šerif jednim strahovitim udarcem u vrh brade zaustavio u mestu. No, grdosija je samo zatresao glavom nekoliko puta kao pseto koje sa sebe stresa kapljice vode, i ponovo jurnuo na šerifa mašući stisnutim pesnicama. Traversi ga je još dva puta pogodio u vilicu, ali je Bid ovoga puta uspeo da uzvрати i zadao mu je udarac pesnicom iznad srca. Traversi se zateturio unazad. Do tog trenutka Bo Strobidž se povratio i ustao, pipajući rukom krv koja mu se slivala niz bradu. Trenutak predaha. Traversi je iskoristio da pogleda nazad prema svojim najamnicima, i ugledao ih kako stoje u gomili, ne pokazujući ni najmanju želju niti nameru da se umešaju i pomognu mu u njegovom obračunu. Razljućen time, zakoračio je odlučno na trotoar i kada je Bo jurnuo na njega, izvukao je revolver i zadao mu strahoviti udarac po ogromnoj, okrugloj glavi. Bo je od udarca pokleknuo i noge su ga izdale. Bid je jurnuo pored tela svog brata koje je već padalo prema trotoaru, ali je Traversi već što isturio napred ruku sa revolverom i okrugla cev je pogodila kao koplje drugog blizanca posred lica. Bid se srušio preko svoga brata. Traversi je prišao korak bliže i vrhom čizme zadao udarac jednom pa drugom, proveravajući time da li su sasvim bezopasni. Zatim je koraknuo korak nazad, i maramom sa vrata obrisao znoj sa čela.

– Nosite ove hulje nazad u zatvor – naredio je. – Neka jedan od vas ode i dovede Egerta, a neko neka potraži Vidona i kaže mu da odmah dođe ovamo. Sto mu gromova, ovaj grad će morati da sazna i shvati ko je ovde gazda! – Traversi je još jednom udario Boa Strobidža čizmom u vrat, a onda se okrenuo i ležernim koracima po-

šao trotoarom niz ulicu. Prolazeći pored svoje kancelarije u zatvorskoj zgradi, zastao je da osmotri najamnike koji su otvorili vrata ćelije i sa svojim teretom ušli unutra. Traversi ih je pratio pogledom dok su dvojicu onesvešćenih kao dve mlitave vreće bacili u dve različite ćelije, a onda je ušao unutra, naslonio se na ivicu stola i mutnih očiju okrenuo se prema vratima, čekajući da dođu oni koje je pozvao.

Prvi je došao Egert lepršajući s sobom peševima svog crnog redengota. Traversi je promuklim glasom planuo na njega. – Lepo, sudijo, ti si se izgleda fino zabavljao dok sam ja gutao prašinu, zar ne? – Egert je zastao nedaleko od Traversi i pogledao ga mrko. – Izgleda da si u ovom raspoloženju, Rede. Pretpostavljam da ćeš malo spustiti pritisak kada se vidiš? – Traversi je neprijatno izvio usne u prezriv smešak. – Po mirisu iz tvojih usta čini mi se da si sedeo u salunu, sudijo. – Egert je klimnuo glavom. – Da, baš tamo sam bio. Da li ti to nešto smeta, Rede? – Izvukao je iz svog džepa na prsniku debelu cigaru i pogledao šerifa ispod oka. – Nisi ih našao, zar ne? – Ne. U jednom krenutku naišli smo na Čerijev trag, ali, on je uspeo da se izmigolji, prokleta mala otrovna zmijsa. – Od ostalih ni traga? – Traversi je neraspoloženo odmahnuo glavom. U početku ćutljiv, sada je počeo življe da priča šta se dešavalo poslednja dva dana. – Našli smo njihove tragove. Oni su vodili prema potoku. Čeri se u početku uputio prema jugu u pravcu Igl Roka, ali smo kasnije, kada je zašao u pustinju, izgubili njegov trag. Proveli smo čitav božji dan tražeći tragove, ali, nismo našli ništa, jer je duvao vetar koji je sve zbrisao. Zato smo se vratili na trag. – Egert je odgrizao vrh cigare i palcem kresnuo šibicu. – Znači li to da je ovaj slučaj okončan za tebe i da si na njega stavio tačku? – Pogledi dva čoveka su se ukrstili. Na jednoj strani, šerifov pogled mutan i nezadovoljan, a na drugoj pogled su-

dije Egerta pronicljiv, svirep i besan. Onda se sudija blede osmehnuo. – Pretrpeo si neuspeh, Rede. To je loša stvar, a ja ne volim ljude koji trpe neuspehe.

U Traversijevim mutnim očima zaiskrile su varnice ledenog besa. Ali, ostao je miran, uspeo je da se savlada i da se uzdrži. – Niko nije pretrpeo neuspeh, sudijo. Da si bio tamo, znao bi da nismo imali ni jednu šansu prema hiljadu, da ih nađemo. Trebalo je da smo ih čekali još ovde u gradu. Ti si bio u toj gužvi oko Marijine kuće. Kako se desilo da su tuda umakli, zašto nisi uspeo da ih još tu likvidiraš? – Nisam računao da će Čeri imati toliko hrabrosti koliko je pokazao. To je greška koju smo obojica učinili, Rede. Nismo dovoljno dobro procenili Dena Čerija i to nam se osvetilo. Potcenili smo ga isto kao što smo potcenili i onu skitnicu i hohštaplera Holideja. Ali da znaš da si i ti tome dosta kumovao. Trebalo je da ubijemo onog nitkova kada smo već imali šansu. Ja sam to hteo, ali, ti si počeo da izvodiš nešto sa zakonom, pravdom i svim tim glupostima. Nije trebalo da te slušam i sada bi verovatno Edi još uvek bio živ, a i ona tvoja ženska. – Ti smatraš da je sve to bila moja greška, sudijo? – planuo je šerif. – Nego šta. Ti si odgovoran za ovaj zatvor, Rede. Oni su odavde oslobodili onog nitkova, a odavde je i Edi odnet na groblje. Prema tome, hajde da napravimo rezime, pa da vidimo za šta je ko kriv i za šta ko treba da odgovara. – Traversi je rukom zabacio svoju rihu kosu sa čela i dublje nabio šešir na glavu. Nameravao je da sudiju Egerta sreže i da mu jednom za svagda pokaže ko je gazda u ovoj družini i u ovom gradu, hteo je jednom za svagda da preuzme vodeću ulogu. Ali, na njegovo nezadovoljstvo, stvari nisu krenule tim tokom. – Pa, možeš i sam da napraviš račun – rekao je. – Vidon i njegovi banditi nisu uspeali da likvidiraju starog dok je još bio u preriji. Uspeo je da se provuče kroz dolinu u toku noći

i zato su Vidon i njegovi drugovi odlučili da ga sačekaju u gradu i posao obave na licu mesta. Ti si se složio s tim njihoviom planom, je li tako?

– Jesam – priznao je sudija. – Isto kao i ja – rekao je sada Traversi s izvesnim olakšanjem. – Ali, nažalost, Adamson se povezao s onim pustolovom Holidejem. Vidon je posle toga zamesio onaj noćni napad sa Dejom, Petersonom i tvojim sinom. Tvoj sin je ubijen u tom napadu. – Pogled Egertovih očiju postao je tvrd kao kamen, ali nije rekao ništa. – Posle toga, onaj Čeri iz nekih suludih razloga, samo njemu poznatih, umešao se i ubio Edija. Sve što smo od njega uhvatili bio je njegov šešir. Posle toga, uspeli su da se probiju iz grada i iz zamke koju smo im postavili, a ja sam ogulio tabane jureći ih po brdima. – Sve je to bilo kao što kažeš, sem jedne jedine stvarčice, Rede – rekao je Egert. Traversi je malo sačekao posmatrajući kako cigara svetluca u sudijinim rukama. – Ta jedna stvarčica je da nisi bio prisutan kada si imao zatvorenika da paziš i čuvaš, Rede. A taj zatvorenik je ubio moga sina, pa si prema tome morao da budeš vrlo brižljiv i da ga čuvaš tako sigurno da bih ga ja mogao obesiti. Izneverio si me, Rede, i to iz jednog glupog razloga. Nisi bio tu gde je trebalo zbog toga što si pokušao da napastvuješ jednu ženu koja nije htela da ima ništa s tobom. Čuo sam da si bio onesvešćen udarcem po glavi. Možda ti je taj udarac zadao Čeri? – Traversi je stojao miran, ruku opuštenih pored sebe kao neko ko je očekivao da čuje presudu o svojoj sudbini. U njegovim stisnutim očima zaiskrio je plamičak saznanja. – Mora biti da je to bio Čeri. Ko bi drugi? – Tačno tako, Rede – nastavio je Egert. – Ko drugi nego Čeri koji je svim silama nastojao da stekne naklonost mis Adamson. Den Čeri koji je imao punu slobodu da se kreće kuda hoće u ovom gradu i koga smo svi mi, kao prave budale, tolerisali. Taj Den Čeri nam je na-

pravio najveću štetu, Rede. A hoćeš li da znaš zašto? – Traversi je još uvek ćutao. Čeona žila mu je iskočila jače iznad obrva, a vilice su mu bile čvrsto stisnute. – Den Čeri nas je obmanuo, Rede, uspelo mu je da nas zavara kao lukava lisica. Nismo se dovoljno udubili u njega. On nije običan kicoš i kockar za kakvog smo ga držali. A ni onaj drugi nije nikakva skitnica, kao što si procenio. U stvari taj čovek je daleko opasniji i ozbiljniji neprijatelj nego što smo mislili. I, zato smatram da smo pogrešili kako ti, tako i ja, ali, naročito ti, jer je tvoje zanimanje da procenjuješ ljude. Nisi smeo sebi da dozvoliš takvu omašku i da jednog vrsnog revolveraša i čoveka koji zna da pogleda opasnosti u oči, pustiš da se tek tako izmigolji.

A zašto smo to učinili, kažem ti još jednom. Zato što smo i suviše pažnje poklanjali šepirijama i budalama kao što su ova dvojica u celijama. I šta se sada događa? Ceo grad nam se smeje i zahvaljujući tome, izgubili smo mnogo od našeg ugleda, a samim tim smanjili smo sebi mogućnost da vladamo gradom. Na koji način da to popravimo sada? – Traversi je nabrao obrve. – Kako sam dođavola sve to mogao da znam? Kada se pojavio s Adamsonom onaj uljez u kicoškom odelu, nije mi izgledao tako opasan. Uostalom, sudijo, ti si mozak naše grupe, pa prema tome trebalo bi da ti o tome najviše vodiš računa. Reci sada šta misliš šta bi bilo najbolje? – I hoću, Rede. Pre svega, najpre moramo da okupimo jaku i brojnu grupu i da ponovo pođemo u potragu za njima. Samo što ovaj put nećemo ići naslepo, vezanih očiju. Dobro ćemo razmisliti, napraviti plan i tragati sve dotle dok ih ne pronađemo. A onda ćemo ih sve pobiti, pa čak i devojkicu ako nam se ispreči na putu. Kada to završimo, vrtićemo se ovamo i nastavićemo tamo gde smo stali. Ako ne završimo taj posao onako kao što sam sada rekao, ja napuštam sve i odlazim. U slučaju nepotpunog

uspeha ili neuspeha, ne bi imalo nikakvog smisla da se i dalje ostane u ovom gradu.

Traversi je liznuo suve usne. – Ja sam se sada vratio otuda iz pustinje. Previše sam umoran za ponovno jahanje. – Nema to nikakvog značaja. – Odmorićeš se dobro u toku noći, a onda ćeš ujutru sve lepo pripremiti, natovarićeš na jedna kola dovoljno hrane i vode, naći ćeš sveže i odmorne konje i sve ono što je potrebno za duže bavljenje u prirodi. Kada se to sredi, krenućemo prema pustari ka jugu i izvešćemo najbolje planirani i organizovani lov na ljude koji je ova država ikada videla. Imaš li nešto protiv ovakvog plana, Rede?

Traversi je dugo ćutao zamišljeno. Pred očima je ponovo video sprženu zemlju, kamenite brežuljke i polja puna bodljikavog kaktusa. Osećao je vrele zrake sunca, peckanje slanog znoja po koži i ukus prašine u grlu i plućima. Imao je Adamsonovo krdo. Činjenica da je sudijin sin bio ubijen, nije ga više mučila. Priznao je sebi da je već izvesno vreme bio sit Marije zbog njenog neprestanog cmizderenja i negodovanja zbog svega i svačega. Prikrivajući svoje raspoloženje pogledao je sudiju i rekao. – A zašto ne bi ti sam pošao to da izvedeš, sudijo? U tom slučaju, ja bih mogao da ostanem ovde i da pazim na grad? – Sudija se lukavo nasmešio i odrečno odmahnuo glavom. – Više nemam poverenja u tebe, Rede, ti to znaš. Može se desiti da budem odsutan dosta dugo, a tu je novac koji smo nas dvojica prikupili zajedno... Sve vreme dok budem napolju, bio bih zabrinut da li ćeš možda dići jedra i odmagliti sa novcem da te više nikada u životu ne vidim. – Traversi je zaustio nešto da kaže protiv te optužbe ali je Egert odlučno digao ruku i šerifova usta su ostala nema i poluotvorena. – Ne, Rede, biće ovako kao što kažem. Dočepaćemo se Holideja i Čerija, i pokazaćemo građanima da niko ne može doći na našu teritoriju i nekažnjeno nam praviti neprilike. – Egert se posle tih reči uputio

prema vratima, dajući time na znanje da je razgovor završen, ali je u tom trenutku oznojenog lica u odaju ušao Reg Vidon. – Ala je vruće danas, sto mu gromova! – rekao je tek da nešto kaže. Kada mu niko nije odgovorio, on je nastavio zbunjeno. – Čuo sam da nisi uspeo, Rede da nađeš begunce. To ne valja, a? – Traversi je nešto nerazgovetno promrmljao, ali, glas Egerta bio je odsećan, a njegove oči i njihov smisao sasvim jasni.

– Vidone, Red i ja nameravamo da ti poverimo jedan važan zadatak. Želimo da preuzmeš upravu nad gradom za kratko vreme. Spavaćeš ovde u zatvorskoj zgradi. Kada se budemo vratili, želimo da sve bude onako kao kada smo otišli iz grada... ne sme biti nikakve gužve, nikakvih nepoznatih ljudi koji bi mogli da prave neprilike, ničega što bi označavalo stanje drukčije nego ovo sada, jesi li me razumeo? – Vidon je progutao pljuvačku. – Kuda... kada to idete? – uspeo je da promuca. – Idemo na jedan kratak izlet. Red će ti sve potanko objasniti. Sutra ujutru okupićeš sve ljude na koje možemo računati. Podelićemo ih u dve grupe i jednu ćemo ostaviti ovde u gradu s tobom. Ti ćeš biti njihov naredbodavac i staraćeš se o gradu onako kao što sam ti rekao. Laku noć! – Posle tih reči, sudija je izašao. Čuo je da iza njegovih leđa Traversi sebi u bradu govori pogrдне reči i ta šerifova ljutnja na vela ga je da se zadovoljno osmehne. Vraćajući se lagano trotoarom prema salunu razmišljao je o sinu Riku, gradu i šerifu koji mu nikada ništa i nisu značili. Šerif mu se nikada nije nimalo svidao, ali ga je na neki način uveseljavao. Odbacio je te misli i skrenuo prema salunu, jer, kao što je Vidon zapazio, noć je bila zaista topla, prava noć za dosta dobrog pića.

*

– Samo trenutak, Čeri – rekao je Dok okrenuvši Miga sa puta i usmerivši ga po-

tezanjem uzde uzbrdo ka jednom vrhu odakle je mogao videti žmirkavo svetlucanje svetiljki u Autkast Kauntiju. Jahanje preko ravnog, golog predela nije im donelo nikakve glavobolje. Nijednom nisu primetili nikakvog konjanika. Imali su vremena da nahrane konje, a i sami su se dobro odmorili. Čak i Ben Adamson je izgledao raspoložen i iz njegovih sjajnih očiju izbijala je spremnost za borbu. Den Čeri je zaustavio konja do Dokovog i hladno ga pogledao. Od kako mu je prethodne večeri Dok uputio upozorenje u pogledu njegovog ponašanja, neprestano je pazio na svaki svoj pokret. Čeri je sigurno znao da Džojš smatra pustolova privlačnim, ali, morao je sebi da prizna da sa svoje strane Dok nije učinio ništa čime bi i u najmanjoj meri nagovestio da ga Džojš interesuje. Čeri je bio siguran da će imati teškoća i nesuglasica sa Dokom, naročito kada ovaj bude saznao za Čerijeve planove da se dočepa Traversijevog novca.

– Šta sada nije u redu? – pitao je Čeri kada ga je Dok pogledao mršteći obrve. Dok je sačekao nekoliko trenutaka da napetost poraste, a onda je rekao mirnim ali odlučnim tonom koji nije trpeo pogovora. – Uzećemo samo onoliko koliko je dovoljno da se pokrije cena Adamsonovog krda, Čeri. Jeste li me razumeli? – Dokov autoritativan i neposredan način naveo je Čerija da ustukne u sedlu. Nije očekivao toliku odlučnost i čvrstinu i to ga je zbunilo kao da je dobio šamar. Džojš i Ben Adamson su jahali odmah iza njih, i kao da je po njihovom malo ukrućenom držanju zaključio da se između dva pustolova događa nešto neobično, Adamson je zadržao svoju kćer nešto dalje, van domašaja njihovih glasova. Dvojica rivala sedeli su na konjima i osmatrali zaklonjeni iza niza drveća koje ih je skrivalo od nepoželjnih pogleda. – Jesam li rekao da će biti nešto drugačije, Holideje? – promrmeljao je Čeri zlovoljno. – Niste morali ništa da kažete, mister, znam

šta se događa u vašoj glavi još od trenutka kada ste promenili mišljenje i odlučili da pođete sa nama. U stvari, već duže vremena razmišljam o tome da pođem sam. To bi bilo najbolje, jer bih onda sigurno znao na čemu sam.

Čeri ga je pogledao podrugljivo. – Nameravate li da odigrate ulogu heroja, Holideje? Mislite li da ćete navesti Džojš da vas na kolenima zaprosi? – Dok je dugim pogledom ispod obrva, odmerio Čerija. Kockar je počeo da se ljuti. Shvatio je da ga njegova zaljubljenost gura u netaktične greške, ali mu je to ipak smetalo. No, prešao je preko gluposti koju rađa ljubomora. – Ne razmišljam na tim osnovama, Čeri – rekao je posle mukle tišine koja je povećavala stepen međusobne odbojnosti. – Ponudio sam pomoć Adamsonu, jer zasluži da mu se pruži šansa na koju svaki pošten i vredan čovek ima pravo. To je sve što bih imao da primetim na vaša besmislena trućanja. – Čeri se zamislio. – Ako biste otišli sami, Holideje, ja bih mogao da miniram ceo poduhvat. Ne dugujem vam ništa, a nisam vezan nikakvim obzirima. – To vam ne bih dopustio – upozorio ga je Dok mirno, ali iza mirnoće njegovog glasa moglo se naslutiti gomilanje olujnih oblaka nezadovoljstva. – Odlučite se sada jednom za svagda, i posle toga nema više menjanja. I zapamtite, uzimamo samo ono na šta imamo pravo. – Čerijeve oči su ble-snule. – Verujete li mi na reč, Holideje? – Ako je date. – Čeri se osmehnuo. – Dobro, imate moju reč. Uradićemo tako kako ste vi rešili. – Dok ga je pogledao prodorno. Hteo je da proдре do dna njegove duše, da prozre njegove najskrivenije namere. Čeri je nastavio. – Vi ste, koliko sam procenio, čovek spreman da rizikuje, Holideje. Možda se i kockate, zar ne? – Dok se osmehnuo krajičkom usana. – Pa, tako, kockam se s vremena na vreme kada se nađem u dokolici. Češće se kockam bez novca. Čini mi se da to radi većina ljudi.

– Većina ljudi? – Dok je klimnuo glavom. – Kako se to kockaju? Čime se plaća u takvim partijama? – Sudbinama. Katkad životom. Ljudi se često ponašaju kao fantastični bogataši. – Čeri se sada smeškao punim osmehom. – Kako ste vi prošli u vašim partijama? Jeste li više dobijali ili gubili? – Ja uglavnom dobijam. Ali, i kada izgubim, smatram da sam dobitnik. – Kako to? Zar to nije besmisleno? – Ne. U svakom slučaju, nešto naučim i steknem iskustvo koje može imati primamljivu cenu. – Den Čeri se ispravio u sedlu. Svaki put kada su razgovarali Dok je nalazio način da ga nadmudri, da njegova bude poslednja. To je bio njegov manir koji je Čeriju smetao.

Odjednom, bez ikakvog naročitog povoda, Dok je zapitao. – Mogu li se pouzdati u vas, Čeri? – Čeriju se u prvi mah učinilo da nije dobro čuo, a onda je promrmrljao nešto što je ličilo na kletvu. – Naravno da možete, vrag vas odneo. – Dok je zadovoljno klimnuo glavom. – Onda ćemo poduhvat izvesti samo nas dvojica. Ostali bi nam samo smetali. – Čeri je klimnuo glavom u znak da se slaže, i poterao svoga konja, a Dok se vratio nazad do Adamsona i Džojks. – Čeri i ja ćemo poći sami u grad – rekao je, dajući licu bezbrižan izraz. – Obojica smo došli do zaključka da je tako bolje. Vi biste nas samo zadržavali, a sem toga, morali bismo da brinemo za Džojks. – Ben je pogledao mršteći obrve. Mesečina je obasjala njegovo izabrano lice, otkrivajući na njemu mnoge godine patnji i briga... briga za ranč, zbog stoke, zbog kiše, zbog suše, brige za bolesnu ženu koja je na kraju ipak umrla i kćer koja ga je napustila. Ali, kada je progovorio, glas mu je bio čvrst i prkosan. – To što se događa je moj posao. Neću dozvoliti da me neko gura u stranu i da prema meni postupi kao da sam dete! Traversi i njegova banda me nisu ni najmanje uplašili. – Ako nam poduhvat ne uspe, nas dvojica smo otpi-

sani, Bene. U tom slučaju, neko će morati da se pobrine za Džojks, a to možete samo vi. Na kraju, to je i prirodno. Čeri i ja smo zaključili da je to isto toliko važno kao i novac za vaše krdo. Prema tome, nemojmo da se raspravljamo. – Adamson se pažljivo zagledao u Čerija. – Je li to vaša ideja, mister? – Jeste – slagao je Čeri ubedljivo. Adamson je izgledao iznenađen tom izjavom, a Džojks je pogledala Čerija sa više topline u očima nego što je pokazala u toku celog dana.

– Proći ćemo kroz šumu i izbićemo tačno iza grada – rekao je Dok. – Ako sve bude u redu, trebalo bi da stignemo do zatvorske zgrade za petnaest minuta, a sef bismo verovatno otvorili za daljih petnaest ili možda manje. Ako nešto pođe naopako, pa se desi da naiđemo na stražu ili slično, probićemo se silom. Čekajte nas i budite spremni da u svako doba pojašete konje. – Adamson je i dalje izgledao zabrinut i nezadovoljan. Ali je Džojks pokazala mnogo realističkog duha i spremno je prihvatila ulogu koja joj je određena. Priterala je svog konja uz Holidejevog i zagledala mu se u oči. U njenim rečima Dok je primetio tajnu koja se nije mogla reći rečima. – Budite pažljivi i čuvajte se – rekla je. – Trudiću se – odgovorio je Dok. Čeri se ispravio u sedlu, očigledno uzrujan tim njenim postupkom. Ali, Džojks je okrenula konja i prišla mu s osmehom na licu. – I ti, Dene. Tata i ja nikad nećemo moći da ti se odužimo za sve što noćas činiš za nas. Molim te samo da ne rizikuješ više nego što je potrebno. Znaš da su oni zlikovci opasni i da ne prezaju ni od čega. Ako bude teško i opasno, dignite ruke od novca. Životi su važniji. – Rekavši to, digla se u uzengijama i poljubila ga u obraz. Čeri je pružio ruke da je privuče sebi, ali, Džojks je uzamkla i pridružila se svome ocu. Do tada, Dok je već jahao niz mrakom obavijenu padinu, uzimajući pravac koji je sekaio blagu udoljicu. Kako je već bio dosta

odmakao, Čeri je poterao konja u kas da bi ga stigao.

*

– Stanite! – Čeri je stavio ruku na Dokovu podlakticu. Taj pokret bio je nepotreban, jer je Dok već video grupu ljudi ispred saluna. Među njima, više od ostalih, izdavao se Red Traversi, bez šešira na glavi, razbarušene guste ride kose. – Sada se smestite unutra i malo odspavajte – rekao je Traversi. – Sutra ujutru, prvim ciklom zore Dej i Pitera će doterati kola ovamo. Natovarićemo u kola namirnice, vodu i ostalo što će nam trebati. Vi ostali bićete pri ruci da pomognete, jer ćemo morati da jashemo što brže možemo. Onome ko se na vreme ne pojavi, nikada više neće trebati sedlo ni konj.

Čeri je dodirnuo Doka po ramenu i pokazao mu jednu sporednu uličicu pored saluna. Dok je pošao za njim do uličice, a onda tom ulicom do dvorišta iza saluna. Kod ugla dvorišta, Čeri je zakoračio preko jedne niske ograde i nastavio dalje preko dvorišta trgovine u kome se nalazilo mnoštvo starih korpi, sanduka i razne druge ambalaže. Koračajući tiho i oprezno, stigli su neprimećeni do uličice koja je vodila pored zatvora. Stojeći u mraku sa revolverom u ruci, Čeri je rekao tiho. – Sada, kada je Edi otišao, ne znam ko bi mogao biti zadužen da čuva zatvor. To će svakako biti neko u koga Traversi ima poverenja. – Dok je ćutao i osmatrao. – Što se tiče razbijanja kase to možda neće biti neophodno. Ja se pomalo razumem u tu gvozduriju i ako je to jedan stariji model, što je verovatno za ovaj deo teritorije, mislim da ću moći da pogodim kombinaciju za otvaranje brave. – Jeste li to i ranije radili? – pitao je Dok. – Čeri se osmehnuo. – Dešavalo se i to, Holideje. U životu sam morao da radim razne stvari, neke od njih su bile u skladu sa zakonom, neke ne. – Dok je klimnuo glavom. – Ništa neobično

za Divlji zapad. Nego, da se dogovorimo za prethodni postupak. U principu ne pucači sem ukoliko je neophodno potrebno – rekao je. Čeri je slegnuo ramenima kao da je hteo reći, kako god ti je volja, a onda je pošao preko uličice i skrenuo u dvorište iza zatvorske zgrade. Srce mu je zaigralo od zadovoljstva i u duši mu je bilo toplije pri pomisli da bi se Traversijev novac mogao preseliti u njegov džep. Ali, dao je reč Holideju. Ali... ako bi se Holideju nešto desilo, njegova obaveza naravno nije važila. Nečujnim koracima kao da klizi, Čeri je prešao preko dvorišta i zaustavio se kod zadnjih stepenica, naslonio uvo na zid, ali, iznutra se nije čuo nikakav šum. Čeri je prišao vratima i probao rukom jabuku kvake. Kada se kvaka pod rukom okrenula, on se osmehnuo Doku. Sa revolverom u ruci, Dok je stojao spreman. Čeri je lagano otvorio vrata, a Dok je pored njega kliznuo unutra.

Našavši se u unutrašnjosti zatvora, Dok je letimičnim pogledom obuhvatio odaju. Jedan krupan čovek, širokih ramena, sedeo je nagnut nad sto i čitao neke raskupusane novine. U ćelijama su bili Bo i Bid Strobidž svaki do njih sedeći naspram drugog na svom ležaju. Kada su primetili da su se vrata otvorila, iznenađeno su podigli obrve. Čeri je stavio prst na usta u znak da ćute i hodajući na prstima, ušao je u odaju. Jedna daska ne podu škripnula je pod njegovom težinom i čovek za pisaćim stolom se pomerio i letimice pogledao prema ćelijama. Da bi zavarao njegovu pažnju, Bo Strobidž je doviknuo. – Vidone, ja bih nešto da popijem! – Zaveži, Strobidže – začuo se nabusiti odgovor, a koristeći razgovor između zatvorenika i čuvara, Den Čeri je nastavio da se približava stolu. – Sto mu gromova, žedan sam da bi, da je na mom mestu, i zvečarka crkla. Ja sam se prema tebi uvek pristojno ponašao, zar ne, uvek kada sam imao love? – nastavio je da zapomaže Bo. – Zašto mi do vruga

ne... – Vidon je ponovo spustio glavu na novine, očigledno potpuno nezainteresovan za dalji razgovor. Tada se Čerijev revolver svom težinom spustio na njegovu glavu. Vidon je jeknuo i skljojao se napred preko stola. Bo Strobidž se nasmejao i doviknuo. – To je bilo lukavo, Čeri, zar ne? A sada mi dobaci ključeve. Bid i ja jedva čekamo da se izvučemo iz ovog vašljivog grada dok još ima mogućnosti. Ne želimo da imamo nikakve veze s ovom bandom bednih, gmizavih kukavica i nevaljalaca. Oni nisu dostojni ni čašu pića da popiju sa pravim čovekom, a da ne govorimo o nečem više. Pusti nas napolje, hoćeš li? – Zaveži! – dobacio je Čeri i prišao poslednjoj u nizu ćelija. Našao je da su vrata zatvorena i vratio se natrag u predvorje, gde je iz gornje fioke pisaćeg stola uzeo svežanj ključeva da bi našao onaj koji otključava ćeliju. Dok je probao ključeve obratio se Holideju. – Ne treba stojati i blenuti kao budala, Holideje. Umesto toga osmotrite ulicu. Ako bi neko naišao, vi me upozorite na vreme.

Dok je prišao prozoru i pogledao napolje, a Bo je nestrpljivo povikao. – Hoćete li već jednom otvoriti ove đavolje ćelije ili ćete čekati da Traversi dođe ovamo, Holideje? Ovde smo najviše zbog toga što šerif veruje da smo povezani sa vama. Verovatno je da će nam to otežati položaj, i zato je pravo da nas oslobodite. Uostalom, ako dođe do okršaja, mogli bismo vam pomoći. Bid i ja nismo za potcenjivanje. – Rekao sam ti da zavežeš, Strobidže – prekinuo ga je Čeri koji se mučio da otvori bravu poslednje ćelije. Kada mu je to na kraju uspeo, odahnuo je s olakšanjem. Ušavši unutra, prišao je maloj kasi koja se nalazila u uglu, i kleknuo pored nje. Pažljivo je osmotrio kasu i zadržao se na bravi. Bo Strobidž je sve vreme s interesovanjem posmatrao Čerija i shvativši njegovu nameru rekao: – Traversi je sinoć otvarao kasu, Čeri. Vrlo dobro sam video.

Okrenuo je srednje dugme nadesno jedan pun krug, zatim ga je vratio sasvim do kraja, pa je onda stao i opet okrenuo nadesno pola kruga. Neka me vrag nosi ako brava nije jednostavna. Sasvim lako ju je otvorio. Kako bi bilo da nas uključiš u podelu, makar samo za jedan mali delić, šta kažeš na to? A nemoj misliti da nemamo na to nikakvog prava. Traversi nam je očistio džepove kad nas je učorkirao, pokupio nam je sve do poslednjeg centa. Nemamo ni jednog dolara, a toliko smo žedni da nam ne bi bilo dovoljno ni pedeset dolara. – Čeri nije obraćao pažnju na njega. Ali, ipak je primio na znanje Boovo uputstvo tačno onako kako mu je rekao. Pri tome je držao uvo naslonjeno na metalna vrata, pa je u jednom momentu čuo slabo, ali dovoljno jasno „klik“. Smeškajući se, okrenuo je krug nazad sve dok ponovo nije čuo slabo škljocanje brave. Vrata kase su se otvorila nečujno.

– Vidiš li, Čeri, zar ti nisam rekao? – kliknuo je Bo Strobidž. – Sada moraš da nas uključiš u deobu, jer da nije bilo mene nikada ne bi otvorio kasu. Otvori naše ćelije pa ćemo uzeti naš deo i izgubiti se odatle da nas niko više nikada ne vidi. A ako bude neke gužve... Pa, ti znaš Bida i mene, mi nismo nenaviknuti na to. – Čeri i dalje nije obraćao pažnju na njih. Bo je počeo tako glasno da grdi, jer ga je obuzimalo nezadovoljstvo zbog Čerijevog držanja. Dok je napustio svoje mesto pored prozora i prišao da ga umiri. – Budite mirni, Bo. Mi ovde nismo došli u pljačku nego... – Boova vika ga je naterala da prekine i Dok se u tom trenutku okrenuo i pogledao prema Čeriju. Dao je Bou rukom znak da bude miran i rekao: – Čekajte! – Prišao je ćeliji u kojoj se nalazila kasa i ušao unutra. Pogledom je pratio svaki Čerijev pokret dok je ovaj iz kase vadio svežnjeve novčanica. Kada je izbrojao pet svežnjeva rekao je tihim glasom. – Dosta! – na Čerijevom licu izbile su sitne graške znoja a oči su

mu gladno zasjale. – Pet hiljada je cena koju je Adamson mogao dobiti za svoje krdo – rekao je Dok. – Uzmite samo toliko – Čeri je zaškriljao zubima i kroz stisnute zube udahnuo kao da se opekao. – To je opljačkan novac, banditski novac – rekao je. – Bez obzira. Uzmite samo koliko sam rekao. – Cev Dokovog revolvera bila je slučajno ili namerno uperena u Čerija. Kockar je ponovo odbrojao već izdvojenih pet paketića i stavio ih sebi u košulju. Kada se uspravio pogled mu je ostao prikovan na svežnjevima novčanica poredanih u pregradama kase. U očima su mu se ogledali žaljenje i ljutnja. Dok je nogom lupio vrata kase i Bo je jauknuo. – Holideje, jeste li vi poludeli? U toj kasi je čitavo bogatstvo. Sto mu gromova, ako vama nije potrebno i ako ga ne želite, pustite mene da ga zgrabim. U svakom slučaju, jedan deo tog novca pripada Bidu i meni. – Dok je uzeo kjučeve od Čerija i otvorio ćelije braće Strobidž. Kada je Bo pohrlio napolje, Dok je udarcem noge zalupio vrata ćelije u kojoj se nalazila kasa i bacio ključeve u dvorište zatvora. Strobidž se okrenuo Doku sa podignutim pesnicama, lica crvenog od ljutnje. Njegov brat Bid je izašao iz svoje ćelije i radoznalo se zagledao u Holideja. Ni on kao ni Bo nije imao revolver, ali, nasuprot svome bratu, nije pokazivao želju da se obračuna sa Dokom. U stvari, za vreme boravka u zatvoru Bid je, kao što to u nekom momentu dođe u glavu većini ljudi njegovog kova, zaključio da mu je dosta tuča i obračuna sa svim i svakim, i da je svršeno sa burnim životom.

Saznanje da je sve što je do tada činio glupo, puklo mu je pred očima kada ga je Traversijev revolver tresnuo po glavi i kada je pod rukama osetio podnadulo i izubijano lice od udaraca zadobijenih u obračunu sa Boom u dvorištu saluna. Bid je tada rekao sebi da su dani tuča i obračuna zauvek prošli, naravno, pošto prethodno izravna račun sa šerifom Traversijem. –

Pusti to, Bo – rekao je svom bratu. – Holidej zna šta radi. – Čeri je za to vreme stojao na otvorenim zadnjim vratima. Liznuo je usne suve od pohlepe za ostavljenim novcem koji ga je još mučila. – Da pustim? – planuo je Bo i začuđeno pogledao svoga brata, pitajući se šta se to desilo s njim? – Jesi li ti poludeo? Traversi je mesecima cedio ovaj grad, izvlačio iz njega sve do krvi. U onoj kasi ima dovoljno novca da kupimo ranč. Čuješ li, sopstveni ranč? – To nikada nećemo uspeti – odgovorio mu je Bid i prešao preko odaje do pisaćeg stola na kome je ležao onesvešćeni Vidon. Bez napora je odgurnuo u stranu stolicu s onesvešćenim čovekom i sa kuke skunuo dva opasača sa revolverima. Pružio je jedan Bou i baš kada su njih dvojica pripasivali opasače, ulazna vrata su se otvorila. U predvorje je zakoračio Alek Dej. Izgledao je zabrinut sve dok nije primetio četiri čoveka, a onda je izraz zabrinutosti na njegovom licu zamenio izraz zaprepašćenja. Od iznenađenja što pred sobom vidi Holideja i Čerija, Dej je ustuknuo. Onda je njegova ruka poletela prema dršci revolvera. Dok se okrenuo i munjevito potegao revolver, ali, Čeri je već držao naperen revolver u ruci, Dok je zaustio da mu dovikne da pazi kako cilja, ali, pre nego što je uspeo da izgovori reč, Čerijev revolver je planuo.

Alek Dej nije uspeo ni da izvuče revolver. Udar taneta odbacio ga je kroz vrata i oborio na pod verande. Muklo je zastenjao, okrenuo se na leđa i ostao da leži nepomičan. Bo Strobidž je doviknuo: – Hajdemo Bide, bežimo što pre odavde! – Bid nije čekao da mu se kaže dva puta. Kao izbačen katapultom zatutnjao je teškim koracima preko odaje. Dok je tmurno pogledao Čerija i rekao. – Ovim je dat znak za uzbunu. Bolje bi bilo da smo ga samo ranili i onesposobili, ali, sada je gotovo, bez obzira šta će se desiti, budite blizu mene. – Čeri ga je pogledao nezadovoljno. – Nisam

imao vremena za previše ciljanja – rekao je i pošao niz stepenice. Braća Strobidž, krećući se vrlo brzo s obzirom na svoju korpulenciju i težinu, projurili su pored Čerija odgurnuvši ga u stranu. Bo je zakačio nogom svežanj ključeva i šutnuo ga u dvorište. Čeri je opsovao. Za njim je na verandu izašao Dok i zatvorio za sobom vrata. U dvorištu je zavladała tama. Čeri je okrenuo revolver na Doka. – Đavo vas odneo! – ispalio je čitav niz ljutih reči. – Sav onaj novac... – Novac? Novac nema veliku vrednost kada je čovek mrtav, a u našem položaju lako može biti mrtav, Čeri – rekao je Dok mirno. – Imamo protiv sebe čitav ovaj banditski grad, mislite malo i na to. – Čeri je stojao kao ukopan u tlo, a u tami noći videlo se da mu se izraz lica menja. Dalje, niže niz ulicu začuo se odjek, koraka ljudi u trku. Čeri se okrenuo i nagnuo u bekstvo, uputivši se prema dvorištu trgovine. U trenutku kada je preskakao polomljenu ogradu, iz štale na drugom kraju uličice koja je vodila pored zatvora, pokuljala je masa ljudi. Dok i Čeri su se tako našli opkoljeni. Oko njih su počeli da zvižde kuršumi. Dok i Čeri su se okrenuli i potrčali prema dvorištu saluna, gde ih je, na njihovu nesreću, dočekala druga grupa predvođena sudijom Egerdom. Sudija je istrčao ispred ostalih, lica posivelog od mržnje. – Čekao sam vas dvojicu nitkova da se pojavite – prosiktao je kroz zube i njegov revolver je planuo.

Čeri se glavačke bacio na desnu stranu, a Dok na levu. Sudijini pratioci su pripucali, i kiša kuršuma je zviznula preko dvojice begunaca. Videvši da će Čeriju poći za rukom da se domogne zadnjih vrata saluna, Dok je odlučio da rizikuje i potrčao je za njim preko brisanog prostora u dvorištu. Jedno tane mu je probilo rukav sakoa, a drugo je prosviralo kroz obod njegovog šešira, i samo zahvaljujući svom munjevitom refleksu, Dok je uspeo da ga zadrži rukom na glavi. U bezglavoj brzini, Dok je

rukama gurnuo Čerija u leđa i gurnuo ga napred, a istovremeno ga je i treći kuršum okrznuo po ramenu. Dok je poleteo glavačke napred i trenutak kasnije bio je u salunu zajedno sa Čerijem. Zatvorio je vrata i osvrnuvši se, našao se sa Čerijem lice u lice. Čeri ga je gledao razrogačenih očiju. U ruci je držao naperen revolver. – Gurnite sto na vrata – rekao je Dok hladnokrvno. – Ja ću paziti na glavnu ulicu. – Čeri je za trenutak izgledao neodlučan, ali, kada su tanad počela da bubnjaju u debela vrata saluna, on je prevrnuo sto za kockanje i gurnuo ga na vrata. Podupro je njime i kvaku na vratima, a onda se vratio nazad i prevrnuo još jedan sto, uvlačeći glavu u ramena pred kuršumima koji su fijukali kroz prozore. Čeri je s mukom digao drugi sto na prvi već naslonjen na vrata. Zatim se povukao korak nazad i kroz razbijen prozor pripucao u dvorište. Na prednjoj strani saluna, Dok je slao metak za metkom prema glavnoj ulici. Čeri mu se pridružio dok je punio revolver. – Na ovoj strani ih ima oko desetak. Traversi je među njima: – rekao je Dok. Čeri je zabacio rukom kosu sa čela. Tanad su potmulo udarala svuda po prednjem zidu zgrade. Neka su proletela kroz prozore i zarivala se u unutrašnje zidove, a neka su pogadala flaše i čaše naslagane na policama. Pošto je procenio da će okršaj u koji su ušli biti žetok i krvav, Dok je hladnokrvno prošetao po odaji i pogasio syetiljke. Ugasivši poslednju, stao je u pomrčini i zamišljeno se zagledao u Čerijevu tamnu siluetu.

Po svemu sudeći, okršaj u koji su upali, verovatno će biti borba na život i smrt, tačnije rečeno do smrti, i ako je već tako, onda mu je bilo drago što je uz sebe imao čoveka kao što je Čeri. U svakom slučaju, Čeri nije bio kukavica i neće se prestrašiti kada se nađe oči u oči sa smrću. Pri pomisli na to, nešto hladno ga je steglo. Mada je mnogo puta bio u smrtnoj opasnosti, pomisao na kraj ispunjavala ga

je neprijatnom ledenom jezom. Stresao se kao da mu je hladno i odagnao od sebe skeptične misli. Čak i u beznađu, uvek ima neke male nade da se čovek izvuče. – Bez obzira kako će se ovo završiti – obratio se svom sabratu u nevolji. – Hvala vam što ste ostali postojani i održali reč koju ste dali, Čeri. Znam da vam je bilo teško, ali, videćete da je vredelo. – Čeri se okrenuo i pogledao ga sa mešavinom ljutnje i očajanja. – Bilo je skoro nemoguće uzdržati se, Holideje, i ako bih još jednom bio u sličnoj situaciji možda ne bih izdržao. Iskušenje je bilo strašno. – Znam – rekao je Dok. – I stoga vas upozoravam da ako se nekim čudom spasemo oдавde ne pokušavajte da mi pobegnute. Taj novac ide starom Adamsonu i njegovoj kćerki i nikome drugom. Tu nema kompromisa. – Čeri je dodirnuo svežnjeve novčanica u svojim nedrima i pomislio koliko će vremena proći pre nego što opet bude imao u rukama toliku gomilu novca. Verovatno da takvu priliku više nikada neće imati. Između ostalog i zbog toga što su bile male šanse da oдавde izvuku žive glave. Obrisao je rukavom znoj sa čela i zašao iza šanka da bi ispod tezge izvukao jednu nerazbijenu bocu viskija. Otvorio ju je i nagnuo nekoliko dobrih gutljaja, zatim, pošto je kratko vreme posmatrao Doka, pružio mu je flašu.

*

Džojls Adamson je ustala sa zemlje i rukom zabacila na ramena svoju dugačku kosu. Uprkos želji da za slučaj nevolje bude spremna, njen otac je dremao umoran od napornog jahanja i događaja poslednjih dana. – Tata, čini mi se da dolaze. – Adamson je pesnicama protrljao oči. – Jesi li sigurna, devojkо? – Vidim dva konjanika, tata. Ko bi drugi mogao da bude? – Adamson je ustao i nekoliko puta razmahnuo rukama i razmrdao ramena. Zatim se pridružio Džojls i pogledao u pravcu kuda je ona zurila. Otuda su, zaista, dolazila dva

konjanika. Verujući pretpostavci svoje kćeri da su to njihovi prijatelji, Adamson je izašao iz senke i pošao im u susret da ih pozdravi. Ali, kada su ga konjanici ugledali i iz predostrožnosti usporili, Adamson je u njima prepoznao dvojicu braće blizanaca koji su se, one večeri kada je stigao u Autkast Kaunti, tukli u salunu za nagradu koju je dao Čeri. Adamson se mašio rukom za revolver, ali, pre nego što je uspeo da izvadi pištolj, braća Strobidiž su potegla oružje i cev Boovog revolvera je zinula prema njemu. – Ko je sad ovo? – pitao je iznenađeno kada je opazio Džojls. – Stvarno sam sluđen – rekao je Bid, češući se rukom po vratu ispod potiljka s izuzetnom zbunjenošću na licu. Ben Adamson je odbrusio nabusito. – Očekivali smo nekog drugog, a ne vas! – Onda je Džojls izašla na prostor obasjan mesečnom. Bid se uspravio u sedlu i pokazao rukom prema njoj. – Gle, vrag me odneo, Bo, pa ovo je Čerijeva ženska! – Bo je klimnuo glavom dajući mu na znanje da ju je prepoznao. Svaki put kada ju je u gradu srećao, on je požudno proždirao pogledom Džojls. Ona je bila najlepša žena na koju je pao njegov pogled, ali, bio je svestan toga da o njoj može samo da sanja i ništa više. Uprkos svojoj prostoti, shvatio je da nije jedini čovek čije su želje ostale neostvarene, i to ga je tešilo. Skinuo je šešir u znak poštovanja prema njoj. – Vi ste verovatno njen otac, je li? – zapitao je Bo. Adamson je klimnuo glavom. – Dolazite li iz grada? – Baš otuda i ako vas baš interesuje, zbrisali smo otuda kao da nas đavoli gone. Tamo je sinoć izbio pravi pakao. Da ste bili na pola milje bliže, svakako biste čuli. Praštalo je kao da je državni praznik.

Džojls nije mogla da prikrije svoje interesovanje. – Jeste li videli mister Holideja i mister Čerija? – pitala je nesigurno. – Naravno, madam, videli smo ih jasno kao na dlanu. Oni su nas izvukli iz zatvora, zapra-

vo mister Holidej je to učinio, a mister Čeri je bio zauzet nečim drugim. Verujem da bismo se sva četvorica izvukli da se na nesreću nije pojavio Alek Dej i naleteo na metak, hoću reći, poginuo. Bid i ja smo do daske zahvalni tim dvema budalama što su nam omogućili da se dočepamo konja. – Budalama? – rekla je Džojš i namrštila se. – Pa da, jer samo budala će gubiti dragoceno vreme mesto da brišu kud koji. A oni su baš to učinili. – Džojš se okrenula svome ocu i u očima su joj se vrtele suze. Adamson je još jednom pogledao Boa i Bida i ćutke klimnuo glavom. – Hvala vam na obaveštenju. Mnogo vam hvala. – Rekavši to, okrenuo se ka svom konju, a Bo i Bid su izmenjali začudene poglede. – Šta to nameravate, mister Adamson? Valjda ne nameravate da idete u grad i da ih tražite? – Baš to, jer jednostavno moram da idem – rekao je Ben. – Oni su tamó otišli radi mene, otišli su da uzmu novac za krdo koje mi je ukradeno. I šta sada? Da ih pustim da poginu zbog mene, a ja ni prstom da mrdnem? To ne mogu. Moram da učinim ono što mogu, ili bar da pokušam. – Oni su opkoljeni, Adamsoni – upozorio ga je Bo. – Mora da su u salunu, procenjujemo to po pravcu odakle je dopirala pucnjava kada smo izlazili iz grada. Ne verujem da ćete kročiti nogom u grad, a da vas neko neće prepoznati. A čim se to desi, prosuće vam utrobu. Bolje bi za vas bilo da pojašete konje i bežite oдавde. Mi ćemo neko vreme jahati istim pravcem, ako želite da vam pravimo društvo. – Ne – ostao je Adamson odlučan uprkos Džojšinim preklinjućim pogledima. Devojčine suzne oči naterale su Bida da se namršti. Dobacio je kratak pogled prema svome bratu i rekao. – Da nije bilo njih, nas dvojica bismo još uvek bili u ćeliji i do guše u nevolji. – Bo se zavalio u sedlu i načuljio uši prema bratu. – Kako to misliš, Bide? – Pa, šta imaš da me pitaš? Još uvek bismo bili u zatvoru čekajući da nas Traversi cepa

kako je njemu volja. Njegov plan da napusti grad nije dozvoljavao mogućnost da nas ostavi u životu. Otuda smatram da su nam Holidej i Čeri spasli kožu. Sada se postavlja pitanje... Hoćemo li ih ostaviti da se sami bore ili nećemo? Hoću da kažem, na jednoj strani su dva prijateljski raspoložena čoveka, a protiv njih je banda nevaljalaca koje ne možemo ni da smislimo. Ja sam dosada bio glup i tukao se za svašta, i rekao sam sebi da je s tim svršeno, ali, ima stvari za koje se vredi založiti... kao što je sada slučaj.

Ben Adamson ih je posmatrao zainteresovano, a u očima mu je zaiskrio plamičak nade. – Mislite li da se vratimo tamo? – Bo je napucao usta i vrhovima prstiju dodirnuo naduvane usne. Udahnuo je duboko i šumno izdahnuo vazduh, a onda je konačno klimnuo glavom. – Bide, mislim da si u pravu. Nas dvojica smo se u životu toliko tukli da sam zaboravio kako to izgleda pomoći nekome u nevolji. Ali, neka me đavo nosi u... molim da ma izvinite madam – dodao je pogledavši u pravcu Džojš. – Bid i ja smo odrasli u borbi i ne sviđa nam se pomisao da ustuknemo pred opasnošću. – Onda znači da ćete se vratiti u grad? – zapitala je. – Da, ali samo pod uslovom da vi i vaš otac ostanete ovde. Mislim da je i Holidej smatrao da je to pametno, inače ne biste bili tu. On vam je rekao da ga čekate. Pa, dobro, tako će i biti. Vi ćete čekati, a nas dvojica ćemo poći u grad da vidimo da li ćemo uspeti da se povežemo s njima. – Džojš im je uputila jedan dug, zahvalan pogled. – Mislim da ste vas dvojica zapravo divni! – Bo je porumeneo, a Džojš je prišla do njegovog konja i uhvativši ga za košulju privukla ga k sebi. Kada je njegovo lice bilo sasvim blizu, ona ga je žestoko poljubila u obraz. On se otrgao kao da ga je bivo odbacio rogovima i povikao:

– Šta je sada to, madam? To nije način da čovek sačuva prisustvo duha, a još ma-

nje da razmišlja razumno. Posle ovoga, može samo da jurne kao bizon i probije glavom zid. Jeste li to hteli? – Džojks mu se osmehnula. – Ne, nikako. Samo sam htela da vam pokažem koliko sam vam zahvalna. – Bid je dodirnuo prstima obod šešira u znak pozdrava i dobacio Adamsonu. – Videćemo se uskoro. Kod vaših prijatelja je vaš novac, je li tako, pa će biti najbolje da pomognemo da taj novac dođe u vaše ruke. Ali, mogu da vam kažem da su bili dvostruke budale. Prvo zbog toga što su otišli u osinje gnezdo, a drugo, ako su već otišli, što su uzeli samo pet hiljada. Ali, Holidej je takav čovek, šta se tu može? Na njegovom mestu, ja ne bih bio toliko karakteran. – Bid je okrenuo konja, a Bo je poterao svoga u galop za njim.

*

U gluvoj tišini braća Strobidž su njahala u mračnu sporednu uličicu koja je vodila pored saluna i oslušnuli ujednačenu paljbu koja je još kada su se približili nadomak grada, isprekidano dopirala do njihovih ušiju. Bid je upitno pogledao Boa. – Šta misliš da uradimo? – Pokušaćemo nešto sa glavne ulice – rekao je Bo i izvukao revolver. Trenutak kasnije, Bo je ugledao grupu ljudi na trotoaru ispred saluna. Povukao se nazad u senku i povukao Bida za sobom. Nije im odgovaralo da budu primećeni. Odjednom je Bidovo lice zasjalo od zadovoljstva. – Krov, to je rešenje – rekao je. – Proći ćemo kroz dvorište mame Viloubaj, popećemo se na krov Karsonove kuće i odatle ćemo preći do saluna. Spustićemo se na gornju verandu i videćemo da li se možemo uvući unutra, a da nas niko ne primeti. Samo, moramo se čuvati onog Čerija. On je žustar i brz na obraču i može da pripuca ne gledajući ko dolazi. To bi nas moglo koštati glave.

Bo nije progovorio ništa. Ne izmenivši više ni reči, popeli su se uz zid trgovine i uzverali se na krov. Skinuli su čizme i po-

gnuti, da ih niko ne bi video, krenuli su po nizu krovova. Kada su pred sobom ugledali krov saluna, Bo je opomenuo Bida da ga pokriju. Zatim je skočio, dohvatio se rukama za gredu nadstrešnice i u istom zaletu se spustio na terasu prvog sprata. Na nesreću, zakačio je nogama za ogradu verande i pao glavačke na pod. Kada je trenutak kasnije na terasu sleteo i Bid, njih dvojica su se sudarili i obojica se prućili po petli. Bo je ljutito odgurnuo Bida, kome se ovaj grub postupak nije dopao i već je hteo da reaguje kada su dva čoveka jurnula prema njima. Istog momenta su braća zaboravila na svoje razmirice i skočivši na noge, jurnuli su u susret napadačima. Bo je svojom okruglom, volovskom glavom udario jednog napadača u vrh brade i odbacio ga na ogradu koja se uz tresak polomila. Prodoran krik prolomio je noćnu tišinu i završio se muklim treskom o zemlju. Bid je uzeo na sebe drugog napadača i zavitlao ga svom snagom na zid. Čovek se bez glasa skljojao na pod terase i više se nije pomakao. – Dobar početak – rekao je Bo. – Sada treba još samo da nađemo onu dvojicu simpatičnih nevaljalaca, pre nego što nas ustrele. Vidi samo koliko su velike budale ispali kada su ostavili nebranjen gornji deo zgrade. – Ima ih samo dvojica. Kako su mogli da brane i krov? – primetio je Bid. Bo ga je pogledao. – Dosta mudro rezonovanje za jednog tupavka. – Bid nije odgovorio ništa na Boovu primedbu, verovatno naviknut na podsmešljiv ton svoga brata. Preleteo je pogledom verandu da bi se uverio da u mraku nema napadača, i kada se uverio da su sami, prišao je poguren ogradi. Odozdo su se čuli glasni povici, ali se niko nije video. Idući jedan iza drugog, braća su ušla u koridor iz koga se levo i desno ulazilo u sobe za goste. Niko se nije pojavio da ih zadrži. Došavši do vrha stepeništa, Bo je čučnuo i s interesovanjem pogledao dole. Kada je pored njegove glave

svirnulo tane ispaljeno iz saluna, on je povikao panično.

– Ne pucajte, vrag vas odneo! To smo Bid i ja! – Ako se makneš znaj da si mrtav, mister! – presekao je Čeri kao nožem. – Nemamo nameru da se mičemo, Čeri – rekao je Bo. – Bar ne dotle dok ne utuvite sebi u glavu da smo došli ovamo da vam pomognemo. – Potrajalo je kratko vreme u tišini, pre nego što se iz mraka pojavio Holidej. Pustolov je izvesno vreme s interesovanjem posmatrao krupnog kauboj a onda je zapitao žmirkujući. – A zbog čega vi to želite da nam pomognete, mister? – To bi bilo dosta teško objasniti – rekao je Bo. – Dozvoljavate li da dođemo dole? – Dođite – rekao je Dok ne gledajući više Boa. Procenio je da Bo govori istinu i da ne treba da ih se plaše. – Ali, ne znam koliko vam je to pametno – dodao je to-nom čoveka koji drugima želi dobro. – No, sada, šta je, tu je. – Bo je pošao niz stepenice. Bid je pošao za njim, držeći čvrsto u ruci revolver. Pre nego što su stigli do dna stepenica, paljba se ponovo rasplamsala. Bo i Bid su se sjurili niz stepenice. Dok je čučao poguren pored leptirastih vrata i slao metak za metkom na ulicu. Napolju, u pomrčini, jedan čovek je jauknuo bolno. U predahu koji je nastao, Čeri je prosiktao. – Ako ste se vas dvojica vratili zbog novca, onda zaboravite na to. – Lica priljubljenog uz pod da bi što manje bio izložen kuršumima, Bo je ljutito digao glavu. – Slušaj da ti kažem jedno, Čeri. Nisam imao vremena da ti se odužim ni za ono što si meni i Bidu napravio s onom tučom. No, da pređemo sada preko toga. Ali, nemoj nas sada proglašavati i za lopove, to ti neću oprostiti. A ako baš hoćeš da znaš, došli smo zbog toga što smo se osećali obavezanim prema ovom mister Holideju, a i zbog toga što ne marimo one hulje Traversija i Egerta, niti njegove sledbenike. Sem toga, napolju u preri smo naišli na devojkicu i njenog oca, pa nam se

učinilo da su dosta zabrinuti i da to ne zaslužuju. U svakom slučaju, dugujemo Traversiju revanš za ono što je Bidu razbio glavu i što je mene maltretirao.

Dok ih je pogledao pažljivo. – Uz vašu pomoć, možda će nam uspeti da se probijemo. Biće rizično, ali moramo preuzeti taj rizik. – Bo se skoro radosno zacerekao. – Rizik, mister pustolove, je nešto sa čim Bid i ja uvek računamo. – Kuršumi su ponovo zazviždali kroz vazduh razbacujući ono malo preostalih flaša i odbijajući komade iverki i maltera sa zidova. – Koliko ih ima tamo, Holideje? – zapitao je Bid. – Na prednjoj strani oko desetak, a pozadi ih ima još. Verovatno isto toliko. – Pozadi ih ima najviše pola tuceta – rekao je Bo – a predvodi ih sudija. Na prednjoj strani video sam Traversija. Ako smaknemo njih dvojicu, ostali se neće dalje boriti. – Bo je začutao i osvrnuo se oko sebe. Kada je na jednom rafu iza šanka ugledao niz boca punih viskija, oči su mu požudno zasjale, i on se hitrim koracima uputio ka željenom plenu. Nov plotun i kiša tanadi naterali su ga na sredinu odaje da legne na pod. Bid je čuo kada je zastenjaio i pritrčao je da bi ugledao kako iz rane na Boovoj podlaktici lije krv. Bid ga je postavio u sedeći položaj u zaklonu od metaka i rekao mu da miruje dok je sa vrata skinuo prljavu vratnu maramu i čvrsto je pritegao preko rane. Bo je poslušno sedeo i kada je Bid završio sa previjanjem rane, promrmljao je preko volje. – Daj mi malo viskija, brate. Sada mi je neophodno da gucnem jedan gutljaj. – Bid je zašao iza šanka i iz jedne pregrade izvukao punu bocu. U trenutku kada se okrenuo da se vrati do svoga brata, planula je još žešća vatra iz tuceta revolvera i kiša kuršuma je prozviždala salunom. Sve flaše su se raspale u paramparčad i vodopad viskija sručio se na njega, kvaseći mu kosu i odelo. Bid je uvukao glavu u ramena i mileći po podu, dovukao se do svoga bra-

ta. Bo je zgrabio flašu iz njegove ruke i počeo požudno da pije, tako da je Bid morao da mu otme flašu da bi i sam popio nekoliko gutljaja.

Za to vreme, Dok i Čeri su čučali u zaklonu pored leptirastih vrata i osmatrali šta se događa napolju na ulici. Odjednom je Čeri izustio niz pogrdnih reči na nečiji račun i na kraju završio izliv osećanja rečima. – Smrdljivi grad! – Dok je rezignirano slegnuo ramenima. – Svi su gradovi isti... smrdljivi ili čisti. To zavisi od ljudi koji žive u njima. A ovo bi mogao biti fini, miran grad... Za sve nas. – Čeri se ozbiljno zagledao u njega. – Da ne nameravate možda da se ovde zadržite ili nastanite? Možda vaše ambicije idu dotle da se oženite sa Džojz? – Pogledi su im se ukrstili i neprijateljsko odmeravanje je potrajalo nekoliko trenutaka. Onda je Dok progovorio. – Na kocki je nešto mnogo više od nas, Čeri. Zar to ne shvatate? – Ne, bogami, to ne mogu da shvatim, jer nema većeg uloga u igri od sopstvenog života. A protiv ovakve bande loše se piše. Traversi je obična zver. Neće se ustezati da nas pobije i nastaviće s ubijanjem sve dok ponovo ne uspostavi kontrolu nad gradom. A sudija Egert je najludi i najopasniji nitkov sa kojim ste se u životu sreli, Holideje, i zato iz ovih stopa napuštam igru. – Dok ga je pogledao kao da proverava da li je Čeri ozbiljno mislio to da kaže, u njegovom pogledu nije bilo ljutnje na razočaranja. – Držim vas za reč. Prekršite li je i ako se iz ovog izvučemo, kunem se da ću vas pronaći da vas podsetim na izdajstvo. – Čeri je proverio revolver i zatim upitao Doka da li želi da se zajedno probiju ili smatra da je važnije da se bar on izvuče kako bi Adamson dobio svoj novac? – Tada su se Bo i Bid dovukli do njih, tmurno posmatrajući Čerija i rekli. – Uхваćeni smo u mišolovku i jedino što možemo je da pokušamo da se probijemo, u suprotnom će nas napasti sa svih strana i sra-

niti sa zemljom. – Dok je klimnuo glavom u znak odobravanja. – Uklonite barikade, a onda čekajte. Jurnućemo napolje svi u istom trenutku. Vas dvojica bežite prema zatvoru, a Čeri i ja ćemo krenuti u suprotnom pravcu. – Za to vreme sporadična pucajava iz revolvera potpuno se utišala. Bo je pošao da poslušaa Dokovo naređenje, ali, pre nego što je on stigao da otvori vrata, kroz noćnu tišinu je odjeknuo Traversijev glas.

– Holideje, predlažem da se nagodimo. Ti si od mene i sudije ukrao novac iz moje kase i to pet hiljada dolara. To je velika suma za koju se sve rizikuje, to razumem. Ali, izlaza nemaš, opkoljen si. Zato predlažem da novac izbaciš napolje a mi ćemo vam u zamenu vratiti vaše konje. Ako to ne učiniš, svi ćete platiti glavom, a tvoj ždrebac će prvi dobiti metak u čelo... – Dok se savladio i rekao tiho Bou: – Otvori vrata. Izlazim prvi. Moj je. – Dok se vratio nekoliko koraka unazad i čim su vrata bila otvorena jurnuo je napolje, iznenadio dvojicu koji su bili zgrčeni u zaklonu, i ispalio dva uzastopna hica. Jedan se okrenuo u krug i pao a drugi je bezobzirce pobegao. Tada je istrčao i Čeri i potrčao niz ulicu, a braća Strobidž su potrčala prema zatvoru. Dok je bio prikovan za zemlju strahovitom paljbom sa svih strana. Bo je opsovao i vratio se da mu pomogne. – Čeri, prokleta kukavice vrati se! – doviknuo je kada je video da Čeri grabi ka udaljenom kraju ulice. Dok ga je pogledao zahvalno i revolverom pokazao na suprotni trotoar. – Traversi je tamo, štiti me – rekao je. Potrčao je prema trgovini, pucajući. Ali, jedno tane je prosviralo kroz sako i okrnulo ga po vratu. Potekao je tanak mlaz krvi. Onda je ugledao Traversija iza dovratka ulaza u trgovinu, čije je prisustvo na tom mestu utvrdio po svetlucanju metalne zvezde na njegovoj košulji. Bo i Bid su paklenom paljbom lupali po ostalim huliganima, i Dok je sa zadovoljstvom

pomislio kako se nije prevario u toj dvojici. Ali, Čeri je pobjegao sa Adamsonovim novcem. Traversi dotada nije pucao jer ga je Dok priterao u tesnac, ali se odjednom pojavio na vratima trgovine i njegov veliki revolver je planuo. – Nosi se u pakao, Holideje! – ciknuo je. Prvi Dokov metak udario je Traversija ispod pazuha i on se zaneo korak unazad, a drugi ga je pogodio u grudi i odbacio ga do zida. Traversi se ipak održao na nogama i njegov revolver je još dva puta planuo. Traversi je bio hrabriji i odlučniji nego što ga je Dok smatrao. – Odbaci revolver i sve je svršeno – doviknuo mu je Dok.

Traversi je digao revolver i Dok je bio prinuđen da ispali još jedan metak. Traversi je ispustio revolver i skljkao se niz zid, a iz rane na grudima mu je liptala krv. Strobidžovi koji su pritekli u pomoć Doku ugledali su Čerija na kraju ulice. Tamo se nalazila gradska štala. U blizini vratnica stajala su tri čoveka i dva konja, jedan od konja bio je Mig. Dok je rekao Strobidžovima da su dosta učinili i da beže glavom bez obzira a on je potrčao, ne obazirući se na pucnjavu prema Čeriju. Nalazio se na stotinak metara daleko kada je iz štale planuo crvenkasti plamen iz revolvra. Mig se visoko propeo i zamlatarao prednjim nogama. Onda se pojavio sudija Egert, hramljući, a iz desnog obraza mu je curila krv. Čeri i Egert su istovremeno spazili jedan drugoga. Mada oslabljen gubitkom krvi, sudija, u stvari prevejani revolveraš se nije dao. Ne obazirući se na Čerijeve hice besomučno je pripucao. Ispalio je četiri metka u Čerija koji su ga razneli. Košulja mu se rastvorila i pet hiljada dolara je ispalo iz nje. Dok je zastao na polovni ulice, Bo i Bid, obojica lako ranjeni, prišli su iz pozadine i stali pored Doka. – Egerte, baci revolver! – doviknuo je Dok. Egert se okrenuo sa revolverom koji se još pušio od ispaljenih hitaca u Čerija. Lice mu se smračilo od mržnje prema Holideju.

– Svršeno je – rekao je Dok. – Za brojna ubistva nedužnih ljudi visićeš na konopcu. Egert se cinično nacerio i digao revolver prema Doku. Bo se bacio u stranu a Bid u drugom smeru. Jedino je Dok ostao na svom mestu sa čvrsto stisnutim revolverom u ruci. Egert je stajao licem u lice s njim, malo raširenih nogu, čvrsto prikovani za tlo. Mržnja prema Doku izobličila mu je lice. Grupica građana skupila se na drugoj strani ulice, ali, niko nije imao nameru da se umeša. Egert se, vukući nogu, povukao u senku štale i tek tada je opalio iz pištolja.

Dok nije odgovorio na paljbu, jer je iza Egerta poskakivao njegov Mig. Ždrebao je nogama dizao velike oblake prašine koji su delimično zakrivali Egerta. U jednom trenutku, Bo je povikao. – Holideje, par dobro. Sada ga smakni. – Egertov revolver je ponovo planuo ali ovog puta u Boovom pravcu. Jedno tane ga je okrnulo, i Bo je jauknuo i bacio se u zaklon iza Čerijevog tela. Još jedno tane se zarilo u Čerija. Bid je u tom trenutku, uvučene glave u ramena i poguren, trčao prema uglu štale, i odjednom je zastao. Okrenuvši se, ugledao je Egerta i Migove dignute kopite. Digao je revolver. – Ne pucaj, Bide – začuo je Dokov glas. Nije opalio dok nije video tri čoveka koji su istrčali iz senke štalskog zida. Tek tada je ispalio nekoliko hitaca. Mig je ponovo počeo da se propinje i baca nogama, zatežući konopac kojim je bio vezan za tanak štalski zid. Metalna kuka je najzad popustila, Mig je uplašeno jurao i frkćući proleteo pored sudije koji se bacio prema vratima štale da bi izbegao kopita konja. Kada je Egert nestao u pomrčini, Dok je zastao ispred štalskih vrata. Video je Egerta kako je ušao unutra. Pogledom je ispratio Miga koji je nastavio da juri do kraja ulice, skrenuo i nestao iza ugla. Do Doka je došao Bo, držeći povređeni lakat i pitao: – Kuda je nestao? –

Unutra je. Pazite da ne izađe na neku drugu stranu, ovaj ulaz je moj.

Zatim je uzeo zalet i jurnuo kroz vrata. Fjuk metaka ga je naterao da skoči u stranu. – Nemaš nikakve šanse, Egerte, odbaci revolver – viknuo je Dok. Egert se nije predavao. Pucao je stalno povlačeći se u mrak štale. Zatim je pucnjava prestala a Dok je ležao na zemlji, napunio revolver i čekao da se Egert pomeri. Ali, nije se čuo nijedan zvuk. Tada je Egert iznenada ispalio metak, a braća Strobidž koja su bila u blizini bacili su plamičak na seno koje je buknulo. To je Egerta isteralo iz zaklona. U njegovim očima blistao je ludilački sjaj. Približavajući se Doku nastavio je da puca. Onda je Dok lagano ustao i na Egertovom licu se ukazao izraz neverice i straha. Brzo je stavio metak u revolver i nagao u trk. Dok je pošao da mu prepreči put. Tih nekoliko koraka bilo je previše za sudiju. Sloboda je bila nedostižna i daleka, i na njegovom licu se ogledalo da je toga svestan.

– Da nije bilo tebe, Holideje – prosiktao je. – Samo da nije bilo tebe. – Njegov revolver je planuo, ali je pucanj zaglušio prasak Dokovog „linkolna“. Egert se zaneo unazad i kolena su mu klecnula. Pao je licem okrenut zemlji i ostao da leži nepomičan. Bo i Bid su lagano izašli iz dimom ispunjenog dela štale i stali pored Egertovog izrešetanog tela. Nijedan od njih nije progovorio ni reč. Pogledali su Doka, a ovaj je jednostavno konstatovao: – Vreme je da pođemo – i uputio se prema vratima štale. Pre nego što je nastavio prema centru grada, bacio je kratak pogled na mrtve Traversijeve revolveraše. Bo i Bid su neko vreme gledali za njim, a onda je Bid gurnuo laktom svoga brata i poveo ga prema njihovim konjima koji su stajali vezani. Dok je lagano hodao sredinom ulice dok nije došao do mesta gde je jedan stariji čovek držao njegovog Miga. Kada ga je ugledao, ždrebač je pošao prema njemu vu-

kući starog za sobom, i Dok je pružio ruku i pomilovao ga po glavi. Starac je pružio vodice Holideju i rekao. – Napravio je dosta haosa gore u gradu, Holideje. Isto kao i vi, uostalom. – Dok nije rekao ništa. Vinuo se u sedlo i poterao Miga prema braći Strobidž. Zastavši na pola puta, bacio je pogled na štalu u kojoj je vatra uzimala sve više maha. Za manje od jednog sata od sudijinog tela neće ostati ništa sem ugljenisanih ostataka. Poterao je Miga dalje s namerom da prođe pored braće Strobidž, ali ga je Bo zadržao.

– Šta će biti sa Traversijevom lovom?

– Prepustite je građanima.

– Zar ovim kukavicama?

– To je bio njihov novac. – Bo je odmahnuo glavom. – Jednom su ga izgubili li prežalili. Oni su rođeni da ih neko šiša. – Snage onih koji su ih šišali bile su i suviše velike za njih, a sem toga, ranije nisu znali kako da se bore. Možda su sada nešto naučili. U svakom slučaju, ono što ste noćas učinili dokazuje da niste lopovi. Mislim da bi tako trebalo da ostane i dalje. – Bo je obrisao znoj sa čela i pogledao svog brata. Bidovo desno oko bilo je zatvoreno od udaraca koje mu je zadao prošle noći. Odjednom je Bou bilo žao što je tako povredio brata. Zatim je Dok pojahao prema mestu gde je ležalo telo Dena Čerija. U tom trenutku, sa drugog kraja grada začuo se topot kopita. Pogledavši u tom pravcu video je sedmoricu jahača koji su punim trkom jezdili prema severu. Zaključio je da je to preživeli deo Traversijevih revólveraša koji su videli da je došao kraj njihove epohe u tom gradu i nisu hteli da uzmu učešće u onome što dolazi. Dok je sjahao, pokupio novčanice i natrpao ih u svoju putnu torbu. Kada se ponovo vinuo u sedlo nastavio je da jaše ulicom, a Bo i Bid su prišli svojim konjima. S obe strane ulice iz kuća su počeli da izviruju i izlaze građani. Gledali su čutke tog usamljenog čoveka Holideja i pitali se kakav je on uopšte čovek.

Na njihovim licima ogledali su se zahvalnost i olakšanje, ali, Doku ta zahvalnost nije bila potrebna. Niko se nije potrudio da mu priđe i kaže nešto. Svi su samo ćutke gledali kako prolazi pored njih.

*

Bo Strobidž je sedeo u kuhinji i pohlepno pogledom buljio u debeli odrezak mesa. Povratak do Adamsonovog ranča bio je dug i zamoran. Dok je stajao na ranču predao novac i posle toga je dugo sedeo sa starim na verandi njegove ranč kuće. Razgovarali su o svemu i svačemu. Braća su ponudila starom Adamsonu da ostanu na ranču neko vreme, naravno uz dobru platu, i da mu pomognu da se sredi i stane na noge, što je stari s oduševljenjem primio. Kada je Dok ušao u kuhinju, Bo mu se osmehnuo. – Pretpostavljam da ćete i vi ostati na ranču, Holideje? – Na osnovu čega to pretpostavljaš, Bo? – Pitanje je izgleda iznenadilo Boa. – Kako... zbog devojke. Nećete je valjda tek tako ostaviti? Niste tolika budala. – Ja odlazim. Bo – rekao je Dok. Bo je zinuo a Bid koji je upravo ušao zapitao je zapanjeno: – Hoćete li da kažete da ćete ostaviti jednu ovako finu mladu devojku i jednostavno odjahati? Do vraga, jeste li vi oženjeni, Holideje? – Nisam. – Zašto onda? Ona je očigledno bacila oko na vas. Sve što biste morali da učinite, to je...

– Sve najlepše u budućnosti, Bo, i tebi Bide. Možda ćemo se jednoga dana opet negde sresti. – Bo je ustao i pružio ruku. Usne su mu se razvukle u prostosrdačan osmeh. – Holideje, poznanstvo sa vama bio je pravi doživljaj za nas. – Dok se Bo rukovao sa snažnih kaubojem, Bid je viljuškom zgrabio odrezak sa tanjira. Namignuo je zdravim okom Doku i zagrizao zalogaj. – Bide – zaustio je Bo okrećući se svom bratu – poželi srećan put... – Bo je začutao u pola rečenice kada je video svoja brata kako proždire odrezak. Njegove

pesnice su se digle. – Grom i pakao, Bide, od svih podmuklih kradljivaca i nitkova koje sam u životu sreo, ti si najveći. – Bid je pomirljivo odmahnuo rukom. – Bo, rekli smo da se više nećemo tući. Rekli smo... – Dođavola šta smo rekli – jeknuo je Bo i njegova velika pesnica pogodila je Bida u drugo, zdravo oko. Od siline udarca Bid se zateturio, udario leđima u zid i odbio se od njega. Zagledao se netremice u svoja brata a onda je zubima otkinuo ogroman zalogaj mesa i ostatak vratio na šporet. Bo je taman hteo da uzme meso kada ga je dočekala Bidova pesnica i tresnula ga tako da se zateturio sve do vrata.

Dok im je okrenuo leđa i dok su se braća tukla zbog komada mesa, on je, smeškajući se, izašao na svetlost sunca. Došao je do štale, osedlao Miga i pojahao niz padinu. Zastao je za kratko pred verandom kuće sačekao da se Ben Adamson pojavi. Njih dvojica su prethodne noći proveli mnogo vremena u razgovoru, i taj razgovor je doveo i do savršenog uzajamnog razumevanja. Dok se nadao da je posle toga Adamson objasnio svojoj ćerci mnogo toga, što do tada nije shvatala. Jednoga dana možda će ga opet neki vetar naneti ovamo. Možda. Nije mogao da zna šta će biti sve dotle dok ga unutrašnji nemir bude gurao u nove neizvesnosti i sve dotle dok mu na tragu budu lovci slave, nije mogao znati kuda će ga životni put odvesti i kada će prestati vihor koji ga nosi. Do tada, nije mogao da misli o sreći sa mladom, lepom ženom kao što je Džojns Adamson. Videvši zabrinutost na Dokovom licu, Adamson je rekao. – U redu, Holideje. Sve sam joj rekao. – Dok je pogledao preko njegovog ramena prema otvorenim vratima kuće. Od Džojns nije bilo ni traga. – Najbolje je tako, Holideje – rekao je Adamson. – Rekli ste uostalom da ćete jednoga dana možda navratiti. Nemojte dopustiti da i suviše dugo čekamo.

Dok se setno osmehnuo krajičkom usana. – Nastojaću, ali, ko zna. – Poterao je Miga u trk i odmorno živinče je tutnjajući kopitama pojurilo napred kao da, slično onome ko ga je jahao, žudi da se što pre udalji s ovog mesta. Posle nekog vremena, Dok je usporio Miga u ujednačen kas i zaustavivši se na jednom uzvišenju osvrnuo se da pogleda nazad. Džojš je sada stojala pored svoga oca i čak sa te velike udaljenosti mogao je da razume bol u njenim očima. Mahnuo im je rukom i oni su mu uzvratili mahanjem.

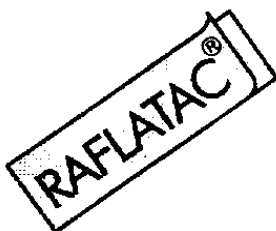
Dok je izvadio iz tabakere tanku „virdžinija“ cigaru, stavio je u zube, zapalio i poterao Miga u trk. Gde će se zaustaviti? I kada? U sledećem gradu ili možda tek sledećeg meseca? Pokretom vođica obuzdao je Miga koji je grabio prerijom i skrenuo ga niz padinu ka jednom malom potoku. Malo kasnije, jahao je obalom obraslom travom i žbunjem. Oko njega vladala je tišina prekidana samo prigušenim topotom kopita i Migovim dahtanjem.

Dok Holidej je opet utonuo u samoću koja je bila njegov život.

KRAJ

samolepljivi materijali

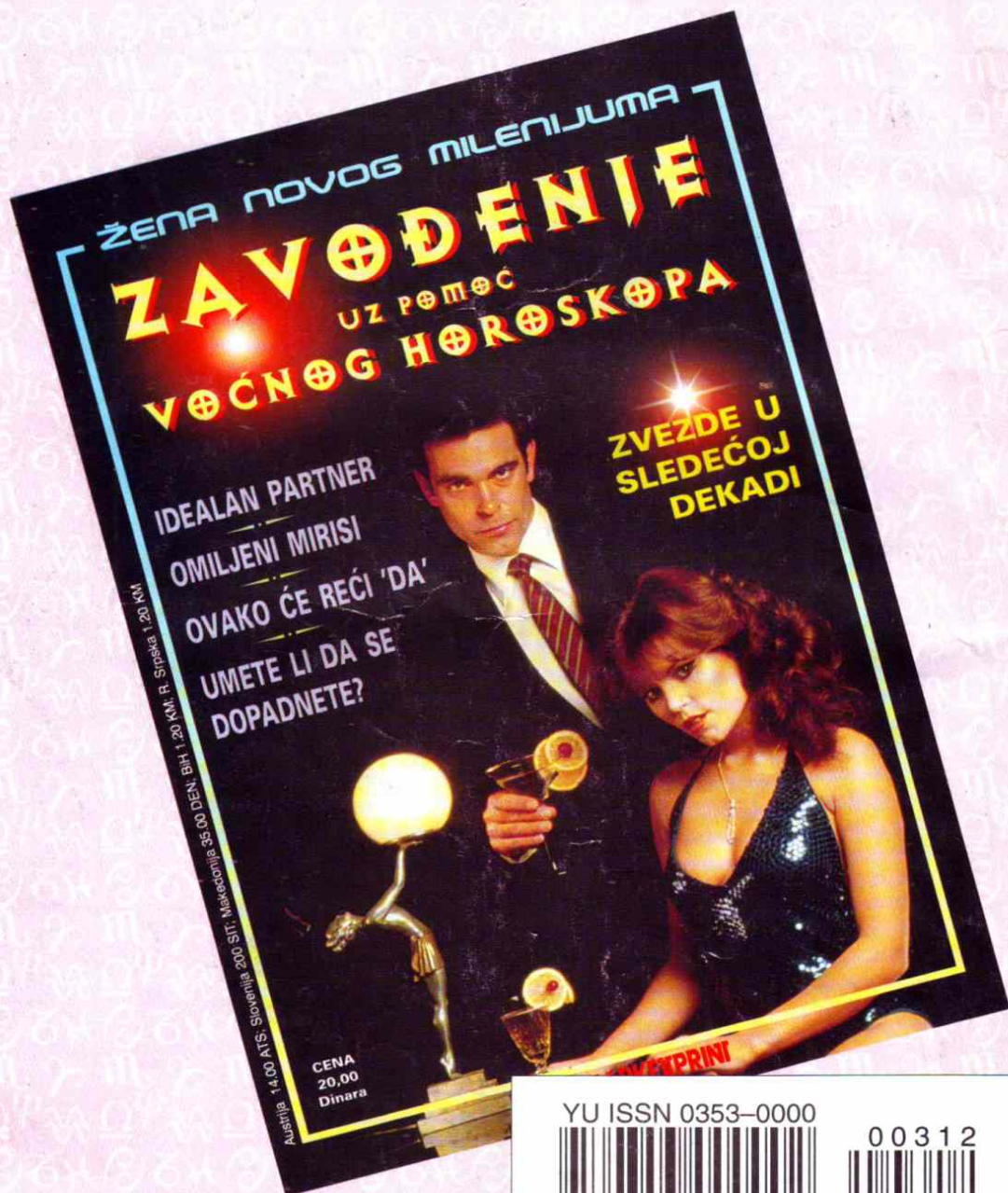
dekor-art

21000 Novi Sad
Narodnog fronta 73
Tel/Fax: 021/368-772
Tel.: 021/367-344
E-mail: mor@eunet.yu

PRVI BROJ NAŠEG NOVOG SPECIJALNOG IZDANJA

NALAZI SE U PRODAJI NA SVIM KIOSCIMA

YU ISSN 0353-0000

9 770353 000002

00312

